

Fütüvvet Sultânı

The Sultan of Futuwwa

EBU'L-HASAN HARAKANİ

uluslararası international
sempozyumu symposium

Yan Etkinlik / Side Event:

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
TEZ ATÖLYESİ
SUFİ STUDIES
THESIS WORKSHOP

TAG

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
GÜNLERİ
SUFİ STUDIES
WEEK

#2019TAG

27-28 **NİSAN** APRIL 2019 ISTANBUL

Üsküdar Üniversitesi Üsküdar University

Nermin Tarhan Konferans Salonu Nermin Tarhan Conference Hall

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
ENSTİTÜSÜ

2019 SUFI STUDIES WEEK INTRODUCTION

“Allah’s heavens have been placed on our shoulders. O brave ones!

The burden is heavy; keep toiling and act valiantly! Hear my words, for they trickle from the ocean of holiness.”

Abu al-Hasan al-Kharaqani

Organized annually by the Uskudar University Institute for Sufi Studies, the Sufi Studies Week (Tasavvuf Araştırmaları Günleri – TAG) is here again with another rich program on 27-28 April 2019. TAG will be hosting the “Sultan of Futuwwa Ebu’l-Hasan Harakanî” International Symposium this year. At the same time, the “Sufi Studies Thesis Workshop” will be held where MA theses being written at the Institute will be presented.

The “Sultan of Futuwwa Ebu’l-Hasan Harakanî” International Symposium is presented through the joint efforts of the Uskudar University Institute for Sufi Studies, Seyyid Ebu’l Hasan Harakanî Foundation, Kerim Education, Culture and Health Foundation, Istanbul branch of the Turkish Women’s Cultural Associaton (TURKKAD), and Nefes Publishing. 28 invited guests from 7 different countries will be presenting at the symposium. The symposium will take place over two days and nine panels, wherein 10 presentations will be from international participants.

Known to have deeply influenced great Sufis such as Ayn al-Qudat Hamadani, Najmaddin Daya, Attar, and Mavlana Jalal al-Din Rumi, Seyyid Ebu’l-Hasan Harakanî will be commemorated in an international symposium, to be held in Istanbul for the first time. The Kafkas University and Seyyid Ebu’l Hasan Harakanî Foundation had hosted researchers under the same title in previous years at three international symposiums held in Kars.

Ebu’l-Hasan Harakanî (963?-1033) was born in Haraqan village north of Bistam. It is accepted from sources that he was ummi and that his murshid was Bayazid al-Bistam. According to an anecdote related about Harakanî by Mavlana, Bayazid al-Bistam had spoken of the coming of a great wali from Haraqan a century after him. In addition, Mavlana records that Attar, Ibn Sina and Mahmud of Ghazna traveled to Haraqan to visit him.

In the symposium to be held at Uskudar University, many interesting topics such as Harakanî’s place in Sufism, Harakanî’s work by the name of Nur al-Ulum, Ibn Arabî’s understanding of futuwwa, Harakanî in the Masnavi, the Harakanî-Ibn Sina encounter, futuwwatnamas, differing views on futuwwa in the literature, and the reflections of the understanding of futuwwa on business will be discussed. We hope that by bringing together researchers who work on this topic and different viewpoints and offering engagement opportunities, foundations for new research will be established by way of this symposium. We hope that the panels where the MA students of Uskudar University’s Institute for Sufi Studies will present their work will provide new horizons for our students and those who may be interested in this area in the future. We are thankful for the presence of the audience and their active participation and support to the TAG 2019 events.

TAG 2019 Organizing Committee

TASAVVUF ARAŞTIRMALARI GÜNLERİ (TAG) 2019

“Allah’ın arşı sırtımıza konulmuştur. Ey civanmertler! Yük ağırdır, çabalayın ve yiğitçe davranın!

Benim sözlerimi dinleyin; çünkü benim sözlerim kutsiyet deryasından süzülüp gelmektedir.”

Ebu’l-Hasan Harakânî

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü tarafından her yıl düzenlenmekte olan Tasavvuf Araştırmaları Günleri (TAG) bu sene de 27-28 Nisan 2019 tarihlerinde zengin bir içerikle karşınızdadır. TAG bu sene “Fütüvvet Sultânı Ebu’l-Hasan Harakânî” Uluslararası Sempozyumuna ev sahipliği yapacak. Aynı zamanda TAG kapsamında Enstitüde yürütülmekte olan lisansüstü çalışmaların konu edileceği “Tasavvuf Araştırmaları Tez Atölyesi” başlıklı bir yan etkinlik yer alacaktır.

“Fütüvvet Sultânı Ebu’l-Hasan Harakânî” Uluslararası Sempozyumu Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, Seyyid Ebu’l Hasan Harakanî Vakfı, Kerim Eğitim, Kültür ve Sağlık Vakfı, Türk Kadınları Kültür Derneği (TÜRKKAD) İstanbul Şubesi ve Nefes Yayıncılığın ortak gayretleriyle takdim edilmektedir. Sempozyumumuzda, 7 farklı ülkeden 28 davetli bildiri yer almaktadır. Türkiye dışından 10 bildirinin sunulacağı sempozyum iki gün süresince 9 oturumla gerçekleştirilecektir.

Aynü’l-kudât Hemedânî, Necmeddîn Dâye, Attâr, Mevlânâ Celâleddîn Rûmî gibi büyük mutasavvıfları derinden etkilediği bilinen Seyyid Ebu’l-Hasan Harakânî ilk kez İstanbul’da düzenlenen uluslararası bir sempozyumla anılmaktadır. Kars’ta üç uluslararası sempozyumda Kafkas Üniversitesi ve Seyyid Ebu’l Hasan Harakânî Vakfı daha önceki yıllarda aynı başlık altında araştırmacıları buluşturmuştu.

Ebu’l-Hasan Harakânî (963?-1033) Bistam’ın kuzeyindeki Harakan köyünde dünyaya gelmiştir. Kaynaklarda ümmî olduğu, mürşîdinin Bistam’lı Bâyezîd olduğu kabul edilir. Mevlânâ Celâleddîn Rûmî’nin Harakânî hazretleri hakkında naklettiği bir menkıbeye göre, Bâyezîd Bistâmî Harakan’dan kendisinden bir asır sonra büyük bir velînin çıkacağını önceden haber vermiştir. Ayrıca, Attâr, İbn Sînâ ve Gazneli Mahmud’un onu ziyaret etmek için Harakan’a geldiklerini de kaydetmiştir.

Üsküdar Üniversitesinde yapılacak olan sempozyumda Harakânî’nin tasavvuftaki yeri, Harakânî’nin Nûrû’l-Ulûm adlı eseri, İbn Arabî’nin fütüvvet anlayışı, Mesnevî’de Harakânî, Harakânî - İbn Sina görüşmesi, Fütüvvetnâmeler, fütüvvet hakkında literatürde yer alan farklı görüşler, fütüvvet felsefesinin iş yaşamına yansımaları gibi ilgi çekici birçok konu konuşulacaktır. Sempozyumun konu üzerinde çalışan araştırmacıları bir araya getirmekle, farklı bakış açılarını buluşturarak ve karşılıklı konuşarak, yeni araştırmalara zemin hazırlayacağını ümit ederiz. Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü lisansüstü öğrencilerinin tez çalışmalarının sunulacağı panellerin mevcut öğrencilerimize ve ileride bu alanla ilgilenecekler ufkular açmasını diliyoruz. TAG 2019 çalışmalarına varlıkları ve aktif katılımları ile destek sağlayan dinleyicilere teşekkürlerimizi arz ederiz.

“Kıyamet günü ben âlim, zâhid veya âbid idim demeyeceğim. Diyeceğim ki, Sen birsin, bense Senin bu birliğindenim” diyen Anadolu’nun mânevî fütûhatının mîmârı Ebu’l-Hasan Harakânî hazretleri hakkında yapılan bu toplantı, düzenleyen kuruluşlar olarak, bizlere büyük bir lütfudur. Onun, tevhid ehli gönülüyle hiç ayırım yapmadan herkesi davet ettiği maddî ve mânevî sofrasında buluşmaktan mutluluk duyuyoruz.

Hz. Harakânî’nin, “Allah’ım! Senin kulların, senin verdiğin nimetlere şükreder; ben ise senin varlığına şükrederim. Senin varlığın bizzat nimettir. O halde Allah’ım senin varlığın yetmez mi ki, başka şey isteyeyim” niyâziyla bir arada olmak dileklerimizle,

TAG 2019 Düzenleme Heyeti

KHARAQANÎ

Abu Hasan Ali b. Ahmed (Ja'far) al-Kharaqani (d. 425/1033)

He was born to a farmer family in the village of Haraqan in northern Bistam. Since he had passed away at the age of seventy-three his birth year must be 352 (963) . According to sources, he was illiterate but started reading the Qur'an after a spiritual sign from Bayazid al-Bistam (d. 234/848[?]). Kharaqani, who travelled from Haraqan to Bistam to visit the tomb of Bayazid, is assumed to be guided by the spirituality of Bayazid al-Bistam (School of Uwaysi), and hence his sheikh was Bayazid. Some stories are told about the relationship between Kharaqani and Bayazid. According to Mavlana Jalaluddin Rumi, Bayazid had foretold that there would come a big wali from Haraqan.

Kharaqani, who had adopted the Sufi manners of Bayazid, was taking on deprivations (riyazat), struggles and pains in order to reach the Truth (Haqq). Some sources say that he was a murid of Abu al-Abbas al-Kassab and that Kassab had told about him that “my visitors will, later on, follow him” . Herevi, who compares Kharaqani to his sheikh Kassab, concludes that his station is higher than that of his sheikh.

It is told that Abu Said Abu al-Khayr, during his visits to Kharaqani would prefer to keep his silence. When asked “Why do you not speak?”, he would answer, “There is no need to have two translators for the same subject.”

Attar, who reserved a large space for Kharaqani in his work, tells about Abdulkarim al-Qushayri saying, “When I went to Haraqan, I was so affected by the majesty and grandeur of Abu Hasan that I was left speechless.”

In his Nur al-Ulum, with the only original copy in the British Museum, his sermons and advice, some of his sayings, supplications, and parables, and Tazkirat al-Awliya of Attar, many of his shathiyas can be found. Bakli interpreted one of Kharaqani's shathiyas, which are similar in style to those of Bayazid al-Bistam. Herevi relates one of his shathiyas saying “Sufi is not a creature” and interprets this. The same saying was also commented upon by Najmaddin al-Daya. Attar says that Ibn Sina and Mahmud of Gazna came to Haraqan to visit him.

Kharaqani, who is highly regarded in the Naqshibandi lineage and who has a special importance due to his Uwaysi training, has deeply affected great Sufis like Aynulkudat al-Hamedani, Najmaddin al-Daya, Attar, Mavlana Jalaluddin Rumi, and his influence lasted long after his death that took place on Muharram 10, 425 (5 December 1033).

Süleyman ULUDAĞ

(Abridged from TDV Encyclopedia of Islam's related article.)

HARAKÂNÎ

Ebu-l-Hasen Alî b. Ahmed (Ca'fer) el-Harakânî (ö. 425/1033)

Bistâm'ın kuzeyindeki Harakân köyünde çiftçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Hicrî yıl hesabıyla yetmiş üç yaşında vefat ettiğine göre 352'de (963) doğmuş olmalıdır. Kaynaklarda ümmî olduğu, Bâyezîd-i Bistâmî'nin (ö. 234/848 [?]) mânevî bir işareti üzerine Kur'an okumaya başladığı kaydedilmektedir. Harakân'dan Bistâm'a gidip Bâyezîd'in türbesini ziyaret eden Harakânî'nin Bâyezîd-i Bistâmî'nin ruhâniyetiyle terbiye edildiği ve şeyhinin Bâyezîd olduğu kabul edilir. Harakânî'nin Bâyezîd ile ilişkileri hakkında bazı menkıbeler de anlatılmaktadır. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'nin naklettiği bir menkıbeye göre Bâyezîd Harakân'dan büyük bir velî çıkacağını önceden haber vermişti.

Bâyezîd'in tasavvuf tarzını benimseyen Harakânî'nin Hakk'a ermek için zor riyâzetlere, çetin mücâhede ve çilelere katlandığı bilinmektedir. Bazı kaynaklar Ebü'l-Abbas el-Kassâb'ın müridi olduğunu, Kassâb'ın onun hakkında “Benden sonra ziyaretçilerim ona yönelecekler” dediğini kaydeder. Harakânî'yi şeyhi Kassâb ile mukayese eden Herevî onun mertebesini şeyhinin mertebesinden daha yüksek bulur.

Ebû Saîd-i Ebü'l-Hayr'ın Harakânî'yi ziyarete gittiğinde meclisinde susmayı tercih ettiği, “Neden konuşmuyorsun?” sorusuna, “Bir hususta iki tercümana gerek yok.” diye cevap verdiği nakledilir.

Eserinde Harakânî'ye geniş yer ayıran Attâr, Abdülkerîm el-Kuşeyrî'nin “Harakân'a gittiğimde Ebü'l-Hasan'ın heybeti ve haşmeti bana o kadar tesir etti ki dilim tutuldu.” dediğini nakleder.

Harakânî'nin vaaz ve nasihatlarını, bazı sözlerini, münâcât ve menkıbelerini ihtiva eden ve tek nüshası British Museum'da bulunan *Nûrû'l-'ulûm*'u ile Attâr'ın *Tezkiretü'l-evliyâ* adlı eserinde onun birçok şathiyesi nakledilir. Baklî, şathiyeleri itibariyle daha çok Bâyezîd-i Bistâmî'ye benzeyen Harakânî'nin bir şathiyesini yorumlamıştır. Herevî de şeyhi Harakânî'nin, “Sûfî mahlûk değildir.” şeklindeki bir şathiyesini aktarır ve bunun yorumunu yapar. Aynı söz Necmeddîn-i Dâye tarafından da şerhedilmiştir. Attâr, İbn Sînâ ve Gazneli Mahmud'un onu ziyaret etmek için Harakân'a geldiklerini kaydeder.

Nakşibendiyye silsilesinde önemli bir yer verilen ve Üveysîliği üzerinde özellikle durulan Harakânî, Aynülkudât el-Hemedânî, Necmeddîn-i Dâye, Attâr, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî gibi büyük mutasavvıfları derinden etkilemiş, 10 Muharrem 425 (5 Aralık 1033) tarihinde vuku bulan ölümünden sonra da tesiri uzun süre devam etmiştir.

Süleyman ULUDAĞ

(TDV İslâm Ansiklopedisi'nin ilgili maddesinden kısaltılarak alınmıştır.)

FOREWORD

One day in the Ray area, a beautiful smell reached Bayazid al-Bistam from the direction of Haraqan. He inhaled this beautiful smell with a deep love. One of his disciples asked him: “What are these beautiful states that are other than the five senses and the six directions? O, the box of secrets of the secret teller. Please, tell us what your white hawk hunts.” Bayazid said: “The smell that reached the Prophet from Yemen, came to me from the direction of Haraqan. This is the smell of a friend. The smell of a friend whose face turns in to a rose from the rose garden of Haqq, whose station is higher than mine”. The disciple asked: “What is his name?” Sheikh answered: “His name is Abu Hasan” and proceeded to describe his eyebrows and chin, his height, color, hair, and each of Abu Hasan’s features. They recorded this.

Abu Hasan was born a century after Bayazid’s passing. Whatever that sultan had said came to pass. Mavlana tells us that Kharaqani used to walk to Bayazid al-Bistam’s tomb every night, for years, to learn of the Qur’an and that he had learned Arabic, which he had no knowledge of, and that he returned as a ‘Sheikh’.

These miraculous events manifested from Abu Hasan, the grandson of the Prophet and sheikh of kings and sultans. Being a true completed human being, every word he says speaks of the manifestation of the point of kemal, completion. After being martyred in Kars, his thoughts spread wide to affect even Ahmed Yasawi. Through his great knowledge and understanding of Sufism, it was as if he caused the growth of the Muslim community in this land and he himself was buried in this land in order to manifest the truth of Allah.

To commemorate this prominent sheikh, this lover of Allah, is a grace for us. That such an event will be held for the first time outside of Kars is a blessing for the Institute for Sufi Studies at Uskudar University. The purpose of the Institute is to convey the knowledge of the lovers of Allah who shape humanity to our day and in so doing, invite all to experience this joy by first establishing unity within Islam and then within all other religions.

We can see that he is a true heir of the Prophet, one who unites and consolidates, from his words. He says, “I wish I bore the reckoning for all of humanity, so that they did not have to answer on the day of the Judgement.” He also says: “From Turkistan to the gate of Damascus, if a thorn pricks the finger of somebody, that thorn pricks my finger. From Turkistan to the gate of Damascus, if a stone hits somebody’s foot, that pain is my pain. If there is a sadness in one’s heart, that heart is my heart. The knower tries to increase his knowledge all night till the morning, and the zahid tries to increase his piety. The mission of Abu Hasan is to make his brother’s heart happy.”

The following is written on his lodge’s door: “Whoever comes to this house, give him his bread; do not ask his name or religion. For whomsoever has the honor of bearing a soul in the dargah of Allah the Almighty, definitely has a right to eat from Abu Hasan’s table.” We see that the heirs of the Prophet are the masters of baqa who unite differences, working for the benefit of humanity. Abu al-Hasan al-Kharaqani is one of the pioneers, and prominent among them. We hope for the grace of his intercession...

Cemalnur SARGUT

Counselor to the Rector of Üsküdar University

KERİM Education, Culture and Health Foundation, founding member

President of TÜRKKAD Turkish Women’s Cultural Association, İstanbul Branch

ÖNSÖZ

Bir gün Rey mıntıkasında, Harakân tarafından Bâyezid-i Bistâmî’ye güzel bir koku geldi. O güzel kokuyu âşıkcasına içine çekti... Bir mürîdi ona dedi ki: “Şu beş duyu ve altı yön dışında olan bu güzel haller de nedir? Ey, sır söyleyenin sır kutusu! Lûtuף buyur da, senin akdoğanının avladığı şeyi anlat.” Bâyezid dedi ki: “Peygamber’e Yemen’den gelmiş olan koku, bana Harakân tarafından geldi. Bu, bir dostun kokusuydu. Yüzü Hakk’ın gül bahçesinden güle dönüşen, makâmı benden de üstün olan bir dostun kokusu.” Mürîd sordu: “Nedir adı?” Cevap verdi Şeyh: “Adı Ebû’l Hasan.” Kaşının, çenesinin şeklini söyledi; boyunu, rengini, saçını, yüzünü bir bir anlattı. O zamânı târihe geçirdiler.

Bâyezid’in vefâtından bir asır sonra Ebû’l Hasan doğdu. Bâyezid ne söylediyse, o pâdişah tarafından ne söylendiyse olduğu gibi çıktı. Mevlânâ, daha sonra Hz. Harakânî’nin senelerce Bâyezid-i Bistâmî’ nin türbesine kadar her gece yürüyüp orada kendisinden Kur’ân-ı Kerîm’i ve hiç bilmediği Arapçayı öğrendiğini ve ‘Şeyh’ olarak geri döndüğünü bize bildirir. Mevlânâ, Bâyezid-i Bistâmî Hazretleri ile Ebû’l Hasan’ı Harakânî Hazretleri’nin arasındaki ilişkiyi böyle anlatır.

Bu mûcizevî hâdiseler, Peygamber torunu, kralların, pâdişahların şeyhi Ebû’l Hasan’dan tecellî eder. O, gerçek bir insân-ı kâmil olup söylediği her sözle kemâl noktasının zuhûrunun tecellîsini anlatmıştır. Kars’ta şehit olduktan sonra, Anadolu’nun içine fikirlerini yayarak Ahmet Yesevî Hazretleri’ni bile etkileyen muazzam ilim ve tasavvuf anlayışıyla âdetâ Müslüman câmianın bu topraklarda büyümesine sebep olmuş ve Allah’ın hakikatini bu topraklarda tecellî ettirmek için, kendi de bu topraklarda gömülmüştür.

Bu önde gelen büyük şeyhi, Allah sevgilisini anmak bize büyük bir lûtuftur. Kendisi ilk defa Kars’ın dışında anılacaktır. Bu, Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü için büyük bir tecellî, büyük bir lûtuף olarak düşünülebilir. Enstitü’nün gâyesi, insanlık âlemine şekil veren Allah sevgililerinin ilimlerinin bugüne aktarılması ve böylece, önce İslâm birliği ve berâberliğini, sonra bütün dinler arasındaki karşılıklı anlayışı sağlayabilmek için herkesi bu zevke dâvet etmektir.

Onun sözlerinden, ne kadar birleştirici ve ne kadar bütünleyici bir hakîkî Peygamber vârisi olduğunu görürüz. “Keşke bütün halkın hesâbını benden sorsalardı da, halkın kıyâmette hesap vermesi gerekmeseydi” diyor bir sözünde... Ve diyor ki: “Türkistan’dan Şam kapısına kadar birinin parmağına bir diken batsa, o diken benim parmağıma batmıştır. Türkistan’dan Şam’a kadar birinin ayağı taşa çarpsa, onun acısı benim acımdır. Eğer bir kalpte bir hüzn olsa, o kalp benim kalbimdir. Âlim sabaha kadar ilmini artırmak için çabalar, zâhid de zühdünü artırmak peşine düşer. Ebû’l Hasan’ın vazîfesi ise, bir kardeşinin gönlünü mutlu etme derdidir.”

Tekkesinin kapısında şu yazmaktadır: “Her kim bu eve gelirse, ekmeğini verin, adını, dinini sormayın. Zîra ulu Allah’ın dergâhında ruh taşımaya lâîk olan herkes, elbette Ebû’l Hasan’ın sofrasından ekme k yemeye lâîktir.” Görülüyor ki, Peygamber vârisleri farklılıkları birleştirmiş, insanlığa hizmet için çalışmış bekâ sultanlarıdır. Bunların en önde gelen öncülerinden biridir Ebû’l Hasan Harakânî. Onun şefâatine mazhar olmak dileğiyle...

Cemâlnur SARGUT

Üsküdar Üniversitesi Rektör Danışmanı

KERİM Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı Kurucu Üyesi

TÜRKKAD Türk Kadınları Kültür Derneği İstanbul Şubesi Başkanı

SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE

Ahmet Turan ARSLAN
Cemil AYDIN
Emine YENİTERZİ
Mahmud Erol KILIÇ
Mustafa KARA
Mustafa TAHRALI
Nazif Mohib SHAHRANI
Omid SAFI
Süleyman ULUDAĞ
William CHITTICK
Alan GODLAS
Halil BALTACI
Iurii AVERIANOV
Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

SYMPOSIUM ORGANIZERS

Üsküdar University
Institute for Sufi Studies
Sayyid Abu al-Hasan al-Kharaqani Foundation
Kerim Education Culture and Health Foundation
TURKKAD Turkish Women's Cultural Association
Istanbul Branch
NEFES Publishing House

ORGANIZING COMMITTEE

Cemâlnur SARGUT
Yavuz Selim UZGUR
Elif ERHAN
Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR
Hülya DELİKTAŞ
Özge MUSTAFAOĞLU
Hasan Kerim GÜÇ
Hatice Hümanur BAĞLI
Belgin BATUM
Sibel YEL

SEMPOZYUM BİLİM KURULU

Ahmet Turan ARSLAN
Cemil AYDIN
Emine YENİTERZİ
Mahmud Erol KILIÇ
Mustafa KARA
Mustafa TAHRALI
Nazif Mohib SHAHRANI
Omid SAFI
Süleyman ULUDAĞ
William CHITTICK
Alan GODLAS
Halil BALTACI
Iurii AVERIANOV
Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

DÜZENLEYEN KURULUŞLAR

Üsküdar Üniversitesi
Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü
Seyyid Ebu'l Hasan Harakânî Vakfı
Kerim Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı
TÜRKKAD Türk Kadınları Kültür Derneği
İstanbul Şubesi
NEFES Yayıncılık A. Ş.

DÜZENLEME HEYETİ

Cemâlnur SARGUT
Yavuz Selim UZGUR
Elif ERHAN
Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR
Hülya DELİKTAŞ
Özge MUSTAFAOĞLU
Kerim GÜÇ
Hatice Hümanur BAĞLI
Belgin BATUM
Sibel YEL

27

APRIL
SATURDAY

OPENING REMARKS

Nermin Tarhan Conference Hall

09:00 – 11:00

BREAK

11:00 – 11:20

OPENING PANEL

Nermin Tarhan Conference Hall

11:20 – 12:30

Emine YENİTERZİ

PANEL CHAIR

İsa YÜCEER

*“The Hasan Kharaqani Factor in Anatolian
Spiritual Identity”*

Alan GODLAS

*“Dimensions of the Sufi Worldview of
Abu al-Hasan al-Kharaqani in the Nur al-‘ulum”*

Laila KHALIFA

*“The Concept of Futuwwa in Ibn Arabi’s
Thought: Between Reality and Imagination”*

Q&A - 10 min

MID-DAY BREAK

12:30 – 14:00

PANEL 2

Nermin Tarhan Conference Hall

14:00 – 15:10

Ahmet Turan ARSLAN

PANEL CHAIR

Mim Kemâl ÖKE

*“The secret of scents in Sufism and the scent
of al-Kharaqani in the Masnavi”*

Niyazi BEKİ

*“The spiritual station of coquettish love in
the legacy of Abu al-Hasan al-Kharaqani”*

Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

*“Different Approaches to the Concept of
Futuwwa”*

Q&A - 10 min

BREAK

15:10 – 15:30

27

NİSAN
CUMARTESİ

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Nermin Tarhan Konferans Salonu

09:00 – 11:00

ARA

11:00 – 11:20

AÇILIŞ OTURUMU

Nermin Tarhan Konferans Salonu

11:20 – 12:30

Emine YENİTERZİ

OTURUM BAŞKANI

İsa YÜCEER

*“Anadolu’nun Mânevî Kimliğinde Hasan
Harakânî Faktörü”*

Alan GODLAS

*“Ebû’l Hasan Harakânî’nin Nûrû’l-Ulûm
Eserindeki Sûfiyâne Dünya Görüşünün
Boyutları”*

Laila KHALIFA

*“Hakikat ve Hayal Arasında: İbn Arabî’de
Fütüvvet Anlayışı”*

Soru-Cevap - 10 dk.

ÖĞLE ARASI

12:30 – 14:00

OTURUM 2

Nermin Tarhan Konferans Salonu

14:00 – 15:10

Ahmet Turan ARSLAN

OTURUM BAŞKANI

Mim Kemâl ÖKE

*“Tasavvufta Kokuların Sırrı ve Mesnevî’de
Harakânî Kokusu”*

Niyazi BEKİ

“Ebu’l-Hasan Harakânî’de Naz Makamı”

Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

“Fütüvvet Anlayışına Farklı Yaklaşımlar”

Soru-Cevap - 10 dk.

ARA

15:10 – 15:30

27

APRIL
SATURDAY

PANEL 3

Nermin Tarhan Conference Hall

15:30 – 16:40

Ahmet TAŞĞIN

PANEL CHAIR

Kabir HELMINSKI

“Be Humble in Love, Be Bold in Loving”

Bilal GÖK

*“Meeting of the master of futuwwat
and the master of wisdom:
Kharraqani and Ibn Sina”*

Muhammed BEDİRHAN

*“The desire of reaching God
in the works of al-Kharraqani and earlier Sufis:
total self annihilation from both this world
and the hereafter”*

Q&A - 10 min

BREAK

16:40 – 16:50

PANEL 4

Nermin Tarhan Conference Hall

16:50 – 18:00

Halil BALTACI

PANEL CHAIR

Omid SAFI

*“Kharraqani:
The Saint Who Breathed with God”*

Barbaros CEYLAN

*“A contemporary work on the philosophy
of Futuwwat in professional life:
the School of Hamilik”*

Velin BELEV

*“Kharraqani and the status of the
illiterate Sufi”*

Q&A - 10 min

27

NİSAN
CUMARTESİ

OTURUM 3

Nermin Tarhan Konferans Salonu

15:30 – 16:40

Ahmet TAŞĞIN

OTURUM BAŞKANI

Kabir HELMINSKI

“Aşkta mütevâzî ol, Sevmekte gözüpek”

Bilal GÖK

*“Fütüvvet Sultanı İle Hikmet Sultanının
Buluşması: Harakânî - İbn Sînâ Görüşmesi”*

Muhammed BEDİRHAN

*“Ebu'l-Hasan Harakânî ve İlk Dönem
Sûfîlerinde Allah'ı Talep Etmek: Dünya ve
Âhiretten Fânî Olmak”*

Soru-Cevap - 10 dk.

ARA

16:40 – 16:50

OTURUM 4

Nermin Tarhan Konferans Salonu

16:50 – 18:00

Halil BALTACI

OTURUM BAŞKANI

Omid SAFI

*“Harakânî:
Allah'la Beraber Nefeslenen Velî”*

Barbaros CEYLAN

*“Meslek Hayatında Fütüvvet Felsefesinin
Güncellenmesine İlişkin Bir Çalışma:
Hâmîlik Okulu”*

Velin BELEV

“Harakânî ve Ümmî Sûfinin Hâlî”

Soru-Cevap - 10 dk.

28

APRIL
SUNDAY

PANEL 5

Nermin Tarhan Conference Hall

09:00 – 10:10

Alan GODLAS

PANEL CHAIR

Sadık Ziya YEMNÎ

*“The artificial intelligence metaphor from
a metaphysical perspective”*

Sadık YALSIUZUÇANLAR

*“Abu al-Hasan al-Kharaqani’s concept of
Divine Unity”*

Timuçin ÇEVİKOĞLU

*“Kharaqani and Early Sufis’ Influence on
Mavlavi Music and Sama”*

Q&A - 10 min

BREAK

10:10 – 10:30

PANEL 6

Nermin Tarhan Conference Hall

10:30 – 11:40

Mim Kemâl ÖKE

PANEL CHAIR

Nazif Mohib SHAHRANI

*“Pakzaadu, Paaktar az Paak’: On Abul
Hassan al-Kharaqani’s Miraas ‘Erfaani
(Mystical Heritage).”*

İklil SELÇUK

*“The Place of Ahi Brotherhoods in the
Economic Culture of Anatolia”*

Alcan Cafer MUSTAFA / Veysel BAYRAM

*“Following Kharaqani: futuwwa that
reached the Balkans, the example of
Bulgaria”*

Q&A - 10 min

BREAK

11:40 – 11:50

28

NİSAN
PAZAR

OTURUM 5

Nermin Tarhan Konferans Salonu

09:00 – 10:10

Alan GODLAS

OTURUM BAŞKANI

Sadık Ziya YEMNÎ

“Metafizik Açıdan Yapay Zekâ Metaforu”

Sadık YALSIUZUÇANLAR

“Ebu’l-Hasan Harakânî’de Ehadiyyet İdraki”

Timuçin ÇEVİKOĞLU

*“Harakânî Hazretleri ve Erken Dönem
Sûfîlerinin Mevlevî Mûsikîsi ve Semâ’ı
Üzerine Etkileri”*

Soru-Cevap - 10 dk.

ARA

10:10 – 10:30

OTURUM 6

Nermin Tarhan Konferans Salonu

10:30 – 11:40

Mim Kemâl ÖKE

OTURUM BAŞKANI

Nazif Mohib SHAHRANI

*“Ebû’l-Hasan Harakânî’nin İrfan Mirası
Hakkında”*

İklil SELÇUK

“Anadolu İktisâdî Kültüründe Ahîliğin Yeri”

Alcan Cafer MUSTAFA / Veysel BAYRAM

*“Harakânî’nin İzinde Balkanlar’a Ulaşan
Fütüvvet: Bulgaristan Örneği”*

Soru-Cevap - 10 dk.

ARA

11:40 – 11:50

28

APRIL
SUNDAY

PANEL 7

Nermin Tarhan Conference Hall

11:50 – 13:00

Nazif Mohib SHAHRANI

PANEL CHAIR

Iurii AVERIANOV

“Abu al-Hasan al-Kharaqani’s virtues in the writings of the famous Russian orientalist Evgeniy Bertel”

Namiq MUSALI

“Menâkib-ı Sheikh Zâhid-i Gilânî As A Source Tractate That Conveyed The Wisdom of Khorasan to Anatolia”

Arzu Eylül YALÇINKAYA

“An approach to Abu al-Hasan al-Kharaqani’s outer (zahiri) elements of the ethical standards of Sufi lodges (Tekke): Sufi Patchwork frock (khirqa)”

Q&A - 10 min

MID-DAY BREAK

13:00 – 14:30

PANEL 8

Nermin Tarhan Conference Hall

14:30 – 15:40

Necdet TOSUN

PANEL CHAIR

Halil BALTACI

“Expression of Sufistic Experience: The Shath Issue in Sufism and the Shathiyat of Kharaqani”

Emine YENİTERZİ

“Concepts of Futuwwa in a 15th century epistle in verse”

Hatice Dilek GÜLDÜTUNA

“Abu al-Hasan al-Kharaqani and the relationship between the Qur’anic concept of the pen and the perfected man”

Q&A - 10 min

BREAK

15:40 – 16:00

28

NİSAN
PAZAR

OTURUM 7

Nermin Tarhan Konferans Salonu

11:50 – 13:00

Nazif Mohib SHAHRANI

OTURUM BAŞKANI

İurii AVERIANOV

“Ünlü Rus Doğubilimci Evgeniy Bertels’in Eserlerinde Ebu'l-Hasan Harakânî ve Menkıbeleri”

Namık MUSALI

“Horasan İrfanını Anadolu’ya Ulaştıran Kaynak Eserlerden Menâkib-ı Şeyh Zâhid-i Geylânî”

Arzu Eylül YALÇINKAYA

“Ebu'l-Hasan Harakânî’nin Tekke Âdâbının Zâhirî Unsurlarına Yaklaşımı: Sûfî ve Hırkası”

Soru-Cevap - 10 dk.

ÖĞLE ARASI

13:00 – 14:30

OTURUM 8

Nermin Tarhan Konferans Salonu

14:30 – 15:40

Necdet TOSUN

OTURUM BAŞKANI

Halil BALTACI

“Tasavvufî Tecrübenin Dışavurumu: Tasavvufta Şathiye Meselesi ve Harakânî’nin Şathiyeleri ”

Emine YENİTERZİ

“XV. Yüzyılda Kaleme Alınmış Manzum Bir Fütüvvet-nâmede Fütüvvet Kavramları”

Hatice Dilek GÜLDÜTUNA

“Ebu'l-Hasan Harakânî ve Kur’ânî Kalem Kavramının Kâmil İnsan ile İlişkisi”

Soru-Cevap - 10 dk.

ARA

15:40 – 16:00

28

APRIL
SUNDAY

CLOSING PANEL

Nermin Tarhan Conference Hall

16:00 – 17:30

Cemâlnur SARGUT

PANEL CHAIR

Ahmet TAŞĞIN

*“The flow from theory to practice
of Futuwwa through fata to fityan:
establishing a connection between human
beings and time”*

Haji Syed Salman CHISHTY

*“The impact/similarities of Futuwwa’s
of Hazret Abu al Hasan al Kharaqani
(ra) across Indian Sub-Continent Sufi
Teachings by Chishti Sufi Masters”*

Süleyman ULUDAĞ

“Kharaqani’s Significance for Tasawwuf”

Yavuz Selim UZGUR

*“The Spiritual Conquest of Anatolia and
Abu al-Hasan al-Kharaqani”*

Q&A - 10 min

28

NİSAN
PAZAR

KAPANIŞ OTURUMU

Nermin Tarhan Konferans Salonu

16:00 – 17:30

Cemâlnur SARGUT

OTURUM BAŞKANI

Ahmet TAŞĞIN

*“Fetâ’dan Fityân’a Teorinin Pratiğe
Aktarılmasında Fütüvvet: İnsan ve Dehr
Arasındaki Bağlantının Kurulması”*

Hacı Seyyid Salman ÇİŞTÎ

*“Hz. Ebû'l-Hasan Harakânî’nin
Fütüvvetinin Hindistan’daki Çiştî Velîlerin
Tasavvufî Öğretileri Üzerindeki Tesirleri ve
Aralarındaki Benzerlikler”*

Süleyman ULUDAĞ

“Harakânî’nin Tasavvuftaki Yeri”

Yavuz Selim UZGUR

*“Anadolu’nun Mânevî Fütûhâtı ve
Ebu'l-Hasan Harakânî”*

Soru-Cevap - 10 dk.

english

27
APRIL
SATURDAY

PANEL 1

Kuleli Hall
15:30 – 16:40

Hatice Dilek GÜLDÜTUNA

PANEL CHAIR

Yosun MATER

“An examination of the concepts of alive and liveliness from the perspective of tasawwuf and biology in Akşemseddin’s Madda al-hayat”

Tolga ORAN DERVİŞOĞLU

“The conception of Hz Ali in Eşrefoğlu Rumi’s Tarikatnama”

Emel ORTAKÇI

“Dervishnames in Verse in Turkish Literature”

Mustafa Sinan MUSTAFAOĞLU

“Bird Houses in Sufi Culture”

Q&A - 10 min

BREAK

16:40 – 16:50

PANEL 2

Kuleli Hall
16:50 – 18:00

Muhammed BEDİRHAN

PANEL CHAIR

Münüre Beyhan ERGİRİ

“Hz. Ali in the Yazıcıoğlu Brothers’ works”

Özge MUSTAFAOĞLU

“Merit and Lutfi Pasha: Statesman’s Ethics in Asafnama”

Hilal OTYAKMAZ

“The Concept of mahabba in the Diwan of Yahya Efendi of Beşiktaş”

Tunay ÇETİN

“The Rifai niche in Kenan Rifai’s work: a journey from symbol to meaning”

Q&A - 10 min

türkçe

27
NİSAN
CUMARTESİ

OTURUM 1

Kuleli Salonu
15:30 – 16:40

Hatice Dilek GÜLDÜTUNA

OTURUM BAŞKANI

Yosun MATER

“Akşemseddin’in Mâddetü’l-hayât Eserinde Canlı ve Canlılık Anlayışının Tasavvuf ve Biyoloji İlimleri Açısından İrdelenmesi”

Tolga ORAN DERVİŞOĞLU

“Eşrefoğlu Rûmî’nin Tarikatnâme Eserindeki Hz. Ali Tasavvuru”

Emel ORTAKÇI

“Türk Edebiyatında Manzum Dervişnâmeler”

Mustafa Sinan MUSTAFAOĞLU

“Tasavvuf Kültürünün Meyvesi Kuş Evleri”

Soru-Cevap - 10 dk

ARA

16:40 – 16:50

OTURUM 2

Kuleli Salonu
16:50 – 18:00

Muhammed BEDİRHAN

OTURUM BAŞKANI

Münüre Beyhan ERGİRİ

“Yazıcıoğlu Kardeşlerin Eserlerinde Hz. Ali”

Özge MUSTAFAOĞLU

“Liyâkat ve Lütî Paşa: Asafnâme’de Devletli Ahlâkı”

Hilal OTYAKMAZ

“Beşiktaşlı Yahya Efendi’nin Divân’ında Muhabbet Kavramı”

Tunay ÇETİN

“Ken’an Rifâî’nin eserinde Rifâî Mihrâbı: Sembolden Mânâya Yolculuk”

Soru-Cevap - 10 dk

TAG

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
GÜNLERİ
—
SUFİ STUDIES
WEEK

#2019TAG

TAG

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
GÜNLERİ
—
SUFİ STUDIES
WEEK

#2019TAG

english

28
APRIL
SUNDAY

PANEL 3

Kuleli Hall
10:30 – 11:25

Emine YENİTERZİ

PANEL CHAIR

Mikail Türker BAL

“Qadiriyya in Kosovo”

Deniz MATER

*“Cosmopolitanism and Tasawwuf in
the Contemporary World: An example
of a Civil Society Organization, Turkish
Women’s Cultural Association”*

Aynur ÖLÇER

*“Pearls of the Faith – an English Poem
About the Beatiful Names of God”*

Q&A - 10 min

BREAK

11:25 – 11:50

PANEL 4

Kuleli Hall
11:50 – 12:45

Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

PANEL CHAIR

Aslı Kaynak ÖNEL

*“The explorer of hadith culture in
Anatolian İrfan: Prof. Ali Yardım”*

İrem ADA

*“Pursuing the Sufis of Andalus from Murcia
to Madrid”*

Hasan Kerim GÜÇ

*“The concept of dervish in the studies
conducted by Meşkure Sargut with
Kenan Rifai”*

Q&A - 10 min

türkçe

28
NİSAN
PAZAR

OTURUM 3

Kuleli Salonu
10:30 – 11:25

Emine YENİTERZİ

OTURUM BAŞKANI

Mikail Türker BAL

“Kosova’da Kadirîlik”

Deniz MATER

*“Günümüzde Kozmopolitlik ve İslâm
Tasavvufu: Bir Sivil Toplum Kuruluşu Türk
Kadınları Kültür Derneği Örneği”*

Aynur ÖLÇER

*“İngilizce Bir Esmâ-i Hüsnâ Manzûmesi:
Edwin Arnold’ın ‘Pearls of The Faith’
(İnancın İncileri) Eseri”*

Soru-Cevap - 10 dk.

ARA

11:25 – 11:50

OTURUM 4

Kuleli Salonu
11:50 – 12:45

Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

OTURUM BAŞKANI

Aslı Kaynak ÖNEL

*“Anadolu İrfanında Hadis Kültürünün Kâşifi:
Prof. Dr. Ali Yardım”*

İrem ADA

*“Mürsiye’den Madrid’e Endülüs Sûflerinin
Peşinde”*

Hasan Kerim GÜÇ

*“Meşkûre Sargut’un Kenan Rifâî ile Yaptığı
Çalışmalarda Dervişlik Kavramı”*

Soru-Cevap - 10 dk.

TAG

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
GÜNLERİ
—
SUFİ STUDIES
WEEK

#2019TAG

TAG

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
GÜNLERİ
—
SUFİ STUDIES
WEEK

#2019TAG

Prof. Ahmet TAŞĞIN

Necmettin Erbakan University, Meram Konya, Türkiye

He was born in 1965 and registered in Konya, Ereğli province. He completed his education until high school in the same city and graduated from Selçuk University, Faculty of Theology in 1992. In 1996, with his thesis named “Religious and Social Life in the Region of Ereğli”, he received his master’s degree from the same university in the field of religious sociology. He studied in the field of religious sociology and received his doctorate degree with his thesis named “Religious Life Among Diyarbakır Turkmen Alevi” from Ankara University in 2003. In 2006, he became an Associate Professor with his study named “Bibliography of Turkish Yezidis as a Religious and Social Group in Published Literature”. In 2011, he became a Professor with his study named “Bektashis, Alevi Bektashi Society in Iraq”. In 1992 he worked as teacher at the Directorate for National Education and in 1996 at the Theology Department of Dicle University, and also at the Faculty of Education of the same university. In 2010 he worked at the Sociology Department at Ardahan University. Since 2011, he has been working at the Sociology Department of Social Sciences Faculty, Konya Necmettin Erbakan University. He conducted research studies in Iraq, Iran, Syria, the Balkans, Sweden and Germany. He continues to study and publish articles in the fields of Alevi, Yezidis and Assyrians.

Prof. Ahmet Turan ARSLAN

Fatih Sultan Mehmet Vakıf University, İstanbul, Türkiye

Born 1949 in Sivas, Turkey. He graduated from Istanbul High Islamic Institute in 1975. In 1983 he got his “Doctorate” degree with his research titled “Imam Birgivi and his place in Arabic Education” from Marmara University Social Sciences Institute. He became assistant professor in 1984. 1984-1993 he worked as the Head of Department of Arabic Language. 1993-1995 he was assigned to teach, conduct researchs, and give conferences in International Islamic University of Malasia. In 1995 he returned to his duty in Marmara University Faculty of Theology. 2010 he was assigned as the founding dean of Fatih sultan Mehmet Foundation University Faculty of Islamic Studies where he still works. He has books and about 40 articles published in Turkish, Arabic and English. He attends national and international symposiums, conferences, panels, open discussions, radio and tv programs. He is married with 5 children.

Assoc. Prof. Alan GODLAS

University of Georgia, USA

Dr. Alan Godlas is Associate Professor of Religion at the University of Georgia, where he co-directs the Islamic Studies programs. He holds a Ph.D. from the University of California, Berkeley, in Islamic Studies. Dr. Godlas was included in The 500 Most Influential Muslims in the World (2009- 2012). Recent presentations of his deal with the role of Persian poetry in Isma’il Hakki Bursevi’s Qur’an commentary, ecstasy in Islam and Sufism, and calligraphic Islam. Dr. Godlas’ works in progress deal with the relationship between cognition and emotion Islam and Ruzbihan al-Baqli’s Sufi Qur’an commentary.

Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Meram, Konya, Türkiye

1965 doğumlu olup Konya Ereğli nüfusuna kayıtlıdır. İlk, orta ve liseyi aynı şehirde tamamladı. Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden 1992 yılında mezun oldu. Aynı üniversitede Din Sosyolojisi Bilim Dalı’nda “Ereğli ve Çevresinde Dinî ve Sosyal Hayat” isimli teziyle yüksek lisans derecesini aldı (1996). Ankara Üniversitesi Din Sosyolojisi Bilim Dalı’nda “Diyarbakır Türkmen Alevîlerinde Dinî Hayat” isimli teziyle 2003’de doktor, “Yazılı Kaynaklarda Dinî Sosyal Bir Grup: Türkiye Yezîdîler Bibliyografyası” isimli çalışmayla 2006’da doçent, “Irak’ta Alevî-Bektâşî Topluluğu: Bektâşîler” isimli çalışmayla 2011’de profesör oldu.

1992 yılında Milli Eğitim’de öğretmenliğe başladı. Dicle Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi’nde ve aynı üniversitenin Eğitim Fakültesi’nde görev yaptı. 2010 yılında Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler Fakültesi Sosyoloji Bölümü’nde görev yaptı. 2011 yılından beri Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Sosyoloji Bölümü’nde çalışmaktadır.

Irak, İran, Suriye, Balkanlar ile İsveç ve Almanya’da araştırmalar yaptı. Alevîler, Süryânîler ve Yezîdîler hakkında araştırmalar, yayınlar yapmaya devam etmektedir.

Prof. Dr. Ahmet Turan ARSLAN

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

1949 yılında Sivas’ta doğdu. İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü’nden 1975’de mezun oldu. 1983 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde “İmam Birgivi ve Arapça Tedrisatındaki Yeri” adlı araştırması ile “Doktor” oldu. 1984 yılında “Yardımcı Doçent” oldu. 1984-1993 yılları arasında Arap Dili Bilim Dalı Başkanlığı görevini yaptı. 1993-1995 yılları arasında Malezya’da Uluslararası İslâm Üniversitesi’nde araştırmalar yapmak, dersler ve konferanslar vermek üzere görevlendirildi. 1995 yılında Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi’ndeki görevine döndü. 2010 yılında Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi’nin kurucu dekanı olarak atandı. Hâlen bu görevi devam ettirmektedir. Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak yayımlanmış 40 civarında makalesi bulunmaktadır. Muhtelif ulusal ve uluslararası sempozyum, konferans, panel, açık oturum ve radyo-TV programlarına katılan Arslan, evli ve beş çocuk babasıdır.

Doç. Dr. Alan GODLAS

Georgia Üniversitesi, ABD

Alan Godlas, Georgia Üniversitesi Din Bilimleri Bölümü’nde öğretim üyesidir ve İslâmî İlimler Programı’nın yöneticilerindendir. Doktorası, Berkeley’deki Kaliforniya Üniversitesi’nde İslâmî Etüdler bölümündendir. Kendisi 2009-2012 seneleri arasında dünyadaki en etkili 500 Müslüman arasında gösterilmiştir. Son zamanlarda İsmail Hakkı Bursevî’nin Kur’ân tefsirindeki Farsça şiirlerin rolü, İslâm ve tasavvufta vecd ve Müslümanların ürettiği hat üzerine yaptığı çalışmalarını sunmaktadır. Godlas bir yandan İslâm’da idrak ve tahassüs arasındaki bağlantı üzerine çalışırken öte yandan Ruzbihan Baklî’nin Kur’ân tefsiri üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.

Alcan Cafer MUSTAFA

Omurtag Museum, Bulgaria

He graduated from the History and Archaeology department at Çernorizets Hrabır University, Bulgaria in 2006. He studied History – Conservation and Restoration at “Episkop Konstantin Prelavski” University, Sumnu – Bulgaria and received his master’s degree in 2008. Since 2006, he has been working as researcher and museum officer in Omurtag (Osmanpazar), Bulgaria. His fields of study are archaeology and Ottoman history.

Lecturer Arzu Eylül YALÇINKAYA

Üsküdar University’s Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Graduated from Marmara University, Faculty of Divinity. In 2013, she finished her master degree with the thesis titled “Mathnawi Courses of Kenan Rifai”. She wrote several books in the field of Sufism and edited “Mathnawi Memoirs of Kenan Rifai”. Yalçinkaya is continuing her PhD studies in Bursa Uludag University in the Faculty of Divinity and also finishing her second masters in Harvard University-Religious Studies. Along her studies, Yalçinkaya is working as a Teaching Assistant in Uskudar University.

Aslı Kaynak ÖNEL

Üsküdar University’s Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

She is a graduate of Istanbul Technical University’s Department of Architecture and the Department of Interior Architecture of the University of Applied Science in Dortmund, Germany. After working in various interior architecture firms for six years abroad, she returned to Turkey and established an interior architecture studio which included her own furnishing designs. After 2003, she transitioned to the retail industry and began working in concept planning, visual merchandising and as communications manager at leading international fashion companies. Working as the director of the interior design and visual communication department of an international furniture company for nearly a decade, Aslı Kaynak Önel is continuing her graduate studies at the Üsküdar University Institute for Sufi Studies.

Aynur ÖLÇER

Üsküdar University’s Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

She completed her undergraduate in METU; Economics Department. Her first job was “Islamic Countries Research Center”; after she worked as a trainer in Türkiye Is Bank specializing in import-export subjects. After marriage moving to Istanbul and changing the job working as international area manager at a private bank. Then she started carrying on her own business together with her husband, importing and marketing cosmetic products for the last 23 years time. She is doing her masters degree in Uskudar University;Sufism Research Studies . She likes reading, working out, watching movie. She is the mother of Ali Okan.

Alcan Cafer MUSTAFA

Omurtag Müzesi, Bulgaristan

Bulgaristan’ın Varna şehrinde bulunan Çernorizets Hrabır Üniversitesi’nin Tarih ve Arkeoloji bölümünden mezun oldu (2006). Yüksek lisansını, Şumnu kasabasında Episkop Konstantin Preslavski Üniversitesi’nde Tarih – Konservasyon ve Restorasyon bölümünde tamamladı (2008). 2006 senesinden itibaren Omurtag (Osmanpazar) kasabasında araştırmacı müze görevlisi olarak çalışmaktadır. Çalışma alanları, Arkeoloji ve Osmanlı dönemi tarihidir.

Öğr. Gör. Arzu Eylül YALÇINKAYA

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden mezun oldu. On beş yıl kadar Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretmenliği yaptı. 2013 yılında İstanbul Üniversitesi Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı’nda “Kenan Rifâî’nin Mesnevî Sohbetleri” başlıklı yüksek lisans tezini verdi. “Neyden Dinle: Suyu Arayan Balıklar” adlı kitabın yazarıdır. Cemâlnur Sargut’un “Sohbetler” eseriyle ve “Kenan Rifâî’den Mesnevî Hâtıraları” isimli kitabın editörlüğünü yapmıştır. Harvard Üniversitesi Dinî Etüdler Bölümü’nde ikinci bir yüksek lisans programına devam etmektedir. Aynı zamanda Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı’nda doktora yapmaktadır. Hâlen Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü’nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Aslı Kaynak ÖNEL

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü ve University Of Applied Science Dortmund İç Mimarlık Bölümü mezunudur. Yurtdışında altı yıl süresince çeşitli iç mimarlık ofislerinde çalıştıktan sonra Türkiye’ye dönmüş ve kendi mobilya tasarımlarının da yer aldığı iç mimarlık atölyesini kurmuştur. 2003 yılından itibaren perakende sektörüne geçiş yaparak hazır giyim önü uluslararası firmalarda mağaza konsept planlama, görsel sunum ve iletişim yöneticiliği yapmıştır. On yıla yakın bir süredir uluslararası bir mobilya firmasının ülke iç mimarlık ve görsel iletişim departman yöneticiliğini yürütmekte olan Aslı Kaynak Önel, Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü’ndeki yüksek lisans eğitimini de tez aşamasında sürdürmektedir

Aynur ÖLÇER

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

ODTÜ Ekonomi Bölümü’nü bitirdi. İlk işi “İslâm Ülkeleri Araştırma Merkezi”nden sonra Türkiye İş Bankası Eğitim Bölümünde eğitim uzmanlığı yaparak ithalat-ihracat konularında ders verdi. Evlenip İstanbul’a yerleştikten sonra özel bir bankanın uluslararası ilişkiler bölümünde çeşitli ülkelerin kendi bankası ile ilişkilerini üstlendi. Eşi ile birlikte yurt dışından kozmetik ürün ithalatı işinde yirmi üç yıldır birlikte çalışmaktadırlar. Hâlen Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü’nde yüksek lisansını yapmaktadır. Kitap okumayı, spor yapmayı ve film izlemeyi sever. Ali Okan’ın annesidir.

Barbaros CEYLAN

Hamilik School Foundation, İstanbul, Türkiye

He graduated from the Department of Management Engineering from the Faculty of Management at Istanbul Technical University in 1984. He completed his MA at the Department of Management at the Institute for Social Sciences at Boğaziçi University in 1989. He spent a long time in the business world, active in the establishment of the Albaraka Turkish participation bank (1985-1989) among other positions. In the private sector, he has worked as a founder, entrepreneur, investor, and professional in boards of directors and members and general manager. Alongside his professional work, he has been the member and director of the board of trustees for Fetihler Charitable Services Foundation, Center for Foundation Studies, and Economic and Technical Solidarity Foundation (1989-2016). He is currently the director of the board of trustees for the Hamilik School Foundation, which he also established, and is continuing his PhD studies at the Department of Economic History at Istanbul University with his thesis entitled “The Institutional Philosophy of Endowments and Social Management.” His areas of interest include endowment management, foundation studies, economic history, and the updating of careers through the philosophy of futuwwa.

Assoc. Prof. Bilal GÖK

İnönü University, Malatya, Türkiye

He graduated from the Erciyes University Divinity School in 1991. He completed his MA on “The tradition of sunna in monotheistic religions” in the History of Religions in 1995 and his PhD on the “Ermenek Kaza 1500-1600” in 2006. He continued his academic life at the Ardahan University in 2010-2012, and then Kafkas University between 2012-2015. He currently works at the Divinity School of Inonu University. His areas of interest include Abbasid history, Seljukid period Turkish history, Ottoman history and civilization, and Abu al-Hasan al-Kharaqani. He has five books, articles in scientific journals, and presentations at domestic and international symposiums.

Asst. Prof. Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Cangüzel Güner Zülfikar completed her PhD studies on the “Saint (Aziz) Mahmud Hudayi's [ca. 1543-1628] Shrine Complex: Sufi Impact in the Civil Society Organizations in Ottoman Religious, Socio-Cultural History” at the Department of History of Hacettepe University. She was Associate Director (2006-2010) of the Carolina Center for the Study of the Middle East and Muslim Civilizations at UNC-Chapel Hill. She established the Turkish Studies Program at UNC-CH in 2009, and served as an instructor there until December 2013. She is currently teaches at Üsküdar University's Institute for Sufi Studies as an assistant professor.

Barbaros CEYLAN

Hamilik Okulu Vakfı, İstanbul, Türkiye

İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Mühendisliği Bölümü'nden 1984'de mezun oldu. Yüksek lisansını Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı'nda 1989 yılında tamamlamıştır. Uzun yıllar iş hayatının içerisinde olmuş, Albaraka Türk Katılım Bankası'nın kuruluşunda bulunmuş ve çeşitli görevler yapmıştır (1985-1989). Özel sektörde (1990-2014), kurucu, girişimci, yatırımcı ve profesyonel olarak yönetim kurulu başkanlıkları ve üyelikleri ile genel müdürlük gibi profesyonel görevleri üstlenmiştir. Profesyonel iş hayatının yanı sıra, Fetihler Hayır Hizmetleri Vakfı, Vakıf Araştırmaları Merkezi ile Ekonomik ve Teknik Dayanışma Vakfı'nda mütevelli heyeti üyeliği ve başkanlık yapmıştır (1989-2016). Hâlen kurucusu olduğu Hamilik Okulu Vakfı'nda Mütevelli Heyeti Başkanı olarak vakıf hizmetlerine devam etmekte ve İstanbul Üniversitesi İktisat Tarihi Anabilim Dalı'nda “Vakfın Kurumsal Felsefesi ve Sosyal İşletme” başlıklı doktora tez çalışmasını sürdürmektedir. Başlıca çalışma ve ilgi alanları, vakıf işletmeleri, vakıf araştırmaları, iktisat tarihi ve meslek hayatında fütüvvet felsefesi ile meslek hayatının güncellenmesi üzerinedir.

Doç. Dr. Bilal GÖK

İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye

Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1991'de mezun oldu. Dinler Tarihi alanında “Semâvî Dinlerde Sünnet Geleneği” başlıklı teziyle yüksek lisansını (1995), “Ermenek Kazası: 1500-1600” konulu teziyle doktorasını (2006) tamamladı. Akademik çalışmalarına 2010-2012 yılları arasında Ardahan Üniversitesi'nde, 2012-2015 yılları arasında da Kafkas Üniversitesi'nde devam etti. Hâlen İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde çalışmaktadır. Başlıca çalışma alanları, Abbasîler tarihi, Selçuklu devri Türk tarihi, Osmanlı tarihi ve medeniyeti, ayrıca Ebu'l-Hasan el-Harakânî'dir. Beş kitabı, bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleleri, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunulmuş bildirileri vardır.

Dr. Öğr. Üyesi Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Cangüzel Güner Zülfikar Hacettepe Üniversitesi Tarih Anabilim Dalı'nda “Aziz Mahmud Hüdâyî Külliyesi'nin Kuruluşu ve İlk Yüzyılı” başlıklı doktora tezini tamamlamıştır. UNC-Chapel Hill'de Orta Doğu ve Müslüman Medeniyetleri Araştırma Merkezi'nde başkan yardımcısı olarak çalışmıştır (2006-2010). UNC-Chapel Hill'de Turkish Studies Programı'nı kurmuş (2009) ve Aralık 2013'e dek programın hocalığı görevini sürdürmüştür. Hâlen Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde Dr. Öğretim Üyesi olarak dersler vermektedir.

Cemalnur SARGUT

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Cemalnur Sargut received her BSc in Chemistry Engineering from the State Academy of Architecture and Engineering in Istanbul and taught Chemistry to high school students for 20 years. She is currently the President of Turkish Women's Cultural Association (TURKKAD), Istanbul. For more than 30 years, she has been carrying out various studies on Tasawwuf both in and out of Turkey. Under the framework of TURKKAD, she has organized numerous international symposiums, 'Dost' Award Ceremonies for serving Islam and activities on Islamic studies. She also initiated chairs entitled Kenan Rifai Distinguished Professorship on Islamic Studies at the University of North Carolina at Chapel, the USA (2009), and at the Institute for Advanced Humanistic Studies at Peking University, China (2011), as well as Kenan Rifai Center for Sufi Studies at Kyoto University, Japan (2015). She also founded Kerim Education, Culture and Health Foundation in order to encourage more academic studies on Tasawwuf (2013). In close collaboration with Prof Nevzat Tarhan, the founding Rector of Üsküdar University, Istanbul, she initiated Üsküdar University Center for Sufi Studies (2014). She published more than 30 books among which are her studies about some great Sufi Masters'commentaries on the Quran and on Ibn Arabi's Fususul Hikem. For more than 20 years, she has been giving spiritual open to public discourses on Masnavi and Fusus. She regularly attends seminars in such countries as Germany, the USA and India. Currently she is offering courses at the Center for Sufi Studies and working as Counselor to the Rector at Üsküdar University.

Deniz MATER

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Deniz Mater is a Master's degree student at Institute for Sufi Studies, Uskudar University, Istanbul. She holds Bachelor of Science degree in Industrial Engineering from Istanbul Technical University, Turkey and Master's degree of Science in Information Technology from Napier University, Great Britain. She works as a Technology Executive at Silicon Valley, California. She lives in San Francisco, USA.

Emel ORTAKÇI

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

She was born in France in 1981. She completed her primary, middle, and high school education in Turkey. In 2007, she graduated from the Department of Turkish Language and Literature at Near East University in Nicosia. Since 2008, she has worked on the Turkish language and literature faculties of various educational institutions. In 2014, she completed her pedagogic formation at Karabük University. At the Üsküdar University Institute of Islamic Sufism Research, where she started in 2017, she continues her graduate education with a thesis in the field of Sufi Culture and Literature. She has published some articles in the e-magazine İlevdü and on www.kulturdunyasi.com. She continues to write opinion/editorial pieces.

Cemâlnur SARGUT

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Üniversite eğitimini Kimya Mühendisliğinde tamamladıktan sonra kimya öğretmeni olarak görev yapmıştır. Hâlen, Türk Kadınları Kültür Derneği'nin (TÜRKKAD) İstanbul Şubesi Başkanlığı görevini yürütmektedir. Otuz yılı aşkın süredir tasavvuf alanında yurt içinde ve yurt dışında çok yönlü çalışmalar yapmaktadır. TÜRKKAD çatısı altında birçok uluslararası sempozyuma, DOST - İslâm'a Hizmet Ödülleri'nin başlatılmasına ve İslâm araştırmalarına yönelik girişimlere öncülük etmiştir. Chapel Hill North Carolina Üniversitesi Dinî Etütler Bölümü'nde (2009) ve Pekin Üniversitesi İleri Beşeri Bilimler Enstitüsü'nde (2011) "Kenan Rifâî Seçkin Profesörlük" kürsülerinin ve 2015 yılında da Kyoto Üniversitesi'nde Kenan Rifâî Tasavvuf Araştırmaları Merkezi'nin kurulmasını sağlamıştır. Cemâlnur Sargut tasavvuf alanına yönelik çalışmaları desteklemek ve üniversitelerde tasavvufun çalışma zeminini artırmak amacıyla 2013 yılında Kerim Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı'nı kuruluşuna öncülük etmiştir. Bu girişimle birlikte Üsküdar Üniversitesi kurucu Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan'la güç birliği yaparak, 2014 yılında Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nü kurmuşlardır. Yayınlanmış 30'a yakın eseri, Kur'ân-ı Kerîm üzerine büyük mutasavvıfların yorumlarına dayalı çalışmalar ve Fusûsu'l Hikem şerhleri üzerine yoğunlaşmıştır. İstanbul'da yirmi yılı aşkın süredir halka açık Mesnevî ve Fusûsu'l Hikem sohbetleri yapmaktadır. Almanya, Amerika, Hindistan gibi ülkelerde İslâm Tasavvufu alanında düzenli olarak seminerler ve konferanslar vermektedir. Hâlen Üsküdar Üniversitesi rektör danışmanı olarak görev yapmakta ve Üsküdar Üniversitesi'nde dersler vermektedir.

Deniz MATER

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencisidir. Lisans eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliğinde, yüksek lisansını Enformasyon Teknolojisi alanında İngiltere Napier Üniversitesinde tamamlamıştır. Hâlen Amerika'da Silikon Vadisinde teknoloji alanında yöneticilik yapmakta ve San Francisco'da yaşamaktadır.

Emel ORTAKÇI

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

1981 yılında Fransa'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimimi Türkiye'de tamamladı. 2007'de Lefkoşa'da bulunan Yakın Doğu Üniversitesi'nin Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. 2008'den itibaren çeşitli eğitim kurumlarında Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev aldı. 2014 yılında Karabük Üniversitesi'nde pedagojik formasyon eğitimimi tamamladı. 2017 yılında başladığı Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde Tasavvuf Kültürü ve Edebiyatı alanında tezli yüksek lisans eğitimine devam etmekte. İlevdü e-dergisinde ve www.kulturdunyasi.com'da bazı yazıları yayımlanmıştır. Köşe yazarlığına devam etmektedir.

Prof. Emine YENİTERZİ

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Emine Yeniterzi graduated from the Department of Turkish Language and Literature at Selçuk University Faculty of Letters in 1981. She received her master's degree with her thesis, "The Names of Prophet Muhammad in Classical Turkish Literature" in 1983 and PhD degree with the thesis of "Praising Poetry of the Prophet Muhammad [Na't] in Divan Poetry" in 1989, both in the field of Classical Turkish Literature. She continued her academic life at Selçuk University between 1981-2011, and Istanbul Medeniyet University between 2011-2015. Currently she works at the Institute for Sufi Studies of Üsküdar University. Her major areas of study are: Classical Turkish poetry, text commentary, religious-moral-mystical masnavis, religious verse species and Jalâl al-Dîn Rûmî. She is the author of nine books and many articles in scholarly academic journals.

Haji Syed Salman CHISHTY

Chishty Foundation, Ajmer, India

Haji Syed Salman Chishty is 26th generation Gaddi-Nashin (Hereditary Custodians/Key Holders) of Sultan ul Hind Hazret Khawaja Moinuddin Hasan Chishty(ra). He is born on 9th March 1982 among the "Syed o Saddat" and "Chishty Sufi family of Ajmer Sharif" whose lineage goes back all the way to The Holy Prophet of Islam Hz. SYEDNA MOHAMMED through HIS blessed grandson Hz. SYEDNA IMAM HUSSAIN(A.S.) He, since early age has been passionate about the World Sufi and Spiritual Traditions with special focus on Chishty Sufi Order and after completing his basic education from Ajmer Sharif, got Bachelors Degree in Economic and Commerce from Wilson College, University of Mumbai. Following years have been completely dedicated towards his practical Sufi spiritual research studies on World Sufi and Spiritual Traditions and their impact on the different cultures and traditions of the world and vice versa travelling to Al Hijaz – Arabian Peninsula, Egypt, Turkey, Morocco, Senegal, Ethiopia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Singapore, United States of America, United Kingdom, Greece, Bosnia Herzegovina, The Netherlands, Italy, Switzerland, France, Spain, Iran, Pakistan, Bangladesh, Indonesia, Sri Lanka, Nepal, China, Hong Kong, Myanmar, etc. where he have been regularly invited to speak and participate in International Sufi and Inter Social Conferences on Spirituality. He has been heading the Chishty Foundation– Ajmer Sharif as the Managing Trustee and Chairman from last 9 years of which He is also the Founding member. With a special talent, insight and deep interest in Sacred Sufi Photography, He developed his special artistic line of Sufi Musafir Photography works captured through the eyes of his Sufi Heart during His journeys across Global Destinations

Assoc. Prof. Halil BALTACI

Erzincan Üniversitesi, Erzincan, Türkiye

He was born in Kars/Sarıkamış. He graduated from the Divinity School of Marmara University. He taught culture of religion and ethics at the Ministry of Education. From 2011 on he began as a lecturer at the Department of Sufism at Erzincan University's Divinity School. He stayed in Iran for some time. He received his associate professorship in 2017. His research in the field of Sufism has mostly been concentrated on understanding the "Khorasan Sufi school of thought." He has published books and translations as well as articles and presentations.

Prof. Dr. Emine YENİTERZİ

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 1981'de mezun oldu. Eski Türk Edebiyatı alanında "Divan Şiirinde Hz. Peygamber'in İsim ve Sıfatları: Esmâ-i Nebî" adlı teziyle yüksek lisansını (1983), "Divan Şiirinde Na't" konulu tezi ile doktorasını (1989) tamamladı. Akademik hayatına 1981-2011 yılları arasında Selçuk Üniversitesi'nde, 2011-2015 yılları arasında da İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde devam etti. Hâlen Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde çalışmaktadır. Başlıca çalışma alanları, klasik Türk şiiri, metin şerhi, dinî-ahlâkî-tasavvufî mesnevîler, manzum dinî türler ve Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'dir. Dokuz kitabı, bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleleri, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunulmuş bildirileri vardır.

Hacı Seyyid Selman ÇİŞTİ

Çiştî Vakfı, Ajmer, Hindistan

Hacı Seyyid Selman Çiştî, 11. yüzyılın büyük mutasavvıflarından Hz. Muînüddîn Hasan Çiştî'nin (r.a.) Ajmer Dergâh-ı Şerifi'nin 26. kuşak vârisidir. Ailenin soyağacı İmam Hz. Hüseyin üzerinden Peygamber efendimiz Hz. Muhammed'e dayanmaktadır. Temel eğitimini Ajmer-i Şerif'te tamamladıktan sonra Mumbai Üniversitesi Wilson College'de Ekonomi ve Ticaret eğitimi aldı. Sonraki yıllarda kendisini tamamen tasavvuf dünyasına ve mânevî geleneklere, bunların dünyadaki farklı kültür ve geleneklerle etkileşimleri üzerine araştırmalar yapmaya adanmış. Davet edildiği uluslararası ve mânevî topluluklar arası konferanslara katılmak için Hicaz, Mısır, Türkiye, Fas, Kırgızistan, Singapur, Amerika, Yunanistan, Bosna Hersek, Hollanda, İtalya, İran, Pakistan, Bangladeş, Endonezya, Sri Lanka, Nepal, Çin, Hong Kong, Myanmar gibi mutasavvıf menzillere seyahat etti. Ajmer-i Şerif'te, kurucu üyesi olduğu Çiştî Vakfı'nın mütevellisi ve başkanlığı görevlerini dokuz yıldır sürdürmektedir. İslâmî mâneviyat, tasavvuf, mânevi anlayışlar, inançlararası diyalog, terör karşıtı girişimler, Ortak Güvenlik Açığı ve Maruz Kalma, Çiştî tarikatının mânevî ahlâkı ile ilgili konularda İngilizce ulusal ve uluslararası gazetelerde, dergilerde, bloglarda ve internet sitelerinde makaleler yazmıştır. Mukaddes tasavvuf fotoğrafçılığına olan özel yeteneği, içgörü ve derin ilgisi ile dünyanın farklı lokasyonlarına yaptığı seyahatlerde mutasavvıf gönlünün gözüyle yakaladığı fotoğraflardan özel bir sanat dalı olan Sufi Musafir fotoğrafçılığını geliştirmiştir.

Doç. Dr. Halil BALTACI

Erzincan Üniversitesi, Erzincan, Türkiye

Kars/Sarıkamış'ta doğdu. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktora eğitimini aynı üniversitede tamamladı. Milli Eğitim Bakanlığı'nda Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretmenliği yaptı. 2011 yılında Erzincan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Tasavvuf Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı. Bir süre İran'da bulundu. 2017 yılında doçent oldu. Tasavvuf sahasındaki çalışmalarını daha çok "Horasan Tasavvuf Mektebi"ni anlama üzerine yoğunlaştırdı. Telif ve tercüme kitapları, makale ve tebliğleri bulunmaktadır.

Hasan Kerim GÜÇ

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Hasan Kerim Güç was born in İstanbul Turkey. He graduated from the Yıldız Technical University in İstanbul in 1996 as an electronics and communications engineer. He completed his MS in Information Technology followed by his MBA at the University of Baltimore. He worked in Virginia, United States in software engineering between the years 1999 -2010. He continued his management career in İstanbul in Trump Travel and Turkey Sotheby's International Realty Firm. He currently works as the Managing Director of Nefes Publishing and is responsible for the Nefes brand's specialized books related to Islamic texts and Sufi studies as well as the Tuti brand specialized in popular science.

He is a founding and a board member of the Kerim Foundation. He continues his studies in the MA Program of Sufi Culture and Literature at the Institute for Sufi Studies, Üsküdar University, İstanbul.

Asst. Prof. Hatice Dilek GÜLDÜTUNA

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

She graduated from Istanbul University Cerrahpaşa Faculty of Medicine. She completed her expertise in Anesthesiology at the Running Heart and Research Hospital. She finished the three years of Arabic education of Prof. Fuat Sezgin's Arab-Islamic History of Science Institute in Frankfurt. Between 2005 and 2011, she completed the study of Islamic Religion Science, Johan Wolfgang of Frankfurt, Jewish-Christian Religion Science and Philosophy at the Goethe University. She finished her master's in the same University in concept of Symbols of Letter by Ibn-Arabi and she made a Ph.D. study entitled Ken'an Rifai's "Women as a Miracle of Right" (Konstruktionen des Weiblichen bei Ken'an Rifai: Das Weibliche als Spiegel der göttlichen Wirklichkeit). She is currently giving lectures in Sufism at the Johann Wolfgang Goethe University in Frankfurt. The main fields of interests are; Symbolism, Symbolism in Ibn Arabi, The role of woman in Islamic mysticism and femininity and symbolism as symbols, The role of Islamic culture in the history of thought and science, and the effects in the West. Dilek Güldütuna is among the faculty of the Institute for Sufi Studies of Üsküdar University.

Hilal OTYAKMAZ

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

She was born in 1989 in Manavgat, Antalya. She completed her primary and secondary education in Manavgat. Upon the completion of her education at Burdur Anadolu High School in 2007, she registered to the Department of Turkish Language and Literature in Istanbul. She graduated in 2011. After her graduation, she continued to carry out research trips with the status of researcher & writer in the Balkans, mainly in Sarajevo. These works were published in 2017 under the name of "War Memorats in the Sarajevo and Its Near Centers During and Aftermath of the Bosnia-Herzegovina War" by UKID and in 2018 by Çağaloğlu Publishing House under the name of "Europe's Jerusalem, Bosnia and Herzegovina" as 2nd edition. In 2017, she started Master's Program with thesis in Sufi Culture and Literature Program at the Institute of Sufi Studies at Uskudar University. She continues her career as a researcher & writer.

Hasan Kerim GÜÇ

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Hasan Kerim Güç İstanbul'da doğdu. Yıldız Teknik Üniversitesi'nden 1996 yılında elektronik ve haberleşme mühendisi olarak mezun olduktan sonra, Baltimore Üniversitesi'nde Bilgi Teknolojileri ve İşletme alanında (MBA) iki yüksek lisans derecesi aldı. ABD'nin Virginia Eyaleti'nde 1999-2010 yılları arasında yazılım mühendisi olarak çalıştı. Daha sonra Türkiye'ye dönerek, çeşitli uluslararası şirketlerde yöneticilik kariyerine devam etti. Şu anda, Nefes ve Tuti markalarının yer aldığı Nefes Yayıncılık A. Ş.'nin Genel Müdürlüğü görevini yürütmektedir. Yayınevi, Nefes Yayınları kapsamında klasik İslâmî metinler ve tasavvuf alanında yoğunlaşmış olup, Tuti Kitap ise popüler bilim alanında çalışmalar üretmektedir.

Kerim Güç, Kerim Vakfı kurucu üyesi ve vakfın Yönetim Kurulu Üyesidir. Hâlen, Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde Tasavvuf Kültürü ve Edebiyatı Yüksek Lisans Programı'nda öğrencidir ve tasavvuf alanında çalışmalarını sürdürmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Dilek GÜLDÜTUNA

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Hatice Dilek Güldütuna, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Koşuyolu Kalp ve Araştırma Hastanesi'nde Anesteziyoloji ihtisasını tamamladı. Frankfurt'ta Prof. Fuat Sezgin'in Arap-İslâm Bilimler Tarihi Enstitüsü'nde üç senelik Arapça eğitimini bitirdi. 2005-2011 yılları arasında Frankfurt Johan Wolfgang Goethe Üniversitesi'nde İslâm Din Bilimi, Yahudi-Hristiyan Din Bilimi ve Felsefe tahsilini tamamladı. Aynı üniversitede İbn Arabî'de Harf Sembolizmi konusunda yüksek lisans ve Ken'an Rifai'de "Hakk'ın Aynası Olarak Kadın" (Konstruktionen des Weiblichen bei Ken'an Rifai: Das Weibliche als Spiegel der göttlichen Wirklichkeit) başlıklı doktora çalışması yaptı. Hâlen, Frankfurt Johann Wolfgang Goethe Üniversitesi'nde tasavvuf alanında dersler vermektedir. Sembolizm, İbn Arabî'de Harf sembolizmi, İslâm tasavvufunda kadının rolü ve sembol olarak dişilik ve erkeklik, İslâm kültürünün düşünce ve bilimler tarihindeki rolü ve Batı'daki etkileri gibi konular başlıca ilgi alanlarını teşkil etmektedir. Dilek Güldütuna, Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nün öğretim üyelerindendir.

Hilal OTYAKMAZ

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

1989 yılında Antalya'nın Manavgat ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Manavgat'ta tamamladı. 2007 yılında Burdur Anadolu Lisesi'ndeki eğitiminin tamamlanmasıyla birlikte o yıl İstanbul'da Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne kaydoldu. 2011 yılında mezun oldu. Mezuniyetinden sonra araştırmacı-yazar statüsü ile Saraybosna olmak üzere Balkanlar'da araştırma gezileri yaparak çalışmalarına devam etti. Bu çalışmalar 2017 yılında "Bosna-Hersek Savaşında ve Sonrasında Saraybosna ve Yakın Merkezlerinde Oluşan Savaş Memoratları" adıyla UKİD tarafından, 2018 yılında "Avrupa'nın Kudüs'ü Bosna Hersek" adıyla Çağaloğlu Yayınevi'nden ikinci kez basıldı. 2017 yılında Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü Tasavvuf Kültürü ve Edebiyatı Programı'nda Tezli Yüksek Lisans çalışmalarına başladı. Eğitim hayatına araştırmacı-yazar olarak devam etmektedir.

Assoc. Prof. İklil SELÇUK

Özyeğin University, İstanbul, Türkiye

İklil Selçuk graduated from the Economics Department of the Middle East Technical University in 1994 and received her MA from the Department of History at Bilkent Univeristy in 1997. Conducting graduate level studies at McGill University at the Institute of Islamic Studies between 1997-2000, Selçuk received her PhD in History and Middle Eastern Studies at Harvard University in 2009.

Following her graduation, she lectured on Economic History and History of Civilizations in various universities in Istanbul. Joining the Faculty of Social Sciences at Özyeğin University in 2012, Selçuk became an associate professor in 2017. Lecturing on world history and coordinating classes, Selçuk continues her academic studies in Ottoman economic history, city culture and trade guilds.

İrem ADA

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

İrem Ada was born in Istanbul and graduated from Istanbul Bilgi University's Business School in 2003. After working for 4 years in human resources, she moved to Spain in 2008 and graduated from the MA program in Human Resources Management from the Madrid Carlos III University in 2009. After returning to Turkey she continued working in human resources in the private sector. Receiving her co-active coaching certificate in 2007, İrem Ada has been working as a Human Resources Director at the Mettler Toledo TR Precision Instruments since 2016. Ada, who is fluent in English and Spanish, is currently an MA student at the Uskudar University Institute for Sufi Studies.

Assoc. Prof. Iurii AVERIANOV

Moscow State University, Russia

He graduated from the Department of Ethnology, Faculty of History, Moscow State University in 1993. He completed his MA with his thesis on “The inter-communal conflict between Azerbaijanis and Armenians in 1990 in Baku” (1993) and his PhD on “‘Vilayatname of Haci Bektash Veli’ as the source of Anatolian Sufism” (2000). Since 1999, he has taught at the Russian-Turkish Research Center in the Russian State University for the Humanities; at the Oriental History Department of the Institute of Oriental Studies in the Russian Academy of Sciences since 2001, and was the chair of the Department of Turkic Philology at the Institute of Asian and African Studies at the Moscow State University between 2013-2017. He currently works at the Oriental History Department at the Institute of Oriental Studies. His areas of interest include: the history of Sufism, Sufi tariqas, Ottoman history and culture, Bektashi and Alawi history, Safavid history and culture, and comparative religious studies. He has three books, many articles published in scientific journals, and presentations at national and international meetings.

Doç. Dr. İklil SELÇUK

Özyeğin Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

İklil Selçuk, lisans derecesini Ortadoğu Teknik Üniversitesi Ekonomi bölümünden (1994), yüksek lisans derecesini de Bilkent Üniversitesi Tarih bölümünden (1997) almıştır. 1997-2000 yılları arasında McGill Üniversitesi İslâm Araştırmaları Enstitüsü'nde doktora düzeyinde çalışmalar yapan Selçuk, doktora derecesini Harvard Üniversitesi'nden Tarih ve Ortadoğu Çalışmaları alanında 2009 yılında almıştır.

Mezuniyetinin ardından İstanbul'da çeşitli üniversitelerde Ekonomi Tarihi ve Uygarlık Tarihi dersleri vererek görev yapmıştır. 2012 yılında Özyeğin Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi'ne katılan Dr. Selçuk, 2017 yılında YÖK Doçentliği unvanını almıştır. Üniversite bünyesinde Dünya Tarihi derslerini vererek ve koordine ederek görev yapan Selçuk, Osmanlı iktisat tarihi, şehir kültürü ve esnaf teşkilâtı alanlarında bilimsel çalışmalarını sürdürmektedir.

İrem ADA

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

İrem Ada İstanbul'da doğmuş, orta ve lise öğrenimimi Terakki Vakfı Özel Şişli Terakki Lisesi'nde tamamladıktan sonra 2003 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun olmuştur. İnsan kaynakları alanında 4 yıl çalıştıktan sonra 2008 yılında İspanya'ya giderek, 2009 yılında Madrid 3. Carlos Üniversitesi, İnsan Kaynakları Yönetimi yüksek lisans programından mezun olmuştur. Türkiye'ye döndükten sonra özel sektörde insan kaynakları alanında çalışmaya devam etmiştir. 2007 yılında Co-Active Coaching eğitim sertifikasını alan İrem Ada 2016 yılından itibaren Mettler Toledo TR Ölçüm Aletleri A. Ş. şirketine İnsan Kaynakları Müdürü olarak görev yapmaktadır. İngilizce ve İspanyolca bilen Ada, hâlen Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde yüksek lisans öğrencisidir.

Doç. Dr. Iurii AVERIANOV

Moskova Devlet Üniversitesi, Rusya

Moskova Devlet Üniversitesi Tarih Fakültesi Etnoloji Bölümü'nden 1993 yılında mezun oldu. '1990'da Âzerî ve Ermeniler Arasında Bakü'de Yaşanan Çatışma' teziyle yüksek lisansını (1993), 'Anadolu Sûfliğinin kaynağı olarak 'Vilâyetnâme-i Hacı Bektaş Veli'' konulu teziyle doktorasını (2000) tamamladı. Akademik hayatına 1999 itibarıyla Rusya Devlet Beşerî Bilimler Üniversitesi nezdindeki Rus-Türk Eğitim ve Araştırma Merkezi'nde başladı. 2001 itibarıyla Rusya Bilimler Akademisi nezdindeki Doğu Bilimleri Enstitüsü Doğu Tarihi Bölümü'nde dersler verdi. 2013 – 2017 yılları arasında da Moskova Devlet Üniversitesi bünyesindeki Asya ve Afrika Ülkeleri Enstitüsü'nün Türkoloji bölümünde başkanlık yaptı. Hâlen Doğu Bilimleri Enstitüsü, Doğu Tarihi bölümünde çalışmaktadır. Başlıca çalışma alanları, Tasavvuf tarihi, tarikatler, Osmanlı tarihi ve kültürü, Bektâşîlik-Alevîlik tarihi, Safevîler tarihi ve kültürü, karşılaştırmalı dinbilimidir. Üç kitabı, bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleleri, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunulmuş bildirileri vardır.

Prof. İsa YÜCEER

Bitlis Eren University, Bitlis, Türkiye

İsa Yüceer was born in Ankara/Kızılcahamam. His master thesis is “el-İmam Ahmet b. Hanbel ve Mevkıfuhu mine’z-Zenadika ve’l-Cehmiye” and his PhD thesis is “Mehmet Akif Asruhu ve Cuhuduhu fi’d-Daveti’l-İslamiyye”. in 1993 he worked in 19 Mayıs Universtiy, School of Divinity. In 1994 he worked in YYÜ School of Divinity as an assistant professor in the Kelam Department. In 1998-9 he worked in Kazakistan/Almaatı International Relationship and World Languages University. In 2002 he became associate professor and in 2008 became a full professor. He worked in BEU Islamic Science Faculty as a foundng dean and he still works as a kelam department director.

Published Books: Heyetle birlikte Cemaleddin Afgani’de Kelâmî Kimlik, (Afgani’nin Gerçek Yüzü, Bedir yay., 1997). Ahmed b. Hanbel’in Zındıklar ve Cehmiye’ye Karşı Konumu; Mehmet Akif’in Çağı ve İslâmî Davetteki Hizmetleri; Ehl-i Sünnet İnancı; Tahavi Hayatı ve Akaidi; Eş’ari ve Kelâmî Görüşleri; Mu’tezile Öncüleri ve Kelâmî Görüşleri; İtikadî Mezhepler Tarihi; Gazâlî ve Akaid Kaideleri; Kelâm Ekoller ve Problemler; Büyük ve Küçük Günahlar; İbn Cevzi ve Kelâmî Şüpheleri Reddi; Mehmet Akif’in İslâmî Eğitimciliği; Tevhit Putperestlik ilişkisi; Kelâmî Kavramlar İlahi İsim, Fiil ve Sıfatların İkra (Alak) Suresi Boyutu; Son Peygamberlik; Kelâm Felsefe Uzlaşması; Kelâm Hikmet ilişkisi; Kelâm Fırkalarında Yöntem; İnanç Felsefemiz; İbadet Sistemimiz.

Kabir HELMINSKI

Mavlavi Threshold Society, USA

Kabir Helminski is an author and a translator of the works of Jalaluddin Rumi, Yunus Emre, and others. His books on spirituality, Living Presence and the Knowing Heart, have been published in at least nine languages. His most recent book is Holistic Islam. In 2009 and subsequent years Kabir was named as one of the “500 Most Influential Muslims in the World.” From 1994-2000 he toured North America and India as Postnishin with the Whirling Dervishes of Turkey, bringing Mevlevi culture to more than 100,000 people.

Asst. Prof. Laila KHALIFA

University of Jordan, Jordan

She majored in Psychology and Education and her minor is in History and Archeology at the University of Jordan in Amman. Later she completed her post graduate research in Social Psychology at the University of Nottingham in UK in 1985. She had her MA in Classical and Modern Islamic Thought at La Sorbonne Nouvelle in Paris in 1988. Then she completed her PhD in History and Civilization at the L’École des Hautes Études en Sciences Sociales in year 2000 with her dissertation “Conquêtes, Illuminations, Tassawuf et Prophétie: La Futuwwa chez le Sheikh al- Akbar Muhammad Muhyi a-Din Ibn’Arabî [1165-1240]” (Conquest, Illumination, Sufism and Prophecy: The Futuwwa of Ibn Arabi [1165-1240]) under the supervision of Prof. Michel Chodkiewicz. She continues her research in Ibn Arabi’s metaphysical doctrine and participates in international symposiums. Laila Khalifa has publications in French and in Arabic.

Prof. Dr. İsa YÜCEER

Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye

Ankara/Kızılcahamam’da doğdu. “el-İmam Ahmed b. Hanbel ve Mevkıfuhu mine’z-Zenâdika ve’l-Cehmiye” başlıklı teziyle yüksek lisans ve “Mehmet Âkif Asruhu ve Cuhuduhu fi’d-Daveti’l-İslâmiyye” başlıklı teziyle doktora derecesi aldı. 1993’de 19 Mayıs Üniversitesi İlâhiyat Fakültesinde çalıştı. 1994’te YYÜ İlâhiyat Fakültesi’nde Yrd. Doç. Dr. olarak Kelâm Anabilim Dalı’nda çalıştı. 1998-1999’da Kazakistan/Almatı, Uluslararası İlişkiler ve Dünya Dilleri Üniversitesi’nde çalıştı. 2002’de doçent, 2008’de profesör oldu. BEÜ İslâmî İlimler Fakültesi kurucu dekanı olarak görev yaptı. Hâlen aynı üniversitede görev yapmaktadır. Basılmış Kitapları: Heyetle birlikte Cemâleddin Afgânî’de Kelâmî Kimlik, (Afgânî’nin Gerçek Yüzü, 1997). Ahmed b. Hanbel’in Zındıklar ve Cehmiye’ye Karşı Konumu; Mehmet Âkif’in Çağı ve İslâmî Davetteki Hizmetleri; Ehl-i Sünnet İnancı; Tahavî: Hayatı ve Akâidi; Eş’arî ve Kelâmî Görüşleri; Mu’tezile Öncüleri ve Kelâmî Görüşleri; İtikadî Mezhepler Tarihi; Gazâlî ve Akâid Kaideleri; Kelâm: Ekoller ve Problemler; Büyük ve Küçük Günahlar; İbn Cevzî ve Kelâmî Şüpheleri Reddi; Mehmet Âkif’in İslâmî Eğitimciliği; Tevhit Putperestlik ilişkisi; Kelâmî Kavramlar İlâhî İsim, Fiil ve Sıfatların İkra (Alâk) Sûresi Boyutu; Son Peygamberlik; Kelâm-Felsefe Uzlaşması; Kelâm-Hikmet ilişkisi; Kelâm Fırkalarında Yöntem; İnanç Felsefemiz; İbâdet Sistemimiz.

Kabir HELMINSKI

Mevlevî Threshold Topluluğu, ABD

Kabir Helminski, Mevlânâ Celâleddin Rûmî ve Yunus Emre gibi mutasavvıfların eserlerinin mütercimi olan bir yazardır. Mâneviyat hakkındaki kitaplarından Living Presence (Yaşayan Mevcudiyet) and the Knowing Heart (Bilen Kalp) en az dokuz dilde basılmıştır. En son kitabı “Holistic Islam”dır. 2009’da ve onu takip eden yıllarda Kabir, “Dünyanın en etkili 500 Müslümanı”ndan biri olarak seçilmiştir. 1994-2000 yılları arasında Postnişin olarak Türkiye’den semâzenler ile Kuzey Amerika ve Hindistan’ı ziyaret ederek 100.000’den fazla insanı Mevlevî kültürü ile tanıştırmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Laila KHALIFA

Ürdün Üniversitesi, Ürdün

Amman’daki Ürdün Üniversitesi Psikoloji-Eğitim ve Tarih-Arkeoloji bölümlerinden mezun olan Laila Khalifa İngiltere’de Nottingham Üniversitesi’nde Sosyal Psikoloji üzerine mezuniyet sonrası araştırmalarını tamamlamıştır. Paris’te Sorbon Üniversitesi’nde 1988’de Klasik ve Modern İslâm Düşüncesi üzerine yüksek lisans yapmıştır. 2000 senesinde L’École des Hautes Études en Sciences Sociales’de Prof. Michel Chodkiewicz danışmanlığında Tarih ve Medeniyet Anabilim dalında “Fütuhât, Fütüvvet, Tasavvuf ve Peygamberlik: İbn Arabî’nin Fütüvveti (1165-1240)” başlıklı doktora tezini tamamlamıştır. Kendisi İbn Arabî’nin metafizik teorileri hakkındaki araştırmalarına devam etmekte ve ilgili uluslararası sempozyumlara katılmaktadır. Eserleri Arapça ve Fransızcadır.

Mikail Türker BAL*Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye*

I was born in 1984 in Istanbul. I graduated from Üsküdar Bağlarbaşı High School. I graduated from Sakarya University Hendek Faculty of Education in 2008. After a year, I graduated from Yeditepe University, Department of Educational Administration and Supervision. From 2008 to 2012, I worked as a classroom teacher at a private school. Later, I worked as an editor in various publishing houses. Since 2010, I have been conducting research on the Sufi movements, monopolies, Sufis, literature and culture in the Balkans. My first book in Mesnevihan was published in November 2017. In 2018, I started my master's degree at the Institute of Sufi Studies at Uskudar University. I am writing my thesis on The Order of Qaderiyya in Kosovo (Kosova'da Kadirilik).

Prof. Mim Kemâl ÖKE*İstanbul Ticaret University, İstanbul, Türkiye*

Receiving high school education at Robert College and higher education in economics and history at Cambridge University, Öke became a professor at Boğaziçi University. He attended official meetings abroad on behalf of Turkish Foreign Ministry. He won various awards for cultural and scientific studies. Over the last years, Öke has gravitated towards human sciences in his quest to understand mankind, which mainly rests in Sufi philosophy. Towards his social awareness, Öke offers rhythm/folk dance classes to special disabled individuals.

Asst. Prof. Muhammed BEDİRHAN*Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye**Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale, Türkiye*

He was born in Yozgat. After completing his primary and secondary education in Sakarya, he received his undergraduate education at Marmara University School of Divinity. He received his master's degree from the Marmara University, the Institute of Social Sciences and then his PhD at İstanbul University, he Institute of Social Sciences.

His research is focused on “Nazarî irfân and Unity of Existence”. And is fluent in Arabic. He published various translations in the subject of Sufism and Islamic philosophy.

Mustafa Sinan MUSTAFAOĞLU*Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye*

Mustafa Sinan Mustafaoğlu was born in 1988 in Ankara, Turkey. He studied Civil Engineering at Istanbul Technical University and graduated in 2010. He completed his MA in construction management with a thesis on solar energy policies at the University of

Mikail Türker BAL*Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye*

1984 yılında İstanbul'da doğdu. Özel Üsküdar Bağlarbaşı Lisesi'nden mezun oldu. Sakarya Üniversitesi Hendek Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümünü 2008 yılında bitirdi. Bir yıl sonra Yeditepe Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi bölümünde tezsiz yüksek lisans programını tamamladı. 2008'den 2012 yılına kadar özel bir okulda sınıf öğretmeni olarak çalıştı. Daha sonra çeşitli yayınevlerinde yönetici, yayın danışmanı ve editör olarak çalıştı. 2010'dan beri Balkanlar'daki tasavvufî hareketler, tekkeler, sûfiler, edebiyat ve kültür üzerine araştırmalar yapmaktadır. İlk kitabı olan “Mesnevihan” 2017 yılında yayımlanmıştır. 2018 yılında Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde tezli yüksek lisans programına başlamıştır. “Kosova'da Kadirilik” konusunda tez yazmaktadır.

Prof. Dr. Mim Kemâl ÖKE*İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye*

İstanbul'da doğdu. Robert Koleji'nden mezun oldu. Daha sonra iktisat ve tarih alanlarında Cambridge Üniversitesi'nde yüksek öğrenim gördü. Sussex ve İstanbul Üniversitelerinde lisansüstü eğitim yaptı. 1991 yılında Türkiye'nin en genç profesörü unvanı ile Boğaziçi Üniversitesi'nde profesör oldu. Dışişleri Bakanlığı adına çeşitli yurt dışı program ve toplantılara katıldı, Birleşmiş Milletler Filistin Masası'nda çalışmalar yürüttü, alanında ses getiren belgesel filmlere imza attı. Kültürel ve bilimsel çalışmalarına istinâden çeşitli ödüllere lâyık görüldü. Bu çalışmalarını insan bilimleri ve tasavvufî bağlamda insanın hakikat arayışı üzerine yoğunlaştıran Öke, aynı zamanda özel bireyler ve çocuklar için ritm ve halk dansları eğitimi vermektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed BEDİRHAN*Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye**Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye*

Muhammed Bedirhan Yozgat'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Sakarya'da tamamladıktan sonra lisans eğitimini Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde aldı. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisansını, ardından İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde de doktorasını tamamladı.

Nazarî irfân ve vahdet-i vücûd tartışmaları gibi konularda uzman olan ve Arapça bilen Muhammed Bedirhan'ın tasavvuf ve İslâm felsefesi alanlarında bu dilden yapmış olduğu çeşitli tercümeleleri yayınlanmıştır.

Mustafa Sinan MUSTAFAOĞLU*Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye*

Mustafa Sinan Mustafaoğlu 1988 yılında Ankara'da doğmuştur. 2010 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur. 2011-2013 yılları arasında University of Washington / Seattle'da yüksek lisans tezini Yapı

Washington, Seattle, USA. He has been working in the construction industry in the private sector since 2013. He is working on bird houses for his thesis in the Sufi Culture and Literature program which he began in 2017 at Uskudar University.

Münüre Beyhan ERGİRİ

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

She was born in Ankara. Beginning her primary and middle school education in Mersin, she finished it in Antalya. She graduated from Ege University Textile Engineering in 1991. She worked in various companies of her profession. She began the MA program in Sufi Culture and Literature in the Institute for Sufi Studies at the Üsküdar University in 2017 and is continuing her studies at the same institute.

Prof. Namiq MUSALI

Kastamonu University, Kastamonu, Türkiye

He graduated from Baku State University Faculty of History in 1999. He completed his MA at the same university with his thesis entitled "Soviet-American relations during World War Two" in 2001 and his PhD on the "History of Shah Ismail, the Embellisher of the World" at the Azerbaijan National Academy of Sciences in 2006. He began his academic life at the Azerbaijan National Academy of Sciences between 2001-2010 and continued at the Institute for Manuscripts between 2010-2014 and the Department of History and Archeology of Khazar University. He has been working at the Department of History, Faculty of Arts and Sciences at Kastamonu University since 2014. His research interests include Safavid history, medieval Azerbaijan history, Turkic dynasties who ruled Iran, and Persian and Russian sources of Turkish history. He has five books, articles in academic journals, and papers presented at domestic and international academic conferences.

Prof. Nazif Mohib SHAHRANI

Indiana University, USA

Nazif Mohib Shahrani is Professor of Anthropology, Central Asian and Middle Eastern Studies at the School of Global and International Studies, Indiana University, Bloomington. He began his studies at Kabul University, completed his B.A at the University of Hawaii, Honolulu (as a Grantee of the East-West Center for Cultural Exchange, established by President John F. Kennedy), and MA and Ph. D. degrees in anthropology at the University of Washington, Seattle (supported his own education working as Teaching Assistant). He is recipient of East-West Center grant (U of Hawaii), Fulbright, Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research and Social Science Research Council (SSRC) research grants and has held post-doctoral fellowships at Harvard and Stanford Universities and at the Woodrow Wilson Center for International Scholars at the Smithsonian Institution. Shahrani is an Afghan-American anthropologist with extensive field research in Afghanistan and has studied Afghan refugee communities in Pakistan & Turkey. Shahrani researches Islamic movements, identity politics in failed/failing nation-states, Muslim family and gender dynamics, and political ecology of state-society relations in Soviet and post-Soviet Central Asia, Southwestern Asia and the Middle East. He has numerable publications

Yönetimi bölümünde güneş enerjisi politikaları konusunda tamamlamıştır. 2013 yılından bu yana İstanbul'da inşaat sektöründe çalışmaktadır. 2017 yılında Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Enstitüsü Tasavvuf Kültürü ve Edebiyatı bölümünde başladığı yüksek lisans programında tezini tasavvuf kültüründe kuş evleri üzerine yazmaktadır.

Münüre Beyhan ERGİRİ

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Ankara'da dünyaya gelen Beyhan Ergiri, Mersin'de başladığı ilk ve orta öğrenimini Antalya'da tamamladı. 1991 senesinde Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği bölümünden mezun oldu. Çeşitli firmalarda mesleği ile ilgili çalıştı. 2017 senesinde Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde Tasavvuf Kültürü ve Edebiyatı programında tezli yüksek lisansa başladı. Hâlen Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde eğitimine devam etmektedir.

Prof. Dr. Namık MUSALI

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye

Bakü Devlet Üniversitesi Tarih Fakültesi'nden 1999'da mezun oldu. Aynı üniversitede tarih alanında "İkinci Dünya Savaşı Yıllarında Sovyet – Amerikan Münasebetleri" başlıklı tezi ile yüksek lisansını tamamladı (2001). Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü'nde "Târîh-i Âlemârâ-yı Şâh İsmâ'il İsimli Kaynağa Göre I. Şah İsmail'in Hâkimiyeti" konulu tezi ile doktorasını bitirdi (2006). 2001-2010 yılları arasında Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü'nde çalıştı, 2010-2014 yılları arasında da Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Elyazmalar Enstitüsü'nde ve Hazar Üniversitesi Tarih ve Arkeoloji Bölümü'nde görev yaptı. 2014 yılından beri Kastamonu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde çalışmaktadır. Başlıca çalışma alanları, Safevî tarihi, Ortaçağ Azerbaycan tarihi, İran'a hükmetmiş Türk hânedanları, Türk tarihinin Farsça ve Rusça kaynaklarıdır. Beş kitabı, bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleleri, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunulmuş bildirileri vardır.

Prof. Dr. Nazif Mohib SHAHRANI

Indiana Üniversitesi, ABD

Nazif Mohib Shahrani, Indiana Üniversitesi Global ve Uluslararası Bilimler Fakültesi Orta Asya ve Ortadoğu Etütleri Bölümü'nde Antropoloji profesörü olarak görev yapmaktadır. Yüksek öğrenimine Kabil Üniversitesi'nde başlamış, lisansını Honolulu - Hawaii Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Yüksek Lisans ve doktora derecelerini Seattle Washington Üniversitesi'nde antropoloji üzerine yapmıştır. Doktora sonrasında Harvard Üniversitesi, Stanford Üniversitesi ve Smithsonian Enstitüsü'nde öğretim görevlisi olarak bulunmuştur. Shahrani, Afganistan'da kapsamlı saha araştırmaları gerçekleştirmiş, Pakistan ve Türkiye'deki Afgan mülteci toplulukları üzerine çalışmalar yapmış Afgan-Amerikalı bir antropologdur. Kendisi İslâmî hareketleri, bastırılmış ulus ve devletlerin kimlik politikalarını, Müslüman aile ve cinsiyet dinamiklerini, Sovyet ve Sovyetler Birliği sonrası Orta Asya, Güneybatı Asya ve Ortadoğu'daki devlet-toplum ilişkilerinin politik ekolojisini araştırmaktadır. Bu konularda çok sayıda basılmış eseri bulunmaktadır.

Prof. Necdet TOSUN

Marmara University, İstanbul, Türkiye

He was born in 1971 in Bandırma. He graduated from the Divinity School of Marmara University in 1993. He completed his MA at the Institute of Social Sciences of Marmara University with his thesis titled, “Seclusion (halwa) and reclusion (uzlah) in pre-Ibn Arabi Sufism” in 1995 and his PhD on “The Hacegan School in Sufism, XII – XVII centuries” in 2002. He became an associate professor in 2006 and full professor in 2012. He continues to teach at the Department of Sufism in the Divinity School of Marmara University. With works on Ottoman, Central Asian and Indian Sufism, Necdet Tosun speaks English, Arabic and Farsi and has the following main publications: Bahaeddin Naqshiband: Life, Views, and Tariqa, Istanbul 2002; Imam al-Rabbani Ahmad Sirhindi: Life, Works, and Sufi Perspective, Istanbul 2005; Zikr and Tafakkur, Istanbul 2010; A Souvenir from the Turkistan Dervishes (Sufi Works Written in Central Asian Turkish), Istanbul 2011; The Dervish Bowl, Istanbul 2012; Garden of Wisdom, Istanbul 2014; Ahmad Yasawi, Ankara 2015. Aside from these, he has translated many books and written numerous academic articles.

Prof. Niyazi BEKİ

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Niyazi BEKİ is a professor in Institute for Sufi Studies in Üsküdar University since 2015. Before that he was Associate Professor Sufi studies in the same university and he was Assistant Professor in Tafsir and Arabic language in Faculty of Theology of Sakarya University. He received his Ph.D. in Tafsir science in the faculty of Basic Islamic Sciences in Sakarya University in 1997 with thesis title “20. Asır Türkiye’sinde Tefsirde İşârâtü'l-l’caz Örneği”. He completed his Master degree in Hadith science at Marmara University in 1990 with thesis title “es-Sülemî ve Kitâbu'l-Erbaîn li's-Sûfiyye”. He graduated from Faculty Theology of Erciyes University in 1984. He studied Arabic language, and traditional Islamic science and taught Arabic language in Faculty of Theology of Sakarya University. He was the chairman of Arabic Language and Rhetoric Department between 1998-2003. During his academic studies, he worked as preacher in the Presidency of Religious Affairs. He also worked as a visiting lecturer at Hartford Saminary (Faculty of Theology) in U.S.A. between 2003-2004. Since 2005 he has been working as a supervisor in website of “Sorularlalslamiyet.com”.

Prof. Omid SAFİ

Duke University, USA

Omid Safi, of Iranian descent, was born in Florida. He completed his doctoral studies at Duke University in the area of Sociology of Religion and Anthropology. He worked at the University of North Carolina at Chapel Hill for long years and currently is the Director of Duke University Islamic Studies Center. He specializes in Modern Islamic Thought, Middle East Islam History, Rumi, Islamic Sufism, and Iranian Poetry. He has publications in Gender in Islam, Theory and Methodology in Asian Religions, Middle East Culture and Literature. He teaches in these areas at UNC-CH, Harvard, and Duke University. He uses Kenan Rifai’s Commentary on Rumi’s Masnavi translated into English by Victoria Holbrook in his classes. He is a member of American Academy of Religion, Middle East Studies Association, and Muhyiddin Ibn Arabi Society.

Prof. Dr. Necdet TOSUN

Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

1971’de Bandırma’da doğdu. 1993’te Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden mezun oldu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde “İbn Arabî Öncesi Tasavvufta Halvet ve Uzlet” başlıklı yüksek lisans tezini 1995’de, “Tasavvufta Hâcegân Ekolü XII.-XVII. yüzyıllar” başlıklı doktora tezini 2002’de tamamladı. 2006’da doçent, 2012’de profesör oldu. Hâlen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalı’nda öğretim üyesi olarak görevini sürdürmektedir. Osmanlı, Orta Asya ve Hindistan tasavvufu üzerine çalışmaları bulunan Necdet Tosun, İngilizce, Arapça ve Farsça bilmekte olup belli başlı telif eserleri şunlardır: Bahaeddin Nakşbend: Hayatı, Görüşleri, Tarikatı, İstanbul 2002; İmâm-ı Rabbânî Ahmed Sirhindî: Hayatı, Eserleri Tasavvufî Görüşleri, İstanbul 2005; Zikir ve Tefekkür, İstanbul 2010; Türkistan Dervişlerinden Yâdigar (Orta Asya Türkçesiyle Yazılmış Tasavvufî Eserler), İstanbul 2011; Derviş Keşkülü, İstanbul 2012; İrfan Bahçesi, İstanbul 2014; Ahmed Yesevî, Ankara 2015. Bunların dışında çok sayıda kitap tercüme etmiş ve bilimsel makale kaleme almıştır.

Prof. Dr. Niyazi BEKİ

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Niyazi Beki, 1953 tarihinde Bingöl’de doğdu. Klasik medrese eğitimini tamamlayarak, icâzet aldı. Bingöl Lisesi ile Muş İmam-Hatip Lisesini bitirdikten sonra Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden 1984’de mezun oldu. Yüksek lisansını Marmara Üniversitesi’nde “es-Sülemî ve Kitâbu'l-Erbaîn li's-Sûfiyye” isimli hadis kitabı tezi ile (1990), doktorasını ise Sakarya Üniversitesi’nde “20. Asır Türkiye’sinde Tefsirde İşârâtü'l-l’caz Örneği” adlı tezi ile (1997) tamamladı. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nde 1993-2005 arasında öğretim üyesi olarak çalıştı. 2003-2004 yılları arasında Amerika’da, Connecticut Üniversitesi’ne bağlı Hartford Seminary’de misafir öğretim üyesi olarak bulundu. Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü’nde öğretim Üyesi olarak görevine devam eden Beki’nin 15 kadar eseri yayımlanmıştır. Yayımlanmamış Türkçe, Arapça, Farsça ve İngilizce şiirleri bulunan Beki’nin çeşitli bilimsel dergilerde yayımlanmış makale ve araştırmaları da bulunmaktadır. Beki, dört çocuk babası olup Arapça, İngilizce ve Farsça bilmektedir.

Prof. Dr. Omid SAFİ

Duke Üniversitesi, ABD

İran asıllı Prof. Dr. Omid Safi Florida’da doğmuş, doktorasını Duke Üniversitesi’nde Din Sosyolojisi ve Antropoloji alanında tamamlamıştır. Uzun yıllar Chapel Hill - North Carolina Üniversitesi Din Çalışmaları Bölümü’nde Felsefe ve Din alanında profesör olarak çalışmıştır. Hâlen Duke Üniversitesi İslâm Araştırmaları Merkezi’nin direktörüdür. Uzmanlık alanları, Çağdaş İslâm Düşüncesi, Ortadoğu İslâm Tarihi, İslâm Düşünce Klasîği, Mevlânâ, İslâm Tasavvufu ve İran şiiridir. Bunların yanı sıra İslâm’da cinsiyet, Asya dinlerinde teori ve metot, Ortadoğu kültürü ve edebiyatı konularında da çalışmaları ve yayınları bulunmaktadır. Bu alanlarda North Carolina, Harvard ve Duke Üniversitelerinde dersler vermektedir. Tasavvuf konularındaki derslerde Kenan Rifâî’nin, Victoria Holbrook tarafından tercüme edilmiş olan Mesnevî Şerhini okutmaktadır. Amerikan Din Akademisi, Orta Doğu Çalışmaları Birliği, ve Muhyiddin İbnü'l Arabî Topluluğu üyesidir.

Özge MUSTAFAOĞLU

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Ozge Aladag Mustafaoglu who was born in September 1988 graduated from Eyuboglu High School. She received the B.E. degree in Political Science and International Relations from Bahcesehir University. In 2011 she completed her Master Degree at the same university. Nowadays she is doing her second master degree at Sufi Culture and Literature programe in Uskudar University.

Sadık YALSIZUÇANLAR

Author, Ankara, Türkiye

He was born in Malatya in 1962. He studied at the Department of Turkish Language and Literature at Hacettepe University and graduated in 1983. He worked as a publisher and literature teacher for some time and entered TRT as a producer, retiring in 2007. He wrote stories, novels, tales, essays, research, and scenarios; his books were translated into various languages.

His books include The Traveler who Decorates Cities, The Parrot that Hurt Truth, Yakaza, Don't Wait Heart, Anka, Traveler, Glass and Diamond, The Sleep of Ku, Güzeran, Garip, Hiç, Yellow Bricks, Diyamandi, Vefa Apartment, and Crazy Rolls.

Sadık Ziya YEMNİ

Author, İzmir, Türkiye

He studied chemistry at İzmir Ege University and Amsterdam De Vrije University between 1971-1979. He has published 31 books, comprised of 22 novels, 1 memoir, 1 essay, 1 biography, 3 translations and 3 story boks. His published works from the past 5 years include: Patisserie of Alsancak (2013), Muska (Talisman, 1996-2013), Yatır (Tomb, 1997-2013), Lost Cat (2015), Clinic for the Hexed (2015), Hazel (2016), Ghost Gate (2018), On the Road to Anız (2019), Called Upon (2019). He has written close to 100 stories, which can be found digitally on sites such as Gölge Journal and Tersninja. The Sadık Yemni Dictionary can be found online.

Prof. Süleyman ULUDAĞ

Uludağ University, Bursa, Türkiye

He graduated from Istanbul Higher Islamic Institute in 1967. He worked as a faculty member at the Faculty of Theology at Uludağ University and retired from there (1982-2007). While his academic and scientific studies centered around the fields of tasawwuf and Islamic thought, he has numerous original works as well as translations. His works were deemed worthy of various significant prizes. Some of his works are: Music and Sema According to Islam; The Structure of Islamic Thought; Salaf, Kalam, Tasawwuf, Philosophy; Wisdom of Imperatives and Prohibitions in Islam; A New Perspective to the Financial Interest Issue in Islam; Dictionary of Tasawwuf Terms; Looking at Life from the Sufi Perspective; Relationsship between Islam and Politics; Four Gates and Forty Thresholds: Types of Dervishes and Sufi Traditions in Islamic Societies.

Özge MUSTAFAOĞLU

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

1988 yılının Eylül ayında doğan Özge Aladağ Mustafaoğlu, Eyüpoğlu Koleji'nin ardından Bahçeşehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. 2011 yılında yine aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Executive MBA (Global Affairs) programını tamamladı. Şimdi bünyesinde çalıştığı Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde Tasavvuf Kültürü ve Edebiyatı Yüksek Lisans programına devam etmektedir.

Sadık YALSIZUÇANLAR

Yazar, Ankara, Türkiye

1962 yılında Malatya'da doğdu. Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okudu. 1983 yılında mezun oldu. Bir süre yayıncılık ve edebiyat öğretmenliği yaptı. TRT'ye yapımcı olarak girdi. 2007 yılında emekli oldu. Öykü, roman, masal, deneme, araştırma-inceleme, senaryo türlerinde ürünler verdi. Kitapları çeşitli dünya dillerine çevrildi. Başlıca kitapları, *Şehirleri Süsleyen Yolcu, Gerçeği İnciten Papağan, Yakaza, Gönül Bekleme, Anka, Gezgin, Cam ve Elmas, Kuş Uykusu, Güzeran, Garip, Hiç, Sırlı Tuğlalar, Diyamandi, Vefa Apartmanı, Deli Tomarı*.

Sadık Ziya YEMNİ

Yazar, İzmir, Türkiye

1971–1979 yılları arasında Ege Üniversitesi ile Amsterdam De Vrije Üniversitesi'nde kimya eğitimi aldı. Türkiye'de 22'si roman, 1'i anı, 1'i deneme, 1'i biyografi, 3'ü çeviri ve 3'ü öykü kitabı olmak üzere basılmış toplam 31 kitabı bulunmaktadır. Son beş yılda basılan kitapları: *Alsancak Börekçisi* (2013), *Muska* (1996-2013), *Yatır* (1997 -2013), *Kayıp Kedi* (2015), *Nazarzede Kliniği* (2015), *Ela* (2016), *Hayalet Kapısı* (2018), *Anız Yolunda* (2019), *Çağrılan* (2019). Sayıları 100'ü bulan öykülerini çoğunlukla Gölge Dergisi ve Tersninja sitesinde dijital olarak yayınladı. *Sadık Yemni Sözlüğü* dijital ortamda bulunabilmektedir.

Prof. Dr. Süleyman ULUDAĞ

Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye

İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nden (1967) mezun oldu. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyeliği yaptı (1982-2007) ve bu fakülteden emekli oldu. İlmî ve akademik çalışmaları tasavvuf ve İslâm düşüncesi alanlarında yoğunlaşmakla birlikte İslâm ilimlerinin farklı alanlarında çok sayıda telif ve tercüme eser kaleme aldı. Eserleri birçok önemli ödüle layık görüldü.

Eserlerinden bazıları: *İslâm Açısından Musikî ve Sema; İslâm Düşüncesinin Yapısı: Selef, Kelâm, Tasavvuf, Felsefe; İslâm'da Emir ve Yasakların Hikmetleri; İslâm'da Faiz Meselesine Yeni Bir Bakış, Tasavvuf Terimleri Sözlüğü, Hayata Sufi Gözüyle Bakmak, İslâm-Siyaset İlişkileri, Dört Kapı Kırk Eşik: İslâm Toplumlarda Sûfî Gelenekler ve Derviş Tipleri*.

Also, he translated and introduced various valuable classics into Turkish, such as : Faysalü't-tefrika of Gazzali (under the name of Welcoming Manner in Islam); Shifau's-sail of Ibn Haldun (under the name of the Nature of Tasawwuf); Preface (Mukaddime) of Ibn Haldun; Sherhu'l-Akaid of Tetazani (under the name of Kalam Science and Akaid of Islam: Sherhu'l Akaid)

Dr. Timuçin ÇEVIKOĞLU

Ministry of Culture Turkish Sufi Music Ensemble

He was born in 1965. Beginning his career at the Ministry of Culture as a performer, he was employed as Deputy Band Chief, Soloist, Conductor, and General Manager of the Group of Research and Implementation of Classical Turkish Music. He worked to establish the Selçuk Univeristy and Afyon Kocatepe University's state conservatories. He completed his MA in Musical Education in 1999 and his PhD and Musical Sciences in 2010. He gave many concerts, seminars, conferences and classes both domestically and abroad and conducted many workshops. He was the art director for many international festivals and activities. He has focused mostly on Mawlawi music. He has six books, articles in academic journals, and papers presented at domestic and international academic conferences. He continues to work as a performer at the Ministry of Culture.

Tolga ORAN DERViŞOĞLU

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Tolga Oran Dervişoğlu respectedly graduated from Education Communication and Planing Department of Faculty of Communication Sciences in Anadolu University and got pedagogical formation in Marmara University. After university, she worked in human resources field nearly 15 years. During this period, she developed herself with vocational and self developing trainings. She has been working as freelance Human Resources Consultant.

She started master degree in Üsküdar university in 2017 and still in thesiss stage of it..

Tunay ÇETİN

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

He was born in Ankara. He graduated from primary, secondary and high schools at Ankara; whereas, he got his bachelor degree in Civil Engineering from İstanbul Technical University in 1999. He established his own construction company and has been working there as its' administrator and civil engineer. He has been working on his graduate studies at Üsküdar University Institute for Sufi Studies since 2017. The title of his thesis study is "Examination of the Mihrab Description of Ken'ân Rifâî's Work Entitled As Seyyid Ahmed Er-Rifâî".

Ayrıca Gazzâlî'nin Faysalü't-tefrika'sı (*İslâm'da Müsamaha* adıyla); İbn Haldun'un Şifâü's-sâil'i (*Tasavvufun Mahiyeti* adıyla) ve Mukaddime'si; Teftâzânî'nin Şerhu'l-Akâid'i (*Kelâm İlmi ve İslâm Akaidi: Şerhu'l-Akâid* adıyla), Kuşeyrî'nin Risâle'si ve Feridüddîn Attâr'ın Tezkiretü'l-evliyâ'sı gibi pek çok klasik eseri Türkçe'ye kazandırdı.

Dr. Timuçin ÇEVIKOĞLU

Kültür Bakanlığı Türk Tasavvuf Mûsikîsi Topluluğu

1965 yılında doğdu. 1986 yılında sanatçı olarak girdiği Kültür Bakanlığı'nda, Topluluk Genel Yönetmen Yardımcılığı, Solist Sanatçılık, Koro Şefliği ve Klâsik Türk Müziği Araştırma ve Uygulama Topluluğu Genel Yönetmenliği görevlerinde bulundu. Selçuk Üniversitesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuarlarının kuruluş çalışmalarını yürüttü. Yüksek Lisansını Müzik Eğitimi dalında (1999), doktorasını ise Müzik Bilimleri alanında tamamladı (2010). Yurtiçinde ve dışında birçok konser, seminer, konferans ve dersler verdi; atölye çalışmaları yaptı. Birçok uluslararası festival ve etkinliğin sanat yönetmenliğini yürüttü. Çalışmalarını Mevlevî Müziği üzerine yoğunlaştırmaktadır. Altı kitabı, bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleleri, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunulmuş bildirileri vardır. Kültür Bakanlığı'ndaki sanatçılık görevini sürdürmektedir.

Tolga ORAN DERViŞOĞLU

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Tolga Oran Dervişoğlu sırasıyla Anadolu Üniversitesi İngilizce İletişim Bilimleri Fakültesi Eğitim İletişimi ve Planlaması Bölümü'nü ve Marmara Üniversitesi Pedagojik Formasyon eğitimini tamamladı. Üniversite eğitimini tamamladıktan sonra yaklaşık 15 sene İnsan Kaynakları alanında çalıştı. Bu süreç içerisinde gerek meslekî gerekse kişisel gelişim alanında eğitimler alarak kendini geliştirdi. Profesyonel iş yaşamına serbest İnsan Kaynakları Danışmanı olarak devam etmektedir.

2017 yılında Üsküdar Üniversitesi'nde başladığı yüksek lisans eğitiminin tez aşamasındadır.

Tunay ÇETİN

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Ankara'da doğdu. İlkokul, ortaokul ve lise tahsilini Ankara'da, lisans eğitimini ise 1999 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği alanında tamamladı. İnşaat sektöründe kendi kurmuş olduğu firmasında yönetici ve inşaat mühendisi olarak çalışmaktadır. 2017 tarihinden beri Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde yüksek lisans programına devam etmektedir. Tez çalışması "Ken'ân Rifâî'nin Seyyid Ahmed Er-Rifâî Eserindeki Mihrap Tasvirinin İncelenmesi" üzerinedir.

Asst. Prof. Velin BELEV

New Bulgarian University, Bulgaria

Velin Belev, PhD, is Senior Assistant Professor at the Oriental Studies programme in the Department of Mediterranean and Eastern Studies of New Bulgarian University. He is the author of the book “Sufism – the Last Argument of Al-Ghazali” (published in 2016) and the translator of Henry Corbin’s “The Hidden Imam” (published 2017). He has published academic articles in Bulgarian and foreign magazines and has taken part in international symposia on different aspects of Islamic philosophy and Sufism.

Veysel BAYRAM

Razgrad CEM Foundation, Bulgaria

I was born on 7.12.1956 in the village of Bisertsı, Razgrad. I finished my primary and secondary school in there. In 1978 I finished my higher education at the Construction Technical School in Varna and I worked as Construction technician and Building constructor in Razgrad. In 2002 I was choosen to be president of the Razgrad CEM association. There I started my research of Alevilism in Bulgaria in the Deliorman territory and Dobrich. I presented my knowledge in many symposiums and conferences.

Yavuz Selim UZGUR

Sayyid Abu al-Hasan al-Kharaqani Foundation, Kars, Türkiye

Yavuz Selim Uzgur was born in Kars in 1962. He started his primary education in Kars but completed his higher education in Istanbul. His works mainly focus on Islamic Sufism and understanding the philosophy of the great sufi Abu al-Hasan al-Kharaqani. He has many articles published in journals. He is currently the director of the Kharaqani Foundation and spearheads the many activities carried out by the Kharaqani Cultural Center.

Yosun MATER

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Yosun Mater completed her BSc degree in the Department of Basic and Industrial Microbiology at Ege University (1992), her MSc (1996) and PhD (2004) in the Department of Molecular Biology of the same university. She also worked as a research assistant between 1995-2004 in Ege University. Since 2004, she has been working as a faculty member in the Department of Molecular Biology and Genetics at Gebze Technical University. Her research interests include Molecular Microbiology, Bacterial Genetics, Glycobiology, Cell Structure Marking Techniques by Electron Microscopy. She has publications on national and international journals and presentations in national and international congress.

She has started her second master's degree at Üsküdar University, Institute of Sufi Studies in September 2017. She is still continuing her studies with her thesis on “An examination of the concepts of alive and liveliness from the perspective of tasawwuf and biology in Akşemseddin's Madda al-hayat”.

Dr. Öğr. Üyesi Velin BELEV

Yeni Bulgar Üniversitesi, Bulgaristan

Velin Belev, Yeni Bulgar Üniversitesi Akdeniz ve Doğu Çalışmaları Bölümü'nde, Doğu Çalışmaları programında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. “Tasavvuf - Gazzalî'nin Son Argümanı” (2016) adlı kitabın yazarı ve Henry Corbin'in “Gizli İmam” (2017) kitabının mütercimidir. Velin Belev, Bulgar ve yabancı dergilerde akademik makaleler yayınladı ve İslâm Felsefesi ve tasavvufun farklı yönleriyle ilgili uluslararası sempozyumlarda yer aldı.

Veysel BAYRAM

Razgrad CEM Vakfı, Bulgaristan

1956'da Razgrad ili Bisertsı (Kazçılar) köyünde doğdu. İlk ve ortaokulu doğduğu köyde tamamladı. 1978 senesinde, Varna İnşaat Teknik Okulundan mezun olduktan sonra Razgrad şehrinde inşaat teknisiyeni ve şantiye şefi olarak çalıştı. 2002 yılında kurulan Razgrad CEM Derneği Başkanı olarak seçildi. Bu esnada Bulgaristan Aleviliğini, ağırlı olarak Deliorman-Dobruca yöresini araştırmaya başladı. Bilgilerini çeşitli sempozyum ve konferanslarda sunum olarak paylaştı.

Yavuz Selim UZGUR

Seyyid Hasan Ebu'l Harakânî Vakfı, Kars, Türkiye

Yavuz Selim Uzgur, 1962 yılında Kars'ta doğdu. Kars'ta başlamış olduğu tahsilini İstanbul'da tamamladı. Tasavvuf alanında ve Ebu'l-Hasan Harakânî Hazretleri ile ilgili çalışmalar yapmaktadır. Pek çok dergi ve kitapta makalesi yayınlanan Uzgur, halen Harakânî Vakfı Başkanlığını yürütüyor ve Harakânî Kültür Merkezini' nin faaliyetlerine öncülük ediyor.

Yosun MATER

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Yosun Mater, lisans derecesini Ege Üniversitesi Biyoloji Bölümü Temel ve Endüstriyel Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'nda (1992), yüksek lisans (1996) ve doktorasını (2004) aynı üniversitenin Moleküler Biyoloji Anabilim Dalında tamamladı ve 1995-2004 tarihleri arasında araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2004 yılından itibaren Gebze Teknik Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü'nde Doktor Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırma alanları arasında moleküler mikrobiyoloji, bakteri genetiği, glikobiyoloji, elektron mikroskopuyla ultrastrüktürel hücre işaretleme teknikleri yer almaktadır. Bu konular üzerine yerli ve yabancı dergilerde yayınları, ulusal ve uluslararası kongrelerde sözlü sunumları bulunmaktadır.

Mater, 2017 Eylül ayında Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü'nde ikinci yüksek lisans eğitimine başlamıştır. Hâlihazırda bu eğitimine “Akşemseddin'in *Mâddetü'l-hayât* Eserinde Canlı ve Canlılık Anlayışının Tasavvuf ve Biyoloji İlimleri Açısından İrdelenmesi” konulu tez çalışması ile devam etmektedir.

The flow from theory to practice of Futuwwa through fata to fityan: establishing a connection between human beings and time

Prof. **Ahmet TAŞĞIN**

Necmettin Erbakan University, Meram Konya, Türkiye

This study examines the program constructed through the theory and practices of futuwwa. A futuwwatnama is the text of the futuwwa program, and is shaped by the topics taken up by the theory and practice of futuwwa. In this sense, futuwwatnamas convey – in an understandable manner – the plot and justifications of futuwwa through topics such as creation, the prophets, applications, table (sofra), and sweets (halwa). All of this has been simply and neatly prepared within the futuwwatnama for the fityan who will carry out the action of fata and this entire program is referred to as futuwwa.

This study sheds light on the frequently ignored relationship between theory and practice and the multiple perspectives through which this relationship is evaluated. Because there have not been many studies done on this topic, this study will be an important contribution to the study of the relationship between the theory and practice of futuwwa. The literature that has been on the rise concerning futuwwa has been more focused on the Ahi organization and the relevant trade class. Using Orientalist methods, researchers and interested parties evaluate the topic as a quantitative entity and do not have the necessary information on its aims and goals. Thus, without examining the theoretical background of the topic, they impatiently connect the matter to tradesmen and believe their work to be done. Moving from this point, instead of searching for the origins of futuwwa in their home ground, they tend towards the warped and twisted ground of orientalists, becoming pieces of the deviant virtual worlds constructed by those who wish for the destruction of this ancient wisdom instead of following those loyal to it. Essentially, futuwwatnamas are solely considered as organizers of the work life of tradesmen and as an approach that combines the influences and repetitions of plural past communities.

As a result, futuwwa is formed of the continual rejuvenation of the relationship between fata and fityan by keeping the theory and practice conveyed by way of futuwwatnamas intact. In other words, it is the name of the text that continues the healthy and regular relationship between the time of creation and the time of personal witnessing through the connection of time (dahr) and human. In this sense, the basis and environment that is constructed by theory when relating the creation of the human still calls to experience the place in which it occurs. Neither of these areas have drawn the attention of studies that have been done on this topic for centuries and thus caused an increase in the number of sources concerned with the roots and the organization. However, the world constructed by futuwwa, the sources on which it bases this world, and the practices required for the actualization of these have not been much examined. Thus, works that include texts independent of actual primary sources have been written, causing suspicion. However, despite the simplicity of the content, futuwwa, futuwwatnama, fata, fityan and the Ahi organization continue to be important topics in our time.

Key words: futuwwa, futuwwatnama, theory, practice, fata, fityan.

Fetâ'dan Fityân'a Teorinin Pratiğe Aktarılmasında Fütüvvet: İnsan ve Dehr Arasındaki Bağlantının Kurulması

Prof. Dr. **Ahmet TAŞĞIN**

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Meram, Konya

Bildiri, fütüvvetin teori ve pratikleri etrafında kurulan programı ele almaktadır. Fütüvvetnâme ise fütüvvet programının metnidir. Fütüvvetnâme, fütüvvetin teori ve pratiklerini ele aldığı konular etrafında şekillenmektedir. Bu bakımdan fütüvvetname, fütüvvetin kurgu ve gerekçelerini anlaşılabilir halde yaratılış, peygamberler, uygulamalar, sofr ve helva gibi konular etrafında aktarmaktadır. Bütün bunları da Fetâ eylemini gerçekleştirecek Fityan için basit, temel ve yalın hazırlanmış fütüvvetnâme etrafında şekillendirmekte ve bütün bu programa da Fütüvvet denilmektedir.

Bildiri, fütüvvet konu başlığı altında neredeyse sayısı kuşatılamayacak hâle gelen ilgili literatürün göz ardı ettiği ve dikkate almadığı teori ve pratik arasındaki ilişkiye ve bu ilişkinin tek taraflı değerlendirmeye tâbi tutulmadığına dikkat çekmektedir. Bu başlık altında çok fazla çalışma olmaması nedeniyle de fütüvvetin teori ve pratiği arasındaki ilişkiye dikkat çekmesiyle önemli bir yere sahip olmaktadır. Fütüvvet etrafında giderek artan literatür, konuyu daha fazla Ahîlik ve bağlı olarak esnaf teşkilâtı etrafında değerlendirmeyi yeğlemektedir. Şarkiyat usûlleriyle konuyu değerlendiren araştırmacı ve meraklısı, konuyu sayısal olarak sayıp ortaya koymada hangi ve nasıl bir gaye ve amaç doğrultusunda yaptığı hakkında bilgi sahibi değildir. Bu bakımdan da konunun teorik arka planı değerlendirmeye tâbi tutulmadan doğrudan esnafra hasredildiği vehmiyle konuyu vuzuha kavuşturma hususunda sabırsız davranmaktadır. Buradan hareketle fütüvvetin menşei meselesine yönelerek kendi zemininde cevap aramak yerine yine Oryantalistlerin sapkın ve şaşkın zeminine yönelerek kadim irfanın takipçileri yerine bu hattı yıkmışlardan meded umulmakta birden fazla sapkın sanal âlemin parçası kılınmaktadır. Netice itibarıyla fütüvvetname, esnafın iş hayatına ilişkin düzenleme ile geçmişte yaşamış birden fazla topluluğun tesiri ve tekrarı olduğunu ileri süren yaklaşımla değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak fütüvvet, fütüvvetnâmelerle aktarılan ve teori ile pratiğin birarada tutularak fetâ ile fityân arasındaki ilişkinin sürekli sağlandığı programdan oluşmaktadır. Diğer bir ifade ile, yaratılışın gerçekleştiği zaman ile kendisinin şâhit olduğu zaman arasındaki ilişkinin sağlıklı ve düzenli sürdürülmesini dehr ve insan arasındaki bağlantıyla aktaran metnin adıdır. Böylece insanın yaratılışı aktarılırken teorinin yerleştirildiği zemin ve kurulan ortamın, gerçekleştiği mekânın da yine tecrübeye davet etmektedir. Bu iki alan da yüzyıldır devam eden araştırmaların dikkatini çekmemiş ve daha çok köken ve teşkilât alanına yönelerek ayrıntılı olarak saydıklarıyla birlikte sayıca daha fazla kaynak oluşmasına neden olmuştur. Fakat fütüvvetin nasıl bir dünya kurduğu, kurduğu dünyayı neye ve hangi kaynaklara dayandığı ve bunların gerçekleşmesi için talep ettiği pratiklerine yönelmemiş veya dikkat çekip değerlendirilmemiştir. Böylece metinlerden bağımsız metinleri de iç edecek ve içerecek sonuçlar elde edilmiştir. Bu da metinlerin içerikleri itibarıyla değerlendirilmemeye veya hurâfe olarak telakki edilecek bir sonuca varırmıştır. Bu şekilde zihinlere yer eden içeriğin basitliği hususuna rağmen Fütüvvet, Fütüvvetnâme, Fetâ, Fityan ve Ahîlik gibi konular gündemden düşmemektedir.

Following Kharaqani: futuwwa that reached the Balkans, the example of Bulgaria

Alcan Cafer MUSTAFA **Veysel BAYRAM**

Omurtag Museum, Bulgaria

Razgrad CEM Foundation, Bulgaria

Northeast Bulgaria is a region that has gone through myriad demographic shifts over the centuries and has a changing and dynamic history. Attacked and conquered by many different armies, the region has housed many different nations, big and small. Traces from prehistoric times prove the presence of life in the region from ancient times. In the BC era, Thracians lived in the area and Grecians colonized some of the coastal towns. The Romans conquered the Danube Valley in 1st AD and began establishing settlements in this fertile land. During the Byzantine empire, Slavic tribes began to settle here. In the 7th century, the Proto-Bulgars under the command of Asparuh Han crossed the Danube river and defeated the Byzantine army and established an independent state until re-taken by the Byzantines in the 11th century. With the help of the Cumans, the Bulgarian state was seen again in the second half of the 12th century in the Balkans. In the 14th century, Bulgaria was divided into the three tsardoms of the Vidin, Tırnovo and Dobruca despots. Between 1263-1264, it is thought that Sarı Saltık and the first heterodox Muslims from Anatolia first arrived near the despot close to Kaliakra and built a dervish lodge there. Following the conquest of the Bulgarian tsardoms by Bayazid I (1393-1396), continual migrations of Turkic tribes to the region begin who, according to records, establish separate settlements. These new villages generally carry the names of the tribe, community, clan or their own personal names. The comprehensive resettlement of Turks to the Balkans occurred following the Ottoman conquest of the Gelibolu fortress in 1354. Following that period, regular settlement policies were enacted for the Balkans and Muslim migrations from Anatolia were organized. It is known that in the 16th century, many Alawis arrived in concentrated numbers to Bulgaria and settled down here. At war with the Safavids who had declared Shi'ism as their official religion at the time, Ottoman sultans such as Bayazid II, Salim I and Sulaiman I expatriated many of the Alawi-Kızılbaş communities living in Eastern and Middle Anatolia with the justification that they supported the Safavids to different parts of Anatolia and the Balkans. Another method used by the Ottomans in the settlement of Rumelia were through the propaganda activities of the Muslim-Turkish tariqa sheikhs and dervishes in the Balkans. These individuals were able to influence the region's non-Muslims through the lodges they had established and, in a sense, psychologically prepare the people to conquest by the Ottoman army before the army had even arrived. The heads of different tariqas, dervishes who were also referred to as Muslim knights and leaders, were referred to as Gaziyan-ı Rum in Aşık Pashazada's History, and as Alp (in the sense of hero) and Alp Eren in other histories. An old and widespread Turkish knighthood was present throughout the Turkic world in the period before Islam.

Heterodox Muslim Turks arrived in the Balkans and Bulgaria throughout history in various ways:

- Wandering dervishes who established lodges after joining Ottoman conquests,
 - Voluntary migrations of Turkic tribes with heterodox beliefs due to economic factors,
 - Colonization of non-Sunni Turkic groups, considered a part of the Turkish colonization policy of the early Ottoman period and enacted by Ottoman sultans,
 - Forced migrations and deportations to the Balkans.
- Such activities by the Ottoman Empire undoubtedly affected settlements in northeast Bulgaria.

Harakānî'nin İzinde Balkanlar'a Ulaşan Fütüvvet: Bulgaristan Örneği

Alcan Cafer MUSTAFA

Omurtag Müzesi, Bulgaristan

Veysel BAYRAM

Razgrad Cem Vakfı Derneği

Kuzeydoğu Bulgaristan bölgesi yüzyıllar boyunca çeşitli demografik değişikliklere uğramış, sarsıntılı ve hareketli bir tarihe sahiptir. Uzun tarihi boyunca sık sık değişik orduların saldırısına uğrayıp ele geçirilen bölge, küçükü büyüklü birçok ulusun yaşam alanı olmuştur. Birçok tarih öncesi dönemlere ait izler en eski zamanlardan beri buralarda hayat sürüldüğünü kanıtlamaktadır. Bölgede M.Ö. Traklar yaşamış, Yunanlılar da bazı sahil şehirlerini kolonize etmiştir. Birinci yüzyılda Romalılar Tuna Vadisi'ni fethedip bu verimli topraklarda yeni yerleşim yerleri kurmuşlardır. Bizans İmparatorluğu döneminde bu alanlara Slav kabileleri yerleşti. VII. yüzyılda Asparuh Han yönetimindeki Protobulgarlar Tuna nehrini geçerek Bizans ordusunu yendi ve 11. yüzyılda tekrar Bizanslıların eline geçene kadar varlığını sürdüren bağımsız bir devlet kurdu. Bulgar devleti Kumanlar yardımıyla 12. yüzyılın ikinci yarısında Balkanlar'da tekrar görülür. XIV. yüzyılda Bulgaristan Vidin, Tırnovo ve Dobruca Despotluğu olmak üzere üç ayrı çarlığa bölünmüştür. 1263-1264 yıllarında Kaliakra yakınlarındaki despotluğa Anadolu'dan Sarı Saltuk ile beraber ilk heterodoks müslümanların geldikleri ve burada dergâh inşa ettikleri kabul edilir. Sultan I. Bayezid'in (1393-1396) Bulgar çarlıklarını fethi ile Anadolu'dan sürekli olarak Türk boyları göçü başlar ve kayıtlara göre bunlar burada ayrı yerleşim birimleri kurmaktadır. Yeni kurulan köylerin isimleri genellikle aşiret, cemaat, oymaklarım veya kendi kişisel adlarını taşımaktadırlar. Balkanlar'a Türklerin yoğun olarak yerleşmesi Osmanlıların 1354 yılında Gelibolu kalesini fethetmesinden sonra olmuştur. O dönemden itibaren Balkanlar'a sürekli bir iskân politikası uygulanıp uzun yıllar boyunca Anadolu'dan Müslüman göçleri düzenlenmiştir. XVI. Yüzyılda Bulgaristan'a yoğun olarak Alevilerin gelip yerleştiği bilinmektedir. O dönemde Şiîliği resmî din olarak ilân eden Sâfevîlerle savaşıyan II. Bayezid, I. Selim ve I. Süleyman gibi Osmanlı sultanları, Doğu ve Orta Anadolu'da yaşayan Alevî – Kızılbaş toplulukların Safevîlerden yana olmalarından dolayı bunların birçoğunu gerek Anadolu, gerek Balkanlar'ın değişik taraflarına sürgün etmişlerdir. Osmanlıların Rumeli'nin iskânında uyguladığı yöntemlerden bir diğeri, Balkanlar'daki Müslüman – Türk tarikat şeyhleri ve dervişleri propaganda faaliyetleridir. Bu kişiler, Balkanlar'da kurmuş oldukları zâviye ve tekkeler vasıtasıyla bölgenin gayri müslim halkına etkide bulunuyor ve âdetâ Osmanlı ordusunun gelip bölgeyi fethetmesinden önce, bir bakıma psikolojik olarak fethe hazır hâle getiriyorlardı. Farklı tarikatların önderleri, İslâm şövalye ve liderleri olarak da adlandırılan bu dervişler içinde özellikle Âşık Paşazâde Tarihi'nde, Gâziyan-ı Rum, diğer tarihlerde Alpler (kahraman mânâsına) veya Alp Erenler nâmıyla geçen ve daha İslâmiyet'ten önce bütün Türk dünyasında var olan eski ve geniş bir teşkilâta mensup Türk şövalyeleri mevcuttu. Tarihî akış içerisinde heterodoks İslâm Türklerinin Balkanlar'a ve Bulgaristan'a yerleşmelerinin değişik yollarla gerçekleştiği bilinmektedir:

- Abdal dervişlerin Osmanlı fetihlerine katılmasıyla buralara yerleşip tekke ve zâviyeler kurmaları,
- Heterodoks inançlı Türkmen toplulukların ekonomik nedenlerden dolayı gönüllü göçler gerçekleştirmeleri,
- Erken Osmanlı döneminde genel Türk kolonizasyon politikasının bir parçası sayılan ve sultanlar tarafından gerçekleştirilen gayr-ı Sünnî Türk gruplarının kolonizasyonu,
- Balkanlar'a zorunlu göç ve sürgünler,

Osmanlı Devleti'nin bu iskân faaliyetleri, şüphesiz Bulgaristan'ın Kuzeydoğusunda yerleşim yerlerini etkilemiştir.

An approach to Abu al-Hasan al-Kharaqani's outer (zahiri) elements of the ethical standards of Sufi lodges (Tekke): Sufi Patchwork frock (khirqa)

Lecturer **Arzu Eylül YALÇINKAYA**

Uskudar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

In this study, the views of Abu al-Hasan al-Kharaqani (d.425/1033) about Sufism and the tradition of wearing mantle (khirqa) in which is considered to be an important element of Sufism and dervish lodge traditions. By this way it will be tried to show how he interprets the connection between Sufism and wearing mantle in other words how the connection between esoteric aspects of Sufism with its apparent elements is formed.

As it is known, some of the ascetics who lived in I. and II. century were wearing clothes called as gabardine and/or mantle in which were made of wool. The origin of this tradition was based on Hz. Muhammad and his companion's, ashab-ı suffah. After the period of century of happiness (asr-ı saadah) Dervish's mantle were worn as an expression of ascetics individually and sociologically. However the first person to wear mantle and recommend it to his dervishes was Ebu Bekir Es-Sibli (d.334/949). Thus as a matter of fact wearing mantle is started to seen as an important sign of Sufism. After the establishment of dervish lodge, wearing mantle will become an important part of the dervish traditions/customs. In Sufi classics, significance and importance of the wearing mantle are emphasized.

Kharaqani's approach to the subject seems somewhat different. When they ask to him "who is Sufi?" he responded this way: "You cannot become Sufi with mantle and scatter; ceremonies and customs do not lead to Sufism. Sufi is the person who renounces his ego with deviant and evil. Because there are lots of people who have gabardine and mantle. All you need is a naïve heart. What is the use of cloth?" and he warns the dervishes - who requests to wear mantle as there is no connection between wearing the mentioned clothe and becoming dervish. According to Kharaqani's statements it is understood that Kharaqani do not accept wearing gabardine as a valid/sufficient element to become Sufi. In this article, there will be readings about Kharaqani's works about Sufi and his mantle and these will be discussed together with the literature of the period. In this way, the approach of accepting the elements of Islamic mysticism as indispensable of the path; some evaluations will be made on the source / validity of Sufi literature.

Ebu'l-Hasan Harakânî'nin Tekke Adâbının Zâhirî Unsurlarına Yaklaşımı: Sûfî ve Hırkası

Öğr. Gör. **Arzu Eylül YALÇINKAYA**

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Bu çalışmada Ebu'l-Hasan Harakânî (ö. 425/1033) Hazretleri'nin; sûfliğin ve tekke âdâbının önemli unsurlarından biri olarak kabul edilen hırka giyme geleneği hakkındaki görüşleri incelenecektir. Böylece kendisinin sûflik ile hırka giyme arasındaki irtibatı nasıl yorumladığı, bir başka deyişle tasavvufun bâtinî yönü ile tekke âdâbının zâhirî unsurları arasındaki irtibatı nasıl kurguladığı ortaya konmaya çalışılacaktır.

Bilineceği üzere I. ve II. asırda yaşayan bazı zâhidler yünden yapılan, abâ ve/veya sûf adı verilen kalınca elbiseler giyiyorlardı. Bu geleneğin kökeni Hz. Peygamber (a.s) devrine, ashâb-ı suffaya dayanıyordu. Asr-ı saâdetin hemen akabinde bireysel ve içtimâî anlamda bir zühd ifadesi olarak sûf giyiliyordu. Ancak sûfî yoluna ait bir rituel olarak ilk defa hırka giyen ve dervişlerine de bunu tavsiye eden sûfî Ebû Bekir Eş-Şibli'dir (ö.334/949). Böylelikle III. asır itibarıyla hırka giymek sûfliğin önemli bir işâreti olarak görülmeye başlanır. Tekke kurumunun tesisinden sonra ise hırka giymek tekke âdâbının/geleneğinin önemli bir parçası haline gelecektir. Tasavvuf klasiklerinde hırka giymenin tasavvuf yolunda arzettiği anlam ve öneme vurgu yapılmaktadır.

Harakânî'nin konuya yaklaşımı biraz daha farklı görünmektedir. Kendisine "Sûfî kimdir?" diye soranlara, "Hırka ve seccâde ile sûfî olunmaz, merasim ve âdetlerle tasavvufa yol bulunmaz. Sûfî, mahv ve fenâ ile benlikten geçendir. Zira abâsı ve hırkası olan pek çoktur. Lâzım olan kalp sâfiyetidir. Elbisenin ne faydası var?" şeklinde cevap verirken, kendisinden hırka talebinde bulunan dervişe, gönlünü arıtmayı gerektiği ve hırka giymekle yol eri olmak arasında bir irtibat olmadığı ihtarında bulunur. Harakânî'nin ifadelerinden hırka giymeyi sûfî olmak için geçerli/yeterli bir unsur olarak görmediği anlaşılmaktadır.

Bu makalede Harakânî Hazretleri'nin eserlerinde sûfî ve hırkası ile ilgili ifadeleri, yakın okumalar yapılarak ve devrin literatürü ile birlikte ele alınacaktır. Böylelikle tasavvufun zâhirî unsurlarını yolun vazgeçilmezlerinden kabul etmek şeklindeki yaklaşımın sûfî literatürdeki kaynağı/geçerliliği üzerine bazı değerlendirmelerde de bulunulacaktır.

A Contemporary Work on the Philosophy of Futuwwat in Professional Life: The School of Hamilik

Barbaros CEYLAN

Hamilik School Foundation, İstanbul, Türkiye

In this study, the establishment, the function, distinctive features and implementation of ‘Hamilik Okulu’ which represents a seeking based on the ‘Seljuk-Ottoman Futuwwat Thought and Tradition’, is studied with the reference points of ‘Ancient Sufism Culture’. Hamilik Okulu, since its establishment in 2012, aims to introduce the concepts of ‘Futuwwat’ and ‘Ahi-order (Ahilik)’ in our ancient Sufism culture to young people studying at university. Students who are selected from the departments of business administration, economics, management engineering and industrial engineering will be given seminars that will help them to internalize (and be aware) the concept of Futuwwat for 4 years, as well as to improve their skills and experience in their academic majors. As a requirement of the consciousness of the Futuwwat, Hamilik Okulu appoints its students a ‘Hami’ (mentor) who is an expert in their profession. During the four-year program, meetings with ‘Hami’ and the student are held on a regular basis, with a focus on subjects that are relevant to all aspects of their life. After the end of the program, if student requests (depending on the needs and preferences of the student, mostly), the relationship-connection between Hamilik Okulu and the student continues for life. The distinctive features and practices of the Hamilik Okulu are based on activities that form the basis of the tradition of Futuwwat, and only aim at the consciousness of gaining the sake of Allah. In these activities, students; they acquire the sense of bravery, generosity, sacrifice, patience and courage through the social projects they have embarked on. The most important point here is that students have the opportunity to know themselves by being aware of their abilities and capacities with the contributions of their Hami-Mentors. In this study, suggestions will be made on the updating of the philosophy of the Futuwwat in modern profession life with some examples of the humanitarian-social initiatives in the names of “Yiğitlik Meydanı” (Chivalry) and the “Halka” (Circle) which stand out as the distinctive practices of the Hamilik Okulu.

Meslek Hayatında Fütüvvet Felsefesinin Güncellenmesine İlişkin Bir Çalışma: Hâmîlik Okulu

Barbaros CEYLAN

Hamilik Okulu Vakfı, İstanbul, Türkiye

Bu çalışmada, Selçuklu-Osmanlı Fütüvvet düşüncesi ve geleneğinin günümüzde güncellenmesine dair bir arayışı temsil eden ‘Hamilik Okulu’ eğitim çalışmasının kuruluşu, işleyişi ile ayırt edici özellik ve uygulamaları kadim tasavvuf kültürümüzdeki referans noktaları ile birlikte irdelenmeye çalışılmıştır. Hâmîlik Okulu, kurulmuş olduğu 2012 yılından itibaren, kadim tasavvuf kültürümüzdeki “fütüvvet” ve “ahilik” kavramlarını, üniversitede öğrenim görmekte olan gençlere tanıtmak, farkındalıklarını arttırmak ve meslek hayatına salt maddî değil, aynı zamanda mânevî “değerler” ile de bakmalarını sağlayacak bir idraki kazandırmak gayesiyle faaliyet göstermektedir. Üniversitelerin daha ziyade “işletme”, “ekonomi”, “işletme mühendisliği” ve “endüstri mühendisliği” bölümlerinden seçilen öğrencilere 4 yıl boyunca, vakıf merkezinde, söz konusu kavramları içselleştirmelerini (ve farkında olmalarını) sağlayacak ve bunun yanı sıra öğrenim görmekte oldukları branşlarda “pratik” yönlerini geliştirmelerine de faydalı olacak seminerler verilmektedir. Fütüvvet bilincinin bir gereği olarak Hâmîlik Okulu öğrencilerine, vakıf tarafından mesleklerinde uzman “Hâmî”ler atanmaktadır. 4 yıllık program süresince “Hami” ile öğrencinin “kardeşleme” sini sağlayan görüşmeler, öğrenciyi hayatının her alanında ilgilendiren konular hakkında olmak üzere “düzenli” olarak gerçekleşmekte; programın sona ermesinden sonra ise, öğrencinin talep etmesi halinde (daha ziyade öğrencinin ihtiyaçlarına ve tercihlerine bağlı olarak), “kayd-i hayat” şartıyla devam etmektedir. Hâmîlik Okulu’nun ayırt edici özellik ve uygulamaları fütüvvet kültürünün temelini oluşturan; gayesi yalnızca Allah’ın rızasını kazanma bilinci doğrultusunda yürüyen faaliyetlere dayanmaktadır. Bu faaliyetlerde, öğrenciler, kendi “yiğitlik”, “mertlik”, “cömertlik”, “fedakârlik”, “sabır” ve “cesaret”lerini, girişmiş oldukları toplumsal (insânî) projeler üzerinden tecrübe etmektedirler. Burada en önemli husus, öğrencilerin hâmîlerinin de katkılarıyla kendi kabiliyet ve kapasitelerinin farkına varmaları ile kendilerini tanıma ve bilme fırsatını yakalıyor olmalarıdır. Bu çalışmada, yukarıda zikredilen bilgi ve ayırt edici özellikler etrafında Hâmîlik Okulu’nun ayırt edici uygulamaları olarak öne çıkan “Yiğitlik Meydanı” ve “Halka” isimlerindeki insânî çalışmalardan örnekler verilerek fütüvvet felsefesinin güncellenmesine dair önerilerde bulunulacaktır.

Meeting of the Master of Futuwwat and the Master of Wisdom: Kharaqani and Ibn Sina

Assoc. Prof. **Bilal GÖK**

İnönü University, Malatya, Türkiye

In this study, the meeting of the great Sufi Ebul Hasan al-Kharaqani and Ibn Sina was discussed. Kharaqani (b.963 / d.1033) the spiritual heir of Bayezid Bistâmi, is also contemporary of Ibn Sina. He is an action man rather than a word. He gained the family's daily needs by working and dedicated his life to purifying his being. Although he values science and scholarship, she prefers to live with what he believes more. On the other hand, he was troubled by all the troubles of the Islamic Ummah. All these points show that Kharaqani is a perfect person. Abu Ali al-Huseyn b. Abdullah b. Sina (b.980 / d.1037) is known as the "eş-şeyhu'r-reis" thanks to his unique position in science and philosophy. In the West, his name is "Avicenna" and he is regarded as the "prince of philosophers". Ibn Sina lived in a period when many writings about Sufism were copyrighted and Sufism became a scientific discipline. For this reason, he did not remain silent to the mystical vitality around him. His visit to Kharaqani took place in the works of classical Sufism. On the other hand, the section called "Maqamat al-Arifin" in his work el-İşârât carries the traces of his deep Sufi experiences.

Key Words: Kharaqani, perfect human, futuwwat, Avicenna, Maqamat al-Arifin

Fütüvvet Sultanı ile Hikmet Sultanının Buluşması: Harakânî - İbn Sînâ Görüşmesi

Doç. Dr. **Bilal GÖK**

İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye

Bu çalışmada sûfî şahsiyetiyle asırlar ötesini etkileyen gönül insanı Ebû'l-Hasan el-Harakânî ile İbn Sînâ'nın görüşmesi ele alınmıştır. Harakânî (d. 963/ö.1033), Bayezid Bistâmî'nin mânevî vârisi olup İbn Sînâ'nın da çağdaşıdır. Şeyh, fütüvvet ve melâmî meşrebi gereği sözden çok aksiyon insanıdır. O, maişetini el emeği ile kazanıp, ömrünü nefsinin tezkiyeye adanmıştır. İlme ve âlime hürmet göstermekle birlikte, daha çok bildiği ile amel etmeye kıymet vermiştir. Diğer taraftan bütün İslâm ümmetinin dertleriyle dertlenmiş ve bu yolda büyük mücadeleler vermiştir. İşte bütün bu hususlar, Harakânî'nin "kâmil bir insan" olduğunu göstermektedir. İslâm dünyasında İbn Sînâ künyesi ile meşhur olan Ebû Ali el-Hüseyn b. Abdullah b. Sînâ'ya (d. 980/ö.1037) gelince, bilim ve felsefe alanındaki eşsiz konumu sayesinde "eş-şeyhü'r-reis" unvanıyla bilinir. Batı'da ise "Avicenna" adıyla tanınır ve "filozofların prensi" olarak nitelenir. Tasavvufla ilgili çok sayıda eserin telif edildiği ve tasavvufun ilmi bir disiplin haline geldiği bir dönemde yaşayan İbn Sînâ, çevresinde cereyan eden tasavvufî canlılığa bigâne kalmamıştır. Harakânî'yi ziyarete geldiği, klasik tasavvufî eserlerde yerini almıştır. Diğer taraftan el-İşârât'ında yer alan "Makâmâtü'l-Ârifin" adlı bölüm, onun derin sûfî tecrübelerinin izlerini taşımaktadır.

Different Approaches to the Concept of Futuwwa

Asst. Prof. **Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR**

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

The concept of futuwwa can differ based on the context in which it is used. This differentiation in meaning has, on occasion, been interpreted as completely oppositional meanings by academicians around the world.

That evaluations done in history reading through the framework of Sufism will have an effect on history writing is certain. When conducting analyses on the understanding of futuwwa through the framework of Sufi conduct, a tawhid perspective that unifies differences comes to the fore. The multitude of explanations around futuwwa have been based on the understanding that fatas maintain quietude in the face of frustrations in the name of chivalry and valor. The foremost mistake made by those who study history, sometimes knowingly and sometimes unintentionally, is to read history by distancing themselves from the framework of Sufism. The claim that Kharaqani has nothing to do with futuwwa is due to a dissociation of him from Sufism. The equating of futuwwa with athletic clubs focused on bodybuilding due to the transformative winds blowing through the world is a recent development. Limiting the concept of futuwwa to a simple tradesmen guild understanding is also due to a willful ignorance of the Sufi perspective. In this paper, the futuwwa conceptions of local and international scholars will be evaluated using different points of view.

Fütüvvet Anlayışına Farklı Yaklaşımlar

Dr. Öğr. Üyesi **Cangüzel GÜNER ZÜLFİKAR**

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Fütüvvet kavramı, kullanıldığı bağlama göre anlam değişikliğine uğrayabilmektedir. Bu anlam değişikliği, dünyanın farklı yerlerindeki araştırmacılar tarafından birbirine zıt addedilebilecek açıklamalarla ortaya çıkabilmektedir.

Hız. Harakânî'nin fütüvvetle hiç ilgisi olmadığı iddiasının da onu tasavvuf anlayışından uzak konumlandırmakla ilgili olduğu açıktır. Tarih okumalarında tasavvuf çerçevesinde yapılacak değerlendirmelerin tarih yazıcılığına da etkileri bârizdir. Tasavvuf ahlâkî çerçevesinde fütüvvet anlayışı hakkında analizler yapılırken farklılıkları birleştiren tevhid görüşü öne çıkar. Fütüvvet hakkında karışımıza çıkan çok yönlü açıklamalar fetâların mertlik, yiğitlik adına hüsrân halinde bile gönül rahatlığı duymalarında temellendirilmiştir. Tarih çalışanların bazen kasten ve bazen de bilmeden yaptıkları başlıca hatâ, târihi tasavvuf çerçevesinden uzaklaşarak okumaktır. Dünyadaki değişim rüzgârlarının sebep olduğu fütüvvetin vücut geliştirmek üzere kurulmuş spor kulüplerine dönüşmesi güncel bir durumdur. Fütüvvet kavramını sadece basit bir esnaf teşkilâtı olduğu algısıyla sınırlandırmak da aynı şekilde tasavvufî bakışın göz ardı edilmesinden kaynaklanır. Tebliğde yerli ve yabancı araştırmacıların fütüvvet anlayışı farklı bakış açılarından değerlendirilecektir.

Concepts of Futuwwa in a 15th century epistle in verse

Prof. **Emine YENİTERZİ**

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Futuwwatnama is the general name given to works focused on the concept and principles of futuwwa among religious, ethical and Sufi texts in Turkish literature. While there are many prose futuwwatnamas, works in verse are much less common. In this study, an academically unknown verse futuwwatnama comprised of 2341 couplets, written in 880/1475-6 in Tarsus will be examined. Its only copy found at the Marmara University Library Rare Books Collection under the number 12881/Y004, the manuscript is comprised of 87 pages and missing the beginning and end.

Author unknown, the work was written to convey information about futuwwa. The author wrote this futuwwatnama in Turkish in order to help everyone benefit from the book and used a plain, understandable, candid and fluent language and style. In the reason for publication section of the work, the author says that people do not have knowledge about futuwwa and that they are unaware of the meanings of futuwwa necessities such as tıraş and shadd and informs the reader that he began writing this book in order to inform the ahis of the 'ilm of futuwwa. He states that while writing this futuwwatnama, he benefited from previous futuwwatnamas, oral tradition, and the words and practices of Sufis. In order to point out the place of futuwwa in the Qur'an and sunna he gives quotations of ayas and hadiths while also giving examples for the various topics through couplets from Mavlanea's Masnavi. He emphasizes that futuwwa is a great 'ilm and that he did not write the work in summary, that he provided many details. He explains concepts about futuwwa in the Masnavi: futuwwatnama, shaddnama, tıraşname, makasnama, uhuwwanama, meshayikhnama, murshid, sheikh, pir, awliya, murid, dervish, ahi, fata, basha/pasha, yiğit, yol eri, yoldaş, haldaş, ahl al-shadd, ahl al-makas, tıraş, shadd, makas, sajjada, hırka, halwa, tennure, and peymańçe. He draws attention to the importance of reading futuwwatnamas and also explains what tıraş and shadd within futuwwa are and their justifications in the Qur'an and sunna, the manner of putting on the shadd, the types and conditions of shadd and the symbols expressed by these conditions. In this study, this epistle futuwwatnama is presented and the elements and concepts about futuwwa considered within this epistle are explained.

Key words: Turkish literature, Sufism, futuwwatnama, masnavi, futuwwa, ahi

XV. Yüzyılda Kaleme Alınmış Manzum Bir Fütüvvet-nâmede Fütüvvet Kavramları

Prof. Dr. **Emine YENİTERZİ**

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Fütüvvet-nâme; Türk edebiyatında dinî, ahlâkî ve tasavvufî eserler arasında, fütüvvet kavramını ve ahlâkını konu edinen türden eserlere verilen genel bir addır. Bu türde çok sayıda mensur fütüvvet-nâmenin mevcudiyeti bilinmektedir. Manzum fütüvvet-nâmelerin sayısı ise azdır. Bildiride ilim âleminde tanınmayan, h. 880/ m. 1475 tarihinde Tarsus'ta kaleme alınan 2341 beyitten oluşan mesnevî tarzındaki manzum fütüvvet-nâme konu edilmektedir. Tek nüshası, Marmara Üniversitesi Kütüphanesi Nadir Eserler Koleksiyonu'nda 12881/Y004 demirbaş numarasıyla kayıtlı 87 yapraktan oluşan yazmanın başı ve sonu eksiktir.

Müellifi bilinmeyen eser, fütüvvet âdâbını öğretmek üzere tasavvufî anlayışla kaleme alınmıştır. řair; herkesin bu kitaptan faydalanabilmesi için fütüvvet-nâmeyi Türkçe telif etmiş; sade, anlaşılır, samimi ve akıcı bir dil ve üslup kullanmıştır. Müellif, sebab-i te'lif bölümünde insanların fütüvvet hakkında bilgilerinin olmadığını; tıraş, ředd gibi fütüvvet gereklerinin mânâlarından habersiz olduklarını belirtir ve ahîlerin fütüvvet ilmini öğrenebilmeleri için bu kitabı yazmaya başladığını bildirir. Eseri kaleme alırken daha önce yazılmış fütüvvet-nâmelerden, konuya dair şifâhî bilgilerden, tasavvuf erbabının söz ve uygulamalarından faydalandığını belirtir. Fütüvvet anlayışının Kur'ân-ı Kerim ve sünnetteki yerine işaret etmek için ayet ve hadis iktibasları verir. Mevlânâ'nın Mesnevî'sinden beyitlerle konulara örnekler gösterir. Fütüvvetin yüce bir ilim olduğunu, o yüzden eserini özet hâlinde değil, ayrıntılı olarak yazdığını vurgular. Mesnevîde fütüvvete dair kavramların izahı üzerinde durulur: Fütüvvet-nâme, řed-nâme, tıraş-nâme, makas-nâme, uhuvvet-nâme, meşâyih-nâme; mürşid, řeyh, pîr, evliyâ, mürîd, dervîş, ahî, fetâ, başa/pařa, yiğit, yol eri, yoldaş, hâldaş, ehl-i ředd, ehl-i makas; tırâş, ředd, makas, seccâde, hırka, helvâ, tennûre ve peymâńçe gibi tür, fütüvvet erbabı ve fütüvvet gereklerinin mahiyeti ele alınır. Fütüvvet-nâme okumanın önemine dikkat çekilir; fütüvvetin gerekleri olan tıraş ve şeddin Kur'ân ve sünnetteki temelleri, řed kuşanma âdâbı, şeddin çeşitleri, şartları ve bu şartların ifade ettiği sembollere dair ayrıntılı bilgi verilir. Bildiride bu manzum fütüvvet-nâme tanıtılmakta, eserdeki fütüvvete dair unsur ve kavramların izahı yapılmaktadır.

Expression of Sufistic Experience: The Shath Issue in Sufism and the Shathiyat of Kharaqani

Assoc. Prof. **Halil BALTACI**

Erzincan University, Erzincan, Türkiye

In this study, shath which is one of the expression means of sufistic experience is emphasized. Shathiyat which is evaluated with concepts such as unity (tawhid), manifestation (tajalli), annihilation (fana), ecstasy (wajd), intoxication (sagr) and mystical contemplation and uttered that it is emerged when the sufi left the self, was interpreted as expression of inappropriate behaviors and words for religion in terms of appearance. There are sufis who criticize and object to shath words and behaviors, are the leading discussed subjects of sufism, and also sufis who defend and interpret it. A good example of the attitude of the Shath in the pious mystical contemplation Sufis of Horasan Sufism School is Abu Hasan al-Kharaqani. In this declaration, the descriptions of the shath issue, its traces in the history of Sufism, its defenders and opponents, the reasons for its occurrence, the forms of its appearances and the shath words and attitudes of Kharaqani were evaluated.

Keywords: Sufism, Shath, Kharaqani

Tasavvufî Tecrübenin Dışavurumu: Tasavvufta Şathiye Meselesi ve Harakânî'nin Şathiyeleri

Doç. Dr. **Halil BALTACI**

Erzincan Üniversitesi, Erzincan, Türkiye

Bu çalışmada tasavvufî tecrübenin ifade araçlarından birisi olarak şathiyeler üzerinde durulmuştur. Tevhid, tecellî, fenâ, vecd, sekr ve cezbe gibi kavramlarla birlikte değerlendirilen ve sûfinin benliğinden sıyrıldığı zamanlarda ortaya çıktığı dile getirilen şathiyeler, tezahürü bakımından ilk bakışta dinin zâhirine uygun olmayan birtakım davranış ve sözlerin dışavurumu olarak değerlendirilmiştir. Tasavvufun tartışılan konularının başında gelen şathiye türü söz ve davranışlara karşı çıkıp eleştiren mutasavvıflar olduğu gibi yorumlayan ve savunan mutasavvıflar da vardır. Horasan tasavvuf mektebine bağlı cezbe ehli sûfilerde görülen şathiye tavrına iyi bir numune Ebü'l-Hasan Harakânî'dir. Bu tebliğde şathiye meselesi tarifleri, tasavvuf tarihindeki izleri, savunucuları ve karşıtları, meydana geliş sebepleri, tezahür biçimleri ile Harakânî'nin şathiye özelliğine sahip söz ve tavırları değerlendirilmiştir.

Abu al-Hasan al-Kharaqani and the relationship between the Qur'anic concept of the pen and the perfected man

Asst. Prof. **Hatice Dilek GÜLDÜTUNA**

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

The concept of Kalem (Pen) which is sworn on and mentioned in four seperate Surahs and verses in the Qur'an, is also recollected in many hadiths especially in the hadith of Ascension (Miraj). Due to expressions like the Pen wrote everything and then dried, this concept is mostly related to man's fate, partial free will and freedom as the "Pen of Fate" by Islamic scholars and commented on as the divine pen recording Allah's knowledge and all things and happenings from the begining of creation to the day of resurrection.

God celebrated, ennobled, and swore upon Kalem in the Surah first descended. Ibn Arabi indicates that Kalem-i Âlâ (Exalted Pen) is the first thing that was created depending on the hadith saying "The first thing Allah created is the Pen"; this is the first of the entifications, which is Hakikat-i Muhammedî (Muhammedan Reality), in other words, the station of Akl-ı Evvel (First Intellect). According to Ibn Arabi, the manifestation of Akl-ı Evvel (First Intellect) in the realm of creation and whatever exists as a means to write and teach it is all the manisfestation of this Sublime Pen. Hazrat Muhammed expresses the incident of Ascension as having ascended so much that He heard the scratching of the Pen. But more specifically it means that the full manifestation of this station is the Perfect Human (insan-ı kâmil). Ibn Arabi explains that the Prophet Idris is the station of the pole (qutb) in the fourth heaven and that he was the first human to write using a pen. He was the first person that Kalem-i Âlâ (Exalted Pen) helped. The two ends of the Cycle of Existence are Kalem, being the first and human, being the last.

In this article, we attempt to explain through Abu al-Hasan al-Kharaqani's words and epic stories, the individualities attributed to the notion of Kalem in the Qur'an and Sunnah and especially in the comments of Ibn Arabi school. It is possible to find in most classical Sufi sources that Hazrat Kharaqani was the one and only in his century. Hazrat Mavlana points out his degree as embodying all stations and describes him beyond all conception, as an indication of the five Presences (Hazrat), "the light of the light of the light of the light of the light" and states that hundreds of thousands of souls (nafs) are on his disposal (tasarruf) and before his eyes which can see the unseen.

Even while he was alive Abu al-Hasan al-Kharaqani's name spreaded and travelled well beyond where he lived. He was a a great Sufi figure from whom masters of Sufism like Abu Sa'îd b. Ebi'l-Hayr (1049), Qushayri (d.1072), Abdullah Ansari (1089), famous names like Ibn Sina and Sultan Mahmoud, the ruler of Gazne learned from

Ebu'l-Hasan Harakânî ve Kur'ânî Kalem Kavramının Kâmil İnsan ile İlişkisi

Dr. Öğr. Üyesi **Hatice Dilek GÜLDÜTUNA**

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Kur'ân-ı Kerim'de dört ayrı sûre ve âyette geçen ve üzerine yemin edilen Kalem kavramı, başta Miraç hadîsi olmak üzere pek çok hadiste de zikredilmektedir. Hadîslerde yer alan, Kalem'in herşeyi yazdığı ve kuruduğu meâlindeki ifadeler sebebiyle bu kavram İslâm âlimleri tarafından "Kader Kalemi" olarak çoğunlukla insanın kaderi, cüz'î irâdesi, hürriyeti gibi konularla ilişkilendirilmiş, Allah'ın ilmini ve kâinatın baslangıcından kıyâmete kadar meydana gelecek bütün nesne ve olayları kaydeden ilâhî kalem olarak yorumlanmıştır.

Allah, Kalem'i Kur'ân'ın ilk inen sûresinde anmış, yüceltmış ve ona yemin etmiştir. İbn Arabî ise "Allah Teâlâ'nın ilk yarattığı şey Kalemdir" hadisine dayanarak ilk yaratılan şeyin Kalem-i âlâ olduğunu belirtir; bu ise taayyünlerin ilki, yani Hakikat-i Muhammedî, diğer ismiyle akl-ı evvel mertebesidir. İbn Arabî'ye göre yaratılış âleminde bu mertebenin, yani küllî aklın ortaya çıkışı, onu yazan ve öğreten hangi vâsıta varsa hepsi o Yüce Kalem'in tecellisidir. Hz. Peygamber de Miraç hâdisesinde kalemlerin cızırtısını duyacak kadar yükseldiğini ifade eder. Fakat özel anlamda bu mertebenin tam tecellisi, Kâmil İnsan'dır ki İbn Arabî dördüncü felekte kutup makamı olarak anlattığı İdris Peygamber'in insanlar içerisinde ilk defa kalem kullanarak yazı yazan kimse olduğuna dikkat çeker, o Kalem-i âlâ'nın yardım ettiği ilk kişidir. Varlık dairesinin iki ucu, Kalem olan ilk varlık ile son varlık olan insandır.

Bu tebliğde Kalem kavramına Kur'an ve Sünnet'te atfedilen hususiyetler ve özellikle İbn Arabî ekolündeki yorumları Ebu'l-Hasan Harakânî Hazretleri'nin sözleri ve menkıbeleri ile anlaşılmaya çalışılmıştır. Hz. Harakânî'nin asrının bir tanesi oluşu ifadesini yaşadığı devirden itibaren klasik tasavvuf kaynaklarının çoğunda bulmak mümkün olmaktadır. Hz. Mevlânâ onda akseden mânânın bütün mertebeleri kuşatıcı derecesine dikkat çekerek onu bütün tasavvurların üzerinde olarak, beş Hazret'e işâreten "nurun nurunun nurunun nurunun nuru" olarak niteler ve Mesnevî'de yüzbinlerce nefsin onun tasarrufu altında ve gaybı bilici olan gözünün önünde olduğundan bahseder.

Daha kendi döneminde ismi yaşadığı coğrafyayı geniş ölçüde aşarak yayılan Ebu'l Hasan Harakânî, Ebû Sa'îd b. Ebi'l-Hayr (1049), Ebu'l-Kasım Kuşeyrî (ö.1072), Abdullah Ensârî (1089) gibi zamanının ileri gelen tasavvuf ehlinin yanında Gazne hükümdarı Sultan Mahmud ve İbn Sînâ gibi bilinen tanınmış kimselerin de yönedikleri ve kendisinden öğrendikleri bir şahsiyet olmuştur.

The Place of Ahi Brotherhoods in the Economic Culture of Anatolia

Assoc. Prof. **İktil SELÇUK**

Özyeğin University, İstanbul, Türkiye

In this study, I look into the possibility of distinguishing ahi communities of medieval Anatolia by examining the ways in which hospices built by these communities had particular social meanings and functions. In this context, questions such as which particular services ahi hospices provided, remain unanswered.

More specifically, I propose that studying the locations of ahi hospices may allow a better understanding of their functions. The main sources used for this scrutiny include endowment registers of ahi deeds and cadastral surveys of initial land grants to ahis by early Ottoman rulers. As hospices' concentration in towns along trade routes suggests significant ties to the economy of these regions, this proposal is further supported by narrative sources, especially fütüvvet manuals that focus on professional crafts and the marketplace. Though it is difficult to discern specific functions of ahi hospices, it is possible to underline ahis' links to artisanship and Islamic market regulations that might have distinguished them from other Sufi bodies.

Dervish hagiographies and biographies show a complex picture of attitudes towards commercial activities. Members of Sufi circles certainly do not seem to be pleased by their involvement in artisanship in case they were obliged to make a living in the marketplace. On the other hand, fütüvvet manuals feature patron saints of artisans and girdling ceremonies in detail regarding numerous craft groups. There are notable parallels between fütüvvet treatises and hisba rules that helped Islamic governments regulate urban markets. Ibn Battuta's observations on Anatolian ahis are in compliance with such prescriptive literature. All of these findings suggest a deeper relationship between ahi communities and commercial life.

Anadolu İktisâdî Kültüründe Ahîliğin Yeri

Doç. Dr. **İktil SELÇUK**

Özyeğin Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Bu çalışmada, Ortaçağ Anadolu'sunda ahî zâviyelerinin toplumsal anlam ve işlevlerini inceleyerek bu toplulukların ayırt edici özelliklerine değiniliyor. Bu bağlamda, ahî zâviyelerinin hangi belirli hizmetleri sundukları sorusu irdeleniyor. Burada özellikle vurgulanan husus, ahî zâviyelerinin bulunduğu noktaların bir tahlili ile işlevleri arasında bir bağlantı olabileceğidir. Araştırmaya ışık tutan birinci el kaynaklar arasında ahî vakfiyyeleri ve Osmanlı bey ve sultanları tarafından ahîlere verilen temlikler sayılabilir.

Ahî zâviyelerinin önemli ticaret yolları üzerinde yoğunlaşmış olmaları, bu bölgelerin iktisadî ile yakın ilişkide olduklarına işaret etmektedir. Bu önerme, özellikle meslekler ve pazar yerlerine odaklanan fütüvvetnâmeler gibi konuya ilişkin anlatı kaynaklarınca da desteklenmektedir. Ahî zâviyelerinin ayırt edici işlevlerini net ve kesin olarak belirlemek kolay değil. Fakat bu kaynaklar ışığında ahîliğin esnaf ve zanaatkârlıkla ve İslâmî pazaryeri kurallarıyla ilişkisine işaret etmek mümkün.

İncelenen dönemde derviş menâkıbnameleri ve biyografileri iktisâdî hayata dair karmaşık yaklaşımlar sergiliyorlardı. Sûfî çevrelerinin üyeleri mecburiyet sonucu iktisâdî faaliyetlerde bulunmaktan rahatsızlık duyduklarını ifade ediyorlardı. Öte yandan, fütüvvet külliyyâtında esnafın pîr ve üstâdından, şedd kuşanma törenlerinden detaylı bir şekilde bahsedilmekteydi. Ayrıca, fütüvvet literatürü ile şehirlerin pazaryerlerini düzenleyip denetleyen İslâmî hisbe kuralları arasında kayda değer paralellikler görülmektedir. İbn Battuta'nın Anadolu ahîliği üzerine yaptığı gözlemler de bu kaynaklarla paralellik arz etmektedir. Bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, ahîliğin ticârî ve iktisâdî hayatla olan yakınlığı dikkat çekmektedir.

Abu al-Hasan al-Kharaqani's Virtues in the Writings of the Famous Russian Orientalist Evgeniy Bertels

Assoc. Prof. **Iurii AVERIANOV**

Moscow State University, Russia

The famous Russian orientalist Yevgeniy Bertels (1890 – 1957) in his translation of the text of “Nur al-Ulyum” by the manuscript of the British Museum, working on photocopies, managed to unravel not all the words of the text. According to Bertels, mystical connection with Bayazid Bistami, whom Kharakani considered as his murshid on the Sufi path, was of paramount importance for Kharakani. The biography of Kharakani himself in this source (mainly in his tenth chapter), according to Bertels, “is imbued with a considerable amount of fantasy.” It is difficult to assume, he writes, that the sheikh himself spoke about his wonderful acts. On the contrary, he forbade his murids to disclose information about them. The manuscript itself was rewritten in 1299 by a certain Mahmoud ibn Ali. Perhaps this book was written to show that Kharakani was not inferior in his grace to the more well-known Khorasan Sufi Abu Said Meyhani. Bertels acknowledges that this book is a document of extraordinary value for the study of the life and character of Kharakani, which he attributes as a member of the Malamati Khorasan movement. The translation of Bertels is distinguished by philological accuracy and artistic expressiveness. Among the miracles of Kharakani are the transformation of sand and stones into edible oil on the eyes of his uncle; the domestication of a lion on the back of whom the sheikh carried firewood; Kaaba spinning over his head; miraculous apparition to the disciple 30 years after his death; the light of his righteousness rose in a pillar over Kharakan before his birth; Sheikh sending fire to the house of thieves who robbed his son, etc. Of course, Bertels could not show a positive manner to the described.

Ünlü Rus Doğubilimci Evgeniy Bertels'in Eserlerinde Ebu'l Hasan Harakânî ve Menkıbeleri

Doç. Dr. **Iurii AVERIANOV**

Moskova Devlet Üniversitesi, Rusya

Ünlü Rus oryantalist Yevgeny Bertels, 1890'da St. Petersburg'da doğdu ve 1920'de İran ve Türk filolojisi konusunda uzman olarak St. Petersburg Üniversitesi'nden mezun oldu. Profesör Bertels, daha sonra Doğu Araştırmaları Enstitüsü'ne dönüştürülen Asya Müzesi'nde çalıştı. Nizâmî, Fuzûlî, Nevâî, Câmi gibi önde gelen Ortaçağ şâirlerinin eserlerinin yanısıra Sovyetler döneminde tehlike unsuru olarak görülmesine ve baskıya yol açabilmesine rağmen tasavvuf edebiyatı kaynakları üzerine de çalıştı. “Nûru'l-ulûm” metninin çevirisi sırasında, British Museum'daki el yazmasının fotokopileri üzerinde çalıştı ve elyazması metninin bütün kelimelerini çözemedi. Bertels'e göre, mürşidi olarak gördüğü Bayezid Bistâmî ile mistik bağlantısı, Harakânî için büyük önem taşıyordu. Bertels'in açıklamasına göre, Harakânî'nin biyografisinden bu kaynakta söz edilmekte olup (çoğunlukla onuncu bölümünde), “kayda değer miktarda fanteziyle doludur.” Burada şeyhin kendi kerâmet ve sıradışı davranışlarından bahsettiğini düşünmek pek mümkün değildir. Aksine, bilindiği gibi o, müridlerine kendisinin kerâmetleriyle ilgili bilgileri ifşâ etmelerini yasaklamıştır. Bu el yazması, 1299'da Mahmud İbn Ali tarafından yeniden istinsah edilmiştir. Belki de bu kitap, daha iyi bilinen Horasan sûfilerinden Ebu Said Meyhanî'ye kıyasla Harakânî'nin daha düşük bir makamda olmadığını göstermek için yazılmıştır. Bertels, bu kitabın, Horasan Melâmiyye akımının bir mensubu olarak gördüğü Harakânî'nin hayatı ve şahsiyetini araştıranlar için olağanüstü bir belge olduğunu tasdik eder. Bertels'in çevirisi, filolojik doğruluğu ve sanatsal ifadesi ile öne çıkmaktadır. Harakânî'nin kerâmetleri arasında şunlar sayılabilir: Dayısının gözünde kum ve taşların yenilebilir yağa dönüşmesi, sırtında odunlarla birlikte şeyhi taşıyan aslanın ehlîleşmesi, Kâbe'nin başının üzerinde dönmesi, ölümünden otuz yıl sonra bir müridine mûcizevî bir şekilde görünmesi, velâyet nûrunun, doğumundan önce Harakan kasabası üzerinde bir sütun halinde yükselmesi, oğlunu soyan hırsızların evini ateşe boğdurması vb. dine karşı olan Sovyetler döneminde Bertels, doğal olarak bu menkıbeleri olumlu bir şekilde değerlendirememiştir.

The Hasan Kharaqani Factor in Anatolian Spiritual Identity

Prof. İsa YÜCEER

Bitlis Eren University, Bitlis, Türkiye

Islam sent from god as a true religion. Member of Islam like Hasan Harakânî preceed to introduce and spread religion. They primally accepted the method which is following by prophet and his friends. they succeded in religious advice and a lot of region met with Islam.

The truth is that especially in the age of Hz. Omer Islam is spread and develop north and east of Madina fast. Sufistic personalities built institutions and they can be afloat especially in terms of economically. Ahi Community and sufistic institutions provide important support to muslims. Although Nowadays Hasan Harakânî is known in Kars region, his effect is spread wide area. The main Matter is that spiritual guidance and mental precedence. Community are self sacrificing for confidential person and they accept him as a guidance. these facts are happening in Anatolia. Hasan Harakânî and his students educated both a lot of valuable person and the community. The person accept Islam behaves emotionally. when they are searching they found and rescue from spiritual emptiness. They obtain spiritual gain with Islam. also they reach moral excellance. Hasan Harakânî and his followers have a big role in activity of spreading Islam. The Community which relied on him accepted his knowledge and his honesty.

The main matter is that effect and being effected. people are influenced from him, are spiritual guidance. Public are affected by him and his friends. this impact built their spiritual world. Spritual improvement is very significant. People accept Islam tried to remove their ignorance and reached to true knowledge. Islam is spread and come to today by Muslims. as seen in the advice of Hasan Harakânî this is done with Muslims. In the Kharaqani's percept and sufism being generous hearted and saw the world as a creative of the God. every creative is the proof of oneness. In terms of sufism another matter is great love to God. Every creatures except him are removed from there and no one else cant reach there. because only friend, only lover, only deserve the love is him. Every beauty and lovers except him is a tool to reach God and proof of the God. None of wealthy good wont set hearts on. With no doubt blessing will be assessing and they will be saved. Using them properly and not wasting are main matters. However, Adoring wont be happening. Hasan Kharaqani and samples explored for warning to looking at the world. Thus, hauteur of God will be conceived truly. In the notice these points will be emphasized.

Anadolu'nun Mânevî Kimliğinde Hasan Harakânî Faktörü

Prof. Dr. İsa YÜCEER

Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye

İslam hak din olarak Allah tarafından gönderilmiştir. Onun mensupları içinde Hasan Harakânî gibi şahsiyetler bu dinin yayılması, bilinmesi ve doğru tanınmasında öncülük etmişlerdir. Onlar her şeyden önce Hz. Peygamber ve dostlarının takip ettiği metodu kendilerine yol ve yöntem edinmişlerdir. Dine çağrıda başarılı olmuşlar ve onların elinde nice diyarlar İslâm'la buluşmuştur.

Gerçek şu ki, başta, özellikle Hz. Ömer döneminde İslâm, bilhassa Medine'nin kuzeyinde ve doğusunda hızla ilerlemiş ve yayılmıştır. Tasavvufî şahsiyetler eliyle kurumlar oluşmuş ve diğer din mensuplarına karşı özellikle ekonomik açıdan ayakta kalmak gerçekleşmiştir. Ahilik teşkilâtı ve tasavvufî kurumlar Müslümanların ayakta kalmasını sağlamışlardır. Hasan Harakânî günümüzde Kars yöresinde bilirse de onun etkisi çok geniş bir alanda yayılmıştır. Burada ana mesele, mânevî rehberlik ve rûhî öncülüktür. Halk, güvendiği insan için fedâkârlıkta bulunmakta ve onu kılavuz olarak kabul etmektedir. Anadolu'da da gerçekleşen budur. Hasan Harakânî öncülüğündeki şahsiyetler, bir taraftan öncü kimseleri yetiştirmiş, diğer taraftan halkı yetiştirmişlerdir. İslâm'a giren kimseler duygusallık tavrı almaktadır. Onlar arayış içindeyken aradığını bulmuş ve rûhî boşluktan kurtulmuşlardır. İslâm'a gelişle birlikte mânevî donanım ve rûhî kazanım elde etmişler, bunun yanında ahlâkî mükemmelliğe ermişlerdir. Hasan Harakânî ve onu sevenler İslâm'ı yayma faaliyetlerinde büyük paya sahiptirler. Onlara güvenen halk, verdikleri bilgilerin doğruluğunu ve kendilerinin dürüstlüğünü kabul etmişlerdir.

Burada asıl mesele, etkilenme ve etki etmedir. Onun etkilendiği kimseler mânevî rehber konumundaki kimselerdir. İnsanlar, onların ve dostlarının sohbetinden etkilenmişlerdir. Bu etki onların ruh dünyasını imar ve inşa etmiştir. Mânevî inşa bir başka şeyle kıyaslanmayan öneme sahiptir. İslâm'ı kabul edenlerin bilgi noksanını giderme ve doğru bilgi donanımına ermeleri sağlanmıştır. Müslümanların eliyle İslâm yayılmış ve günümüze kadar gelmiştir. Bunu Hasan Harakânî'nin öğütlerinde görüldüğü gibi Müslümanlar yapacaklardır.

Harakânî anlayışında ve tasavvufta gönlü geniş tutma varlıkların tamamına Allah'ın yarattığı güzeller olarak bakma vardır. Her bir mevcut, tevhide delil olarak alınacaktır. Tasavvuf bağlamında bir başka husus ise gönül âleminin Allah'a tahsis edilmesidir. Onun dışındaki tüm varlıklar ve âlemler oradan çıkarılacak, oraya O'ndan başkası alınmayacaktır. Zira tek dost, tek sevgili, gerçek sevgili, seilmeye lâyık olan O'dur. O'nun dışındaki tüm güzellikler ve sevgililer kulu Allah'a ulaştırmada birer vesile ve delildir. Dünyalık hiçbir değere gönül verilmeyecektir. Şüphesiz, nimetlerin kadir ve kıymeti bilinecek ve onlar muhafaza edilecektir. Yaratılış gayesine uygun olarak kullanılmalrı ve israf edilmemeleri ana meseledir. Fakat onlara taparcasına bağlanma ve kendilerine gönül verme yaşanmayacaktır. Hasan Harakânî ve emsalinin varlığa ve tümüyle âleme bakışı ders alma ve ibret için tetkik etmedir. Buradan hareketle Allah'ın azameti daha doğru kavranacaktır. Bildiride bunlar üzerinde durulacaktır.

Be Humble in Love; Be Bold in Loving

Kabir HELMINSKI

Mavlavi Threshold Society, USA

Few Saints have set their sights as high as he did and left behind a record of this journey indicating a territory beyond what most creatures imagine. His humility was so profound that he counted his own years of rebellion to be as many as the years that Noah lived, while his period of humility he counted as merely one hour. When he asked God to describe what he, Abul Hasan, was, God showed his very self as a worn-out garment; and when he asked about all his prayers, devotions, and sacrifices, God said, “That was Me.”

Next to his being all human strategies ignite like raw wool near to the fire. For him morals and character can never be attained by the ego nor even the result of entering into the state of God. The generous, humble, loving human being is not the one who sought God, but the one whom God sought. From the hair on his head to the soles of his feet every cell proclaims Allah.

His words reveal the stages of the spiritual journey as a series of beautiful paradoxes: a wave of the ocean can bursts into flame and that flame burns your heart to ashes, and from those ashes the tree of faithfulness (Iman) produces a fruit which satisfies the soul so completely that only God remains.

Just a few of his words are worth enough to buy the freedom of thousands who long to escape the unreal and find refuge in Reality. What he knew about his Lord was immense; what he did not know was greater still; and what he put into words is what he hoped we would understand.

Aşkta Mütevâzı Ol, Sevmekte Gözüpek

Kabir HELMINSKI

Mevlevî Threshold Topluluğu, ABD

Ancak az sayıda evliyâ, bakışlarını onun kadar yükseğe dikmiş ve ardında çoğu yaratılanın hayalinin ötesinde olan bir bölgeyi işaret eden yolculuğunun kaydını bırakmıştı.

Tevâzuu öylesine derindi ki isyan ettiği zamanları Hz. Nuh’un yaşadığı yıllar kadar sayarken, tevâzu devrelerini ise ancak bir saat olarak gördü. Allah’tan Ebu’l Hasan’ın ne olduğunu tarif etmesini istediğinde, Allah ona kendisini eski püskü bir giysi olarak gösterdi; buna karşılık O’na tüm dualarını, bağlılıklarını ve fedakârlıklarını sorduğunda ise Allah’ın cevabı “O bendim.” idi.

Onun mevcudiyetinin yanında insanların yaptığı tüm planlar ham yünün ateşe yaklaşıncı tutuşması gibi tutuşuverir. Ona göre nefis ile fazilet ve ahlâk sahibi olunmaz ve Allah’a yakınlaşmak mümkün olmaz. Cömert, mütevâzı, sevgi dolu bir insan Allah’ı arayandan çok, aslında Allah’ın aradığıdır. O, saç telinden ayak topuklarına kadar tüm hücreleriyle Allah’ı bildirmektedir.

Onun kelimeleri ilâhî yolculuğun aşamalarını hoş bir çelişkiler silsilesi olarak âşikâr etmektedir: Bir okyanus dalgası aleve dönüşür ve bu alev kalbi kül eder, ve bu küllerden meydana gelen ‘İman’ ağacı ortada sadece Allah’ın kalmasıyla ruhu tamamiyle tatmin eden bir meyve üretir.

Onun sadece birkaç kelimesi gerçek olmayandan kaçmak ve Hakikat’e sığınmak isteyen binlercesinin özgürlüklerini satın almak için yeterlidir. Onun Rabbi hakkında bildikleri muazzam idi, yine de bilmediği bundan çok daha fazla idi ve kelimelere döktükleri ise bizim anlayacağımızı umduklarıydı.

The Concept of Futuwwa in Ibn Arabî's Thought: Between Reality and Imagination

Asst. Prof. **Laila KHALIFA**

University of Jordan, Jordan

The term “futuwwa” has a wide reputation in the literary heritage and was the source of interest for people along centuries since the time of the pre-Islamic civilizations until our present time. It also became the source of pride in both urban states and countrysides. This term was integrated in the religious heritage and was affiliated with prophethood. Moreover, we see the concept of futuwwa flourishing in the Sufi heritage as one of the main characterizations of some sufi saints such as Abu al- Hasan al Kharaqani and Ahmad al-Badawi among many others. The secrets and the sciences of the concept of “Futuwwa” were revived by Muhyi al-Din Ibn Arabi and it found its place in his book “al- Futuhat al- Makkiyya” for those who seek divine and gnostic sciences. Ibn Arabi referred to the seekers of this science and those who are eager to reach a level of faith that is based on spiritual authentication and not mere imitation that what they are seeking requires both bravery and futuwwa and these characteristics are only obtained by the one who has the spirit of death. The man of futuwwa would let his existence which is “pure goodness” to face and overcome what the soul fears the most which is nonexistence or “pure badness” until the seeker reaches The absolute Being which is God. At this moment the seeker dies and get extracted from his own self and lives only by God according to the doctrine of oneness. These type of sciences are mastered by the spirits according to Ibn Arabi and its seeker should be characterized by strength, patience, lenience, bravery and loyalty. He also should present the proofs of futuwwa and refined ethical manners which are the embodiment of the presences of the divine names. These presences are scientific stations that should be obtained in the Sufi path in order for the seeker to win the title of futuwwa. Reaching this level enables the seeker to require divine sciences and spiritual openings.

The author of the Futuhat al- Makkiyya draw the interest of many specialists across the world until our present time with his everlasting spring of divine Quranic sciences and an eloquent Arabic literary style which decodes the abstruse and enigmatic concepts and unfolds hidden secrets. Ibn Arabi grasped the secrets of the concept of Futuwwa and understood its hidden meanings and secrets and traced the imprints of this concept especially in the doctrine of prophethood. In our paper we will study the proofs and evidence of futuwwa and its symbolic meanings and metaphors in the writings of Ibn Arabi. We also will establish the three bases of Futuwwa: ethical standards, knowledge and strength. After that we will study the characteristics of the seeker who has futuwwa and the importance of obtaining faith based on divine authentication and not imitation. The secret of the seeker who has futuwwa is his ability to acquire spiritual knowledge and reveal its ambiguity will be discussed. Finally, the spiritual secret and power of this person is effective during his lifetime even in remote distance and extends after his death. We would find some dervishes who would seek refuge and call the names of Shaykh al-Badawy or Shaykh Abu al-Hasan al-Shadhuli at the time of hardship.

Hakikat ve Hayal Arasında: İbn Arabî’de Fütüvvet Anlayışı

Dr. Öğr. Üyesi **Laila KHALIFA**

Ürdün Üniversitesi, Ürdün

Edebî mirasta yaygın bir şörete sahip olan “Fütüvvet” kavramı İslâm öncesi medeniyetler döneminden bu yana yüzyıllar boyunca insanların ilgi kaynağı olagelmıştır. Bu kavram aynı zamanda hem şehirlerde hem de kırsalda gurur kaynağı olmuştur. Dinî mirasla birleştirilmiş ve peygamberlikle ilişkilendirilmiştir. Dahası, sûfî mirasında gelişen fütüvvet kavramını, aralarında Ebu'l-Hasan Harakânî ve Ahmedü'l Bedevî'nin de bulunduğu mübâreklerin temel özelliklerinden biri olarak görmekteyiz. “Fütüvvet” kavramının sırları ve ilmi, İbn Arabî tarafından canlandırılmış ve kavram, Futûhât-ı Mekkiye kitabında ilâhî ve irfânî ilimleri arayanlar (müridler) için yerini bulmuştur. İbn Arabî, bu ilmin arayıcılarına ve salt taklide değil, mânevî tahkike dayanan bir inanç seviyesine ulaşmaya istekli olanlara işaret ederek, aradıklarının hem cesâret hem de fütüvvet gerektirdiğini ve bu özellikleri yalnızca ölüm ruhuna sahip olanların elde edebileceklerini söylemiştir. Tevhid ilkesince bu hâlde, nefsinden ölen kişi kendi varlığından çıkarılır ve sadece Tanrı ile yaşamaya devam eder. İbn Arabî'ye göre bu türden ilimlerde mârifet sahibi olmak ruhların işidir. Bu ilimlerin peşinde olanlar ise sabır, güç, yumuşaklık, cesâret ve sadâkat gibi özelliklere sahip olmalıdır. Bu kişi aynı zamanda ilâhî isimlerin varlıklarının tecessüm ettiği fütüvvet delillerini ve saf ahlâkî tutumları da sergilemelidir. Bu ilâhî isimlerin varlıkları, fütüvveti arayan müridin onunla taçlanması için tasavvuf yolunda katetmesi gereken ilmî makamlardır. Bu seviyeye ulaşmak, kişinin ilâhî ilimleri ve mânevî açılımları elde etmesini sağlar.

Futûhât-ı Mekkiye'nin müellifi, Kur'an'daki ilâhî ilimlere yönelik sonsuz bilgisi ile karmaşık ve esrârengiz kavramları çözen, sırları âşikâr eden Arapça edebî tarzı ile günümüze kadar dünyadaki birçok uzmanın ilgisini çekmiştir. İbn Arabî, fütüvvet kavramının gizli anlamlarını ve sırlarını kavramış ve bu kavramın izlerini özellikle de peygamberlik doktrini etrafında sürmüştür. Makalemizde fütüvvetin kanıtlarını gözlemleyip İbn Arabî'nin yazılarındaki sembolik anlamlarını ve metaforlarını inceleyeceğiz. Aynı zamanda fütüvveti üç temel üzerine inşa edeceğiz: Etik standartlar, bilgi ve güç. Sonrasında fütüvvet sahibi müridin özelliklerini ve taklide değil ilâhî tahkike dayalı imanın önemini inceleyeceğiz. Fütüvvet sahibi müridin sırrının mânevî bilgiyi edinebilme ve bu bilgideki muğlaklığı açıklayabilme becerisi olduğunu konuşacağız. Son olarak, bu kişilerin mânevî sırları ve güçleri, yaşamları boyunca uzak mesafelerde bile etkili olur ve ölümlerinden sonra da yayılmaya devam eder. Öyle ki, sıkıntı anında Şeyhü'l Bedevî ya da Şeyh Ebu'l-Hasan Şâzelî gibi isimlerden himmet isteyen (yardıma çağıran) dervişlere rastlarız.

The Secret of Scents in Sufism and the Scent of al-Kharaqani in the Masnavi

Prof. **Mim Kemâl ÖKE**

İstanbul Ticaret University, İstanbul, Türkiye

The concept of scent has a significant place in Islam and Sufism both virtually and internally. For instance, it is better to invoke a prayer with a cleansed and purified mouth and tongue. Here, this cleanliness has been identified with beautiful scents for centuries and consecrated to the sweet smells that arise from the wondrous breath and sanctified hearts of the great saints especially in Anatolian and Central Asian tradition.

In that manner, those who are fond of beautiful spiritual scent seek for these “fragrance houses”, in other words, the saints, while the ones who are accustomed to the malignant odor would be upset with the beautiful scent even in a spiritual manner. Thus, Mavlana gives a wide coverage to the secret of scents in the Masnavi, mentioning the great mystic scent of aloeswood, musk and ambergris. Rumi also adduces this topic with manifold stories symbolizing a dervish’s quest for his own murshid or the encounter of two great saints.

One of those long stories is on Bayazid Bistami and Abu al-Hasan al-Kharaqani. Even though he physically lived one century before al-Kharaqhani, Bistami feels and imbibes his sweet otherworldly scent while he is on his way near Kharaqan. These two saints who have a great significance in Sufi literature becomes both hunts and hunters for each other within the scope of the symbolism of musk that is obtained from a gazelle. Then, they spiritually benefit from the shared wisdom via an overarching spring.

In the general scope of this declaration, the alchemy of a material smell to a spiritual fragrance that becomes a pathfinder has been embraced while the mystical dimensions of this “scent guidance” have been analyzed in private through the al-Kharaqani anecdote in the Masnavi.

Tasavvufta Kokuların Sırrı ve Mesnevî’de Harakânî Kokusu

Prof. Dr. **Mim Kemâl ÖKE**

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

İslâm’da ve İslâm tasavvufunda kokunun zâhirî ve bâtinî mânâda özel bir önemi hâizdir. Sözelimi duânın, temiz nefesli biri tarafından edilmesi efdaldır. Bu “temizlik”, güzel kokuyla özdeşleşmiş ve özellikle Anadolu ve Orta Asya tasavvufunda evliyâullah hazerâtının mübârek nefeslerinden ve ıstıfa edilmiş, temizlenmiş gönüllerinden gelen kokulara hasredilmiştir.

Bu minvalde, kötü bir kokuya alışkın olanlar güzel kokulardan mânen dahi rahatsız olabilecek iken güzel kokuların mânevî müptelâları bu attar dükkânlarının peşinden gideceklerdir. İşte Hz. Mevlânâ da Mesnevî-i Şerif’te kokuların sırrına öd ağacı, misk ve amber özelinde geniş bir yer ayırır ve kokunun bir derviş namzetinin mürşid-i kâmilini ya da iki insan-ı kâmilin birbiriyle vuslatını bulması bağlamındaki önemini, büyük evliyâdan birçok hikâye ile bu ilâhî hikmete dâir örneklerle aktarır.

Bu uzun hikâyelerden biri de Ebu’l-Hasan Harakânî’den maddeten bir asır önce yaşamış Bâyezid Bistâmî’nin onun hem gelişini hem de mertebesini, yol üzerinde kendisine hissettirilen ferahlatıcı kokusundan anlaması hâdisesi üzerinedir. Tasavvuf literatüründe önemli bir yere sahip olan bu iki zat, ceylanın karnından elde edilen misk kokusu remzi çerçevesinde birbirleri için hem av hem de avcı olurlar ve birbirlerinin ilâhî hikmetinden asırlar aşan bir pınar vâsıtasıyla nasiplenirler.

Bu bildirinin genel çerçevesinde İslâm’da maddî kokuların mânevî kokulara dönüşmesi ve yol gösterici bir vasıf kazanması ele alınmakta; Anadolu’da, özellikle Nakşibendîlik yollarının altın silsilesi içinde ve Veysel Karânî’ye dayanan Üveysîlik yolunda sıkça anılan ve ruhâniyetine âzamî hürmet edilen bir isim olan Ebu’l-Hasan Harakânî menkıbesi özelinde ise bu koku rehberliğinin derûnî boyutları incelenmektedir.

The desire of reaching God in the works of al-Kharaqani and earlier Sufis: total self annihilation from both this world and the hereafter

Asst. Prof. **Muhammed BEDİRHAN**

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale, Türkiye

As one of the methodologies for understanding, interpreting and living religion in Islam, Sufism has developed a doctrine of salvation that is closely linked to faith, knowledge and action. In this context, earlier imams in specific and Sufis define salvation with the concepts of tawhid in faith, yaqin in knowledge, ikhlas in action. Therefore, these three key concepts are at the center of Tasawwuf religious thought. The understanding that constitutes the core of religious thought expressed by these three key concepts in earlier Sufis is focused on the concept of divine love. The divine love, regarded as the highest level of devotion to God by those who follow Sufi understanding of religion, has been seen as the only way of reaching Allah, the absolute Truth (haqiqa) by turning away from all things except Allah and annihilating oneself from the elements of the world, the afterlife, and even one's own self. This approach in the earlier times, has also been the source of constructing a systematic world view of Sufism in the later periods. Our paper will be about the understanding of self annihilation (fana) as an indicator of this understanding and will briefly discuss the traces of it in the earlier Sufis and Abu al-Hasan al-Kharaqani.

Harakânî ve İlk Dönem Sûfilerinde Allah'ı Talep Etmek: Dünya ve Âhiretten Fânî Olmak

Dr. Öğr. Üyesi **Muhammed BEDİRHAN**

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye

İslâm'da dini anlama, yorumlama ve yaşama metodolojilerinden biri olarak tasavvuf inanç, bilgi ve eylemle sıkı ilişki içerisinde olan bir kurtuluş öğretisi geliştirmiştir. Bu bağlamda başta ilk devirdeki öncü imamlar olmak üzere sûfiler kurtuluşu inançta tevhîd, bilgide yakîn, eylemde ise ihlâs kavramlarından hareketle tanımlamaktadırlar. Dolayısıyla tasavvufî dînî düşüncenin odağında bu üç anahtar kavram yer alır. İlk dönem sûfilerinde bu üç anahtar kavramın ifâde ettiği dînî düşüncenin çekirdeğini oluşturduğu anlayış ise ilâhî aşk kavramında toplanır. Tasavvuf dindarlığını benimseyenler tarafından Allah'a yöneliş ve adanmışlığın en üst düzeyi olarak kabul edilen ilâhî aşk, Allah'ın dışındaki her şeyden yüz çevirmek ve dünya, âhiret ve hatta kendi benliğine ait unsurlardan sıyrılarak mutlak hakikat olan Allah'a ulaşmanın yegâne yolu olarak görülmüştür. İlk dönemde görülen bu anlayış daha sonraki dönemlerde yavaş yavaş tasavvufa ait sistemli bir dünya görüşünün inşasına da kaynaklık etmiştir. Tebliğimiz bu anlayışın bir göstergesi olarak fenâ anlayışı ve bunun kısaca ilk dönem sûfilerinde ve bu sûfilere biri olan Ebu'l-Hasan Harakânî'deki izleri hakkında olacaktır.

Menâkıb-ı Sheikh Zâhid-i Gilânî As A Source Tractate That Conveyed The Wisdom of Khorasan to Anatolia

Prof. **Namiq MUSALI**

Kastamonu University, Kastamonu, Türkiye

One of the leaders of Islamic mysticism (sufism) in the 13th century was Sheikh Tajaddin Ibrahim Zahid-i Gilani (1218-1301). His ancestors migrated from Khorasan (from Merv area of modern Turkmenistan) to Lankaran district of Azerbaijan. This man was involved in the Abhariyya branch of the Suhrevardiyya sect at the beginning of his youth and began propaganda activities as a religious leader aged 55-60 years. He traveled for this purpose, invited people to the path of truth, educated thousands of disciples and caliphs and managed to win the love of people. Gilani had a great influence on the sultans of that era, especially on the Ilkhanid ruler Gazan Khan and, gave him advice about fair government. Sheikh Zahid, who played an important role in the social life of the region in which he lived, left behind a large moral legacy. Such influential sects of the Turkic-Islamic world as Safaviyya, Khalvatiyya, Bayramiyya, Jalvatiyya, etc. come from this outstanding personality. His mausoleum is today in Shikhakaran (Hilyakaran) village of Lankaran district, and is visited by the people.

During our research, we achieved the unknown hagiography (Menâkıb) of Sheikh Zahid. This work, which is part of a manuscript book, is in the Kastamonu Manuscript Library (37 Hk 2694, vr. 97a-133a) and consists of 55 chapters. Hagiography of Sheikh Zahid was partially translated from Persian to Turkish by Mehmed b. Abdülatif in the 15th century. The Persian original of the work has not survived to this day. In our paper we will give information on the manuscript of Sheikh Zahid's Menâkıb.

Keywords: Sheikh Zâhid-i Gilânî, Menâkıb, sufism, Khorasan, wisdom

Horasan İrfanını Anadolu'ya Ulaştıran Kaynak Eserlerden Menâkıb-ı Şeyh Zâhid-i Geylânî

Prof. Dr. **Namık MUSALI**

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye

XIII. asırda İslâmî irfanın bayraktarlığını yapmış olan gönül erlerinden birisi de Şeyh Tâceddîn İbrahim Zâhid-i Geylânî (1218-1301)'dir. Ataları Horasan'dan (bugünkü Türkmenistan'ın Merv bölgesinden) Azerbaycan'ın Lenkeran yöresine gelip yerleşmiş olan bu zat, erken gençlik döneminde Sühreverdiyye tarikatının Ebheriyye koluna intisap etmiş, 55-60 yaşlarında irşad faaliyetlerine başlamış, bu amaçla seyahatlere çıkmış, insanları Hakk yoluna seslemiş, binlerce mürid ve halife yetiştirmiş, gönüllerde taht kurmayı başarmıştır. Devrin sultanları, husûsen de İlhanlı hükümdarı Gazan Han üzerinde büyük bir etki sahibi olan Geylânî, ona âdil yönetimle ilgili öğütler vermekten çekinmemiştir. Yaşadığı bölgenin içtimâî hayatında mühim rol alan Şeyh Zâhid kendisinden sonra büyük bir mânevî miras bırakıp gitmiştir. Türk-İslâm tarihinde büyük ehemmiyet taşıyan Safeviyye, Halvetiyye, Bayramiyye, Celvetiyye vs. tarikatların silsilesi bu mümtaz şahsiyete ulaşmaktadır. Türbesi günümüzde Lenkeran'ın Şihakeran (Hilyekeran) köyünde bulunmakta ve halk tarafından ziyaret edilmektedir.

Araştırmalarımız sırasında Şeyh Zâhid'in şimdiye dek bilinmeyen menâkıbına ulaşmış bulunuyoruz. Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesi'ndeki bir mecmua içinde (37 Hk 2694, vr. 97a-133a) yer alan bu eser toplam 55 bölümden ibarettir. Şeyh Zâhid menâkıbı, Mehmed b. Abdülatif tarafından XV. yüzyılda kısmî olarak Farsçadan Türkçeye çevrilmiştir. Eserin Farsça orijinali günümüze ulaşmamıştır. Sempozyum bildirimizde Şeyh Zâhid Menâkıbı hakkında bilgi vermeyi düşünüyoruz.

Pakzaadu, Paaktar az Paak: On Bul Hassan Kharaqaani's Miraas 'Erfaani (Mystical Heritage)

Prof. **Nazif Mohib SHAHRANI**

Indiana University, USA

Mehdi Ikhwan Thalith (مهدی اخوان ثالث), a celebrated twentieth century Persian poet, in a poem in praise of Bul Hasan Kharaqani begins his poem by declaring:

ای پاک زاد و پاک تر از پاک -- وی خاکساربرتر از افلاک

O you who is born of earth, purer than pure – O humble one, superior to all in the heavens.

Thalith's apotheosizing poem appears as the opener in an arguably one of the most comprehensive books, so far, in Persian language devoted Kharaqaani. The volume, Nawishatayee bar Darya: Az Mirasi 'Erfaaniyee Abul Hassan Kharaqaani, (Inscription on the Ocean: From the Legacies of the Mystical Heritage of Abul Hasan Kharaqaani) is written by Muhammad Reza Shafi'y Kadkani (1384H/2005). In this presentation I will attempt to discuss some key elements of the spiritual life of Kharaqani (963-1033), an Ummi (non-literate) Saint with "cosmic consciousness", as reconstructed in the age of nationalization of all things cultural (religious) by Kadkani and other Persian scholars. The presentation will make use of Persian sources providing ample historical and sociological context for the narratives of Kahraanis life a thousand years ago based on some writings attributed him as well narratives about him by his disciples and admirers of the past and present. I will try to assess the Saint's place in contemporary Persianate religious and cultural tradition. Kadkani's book attempting a critical reading of Attar's entry for Abul Hasan Kharaqni in the Tazkiratul Awliya will be complemented by other sources to offer an anthropological portrait of this larger than life figure of my own youth.

Ebû'l-Hasan Harakânî'nin İrfan Mirası Hakkında

Prof. Dr. **Nazif Mohib SHAHRANI**

Indiana Üniversitesi, ABD

Ünlü bir yirminci yüzyıl İran şâiri olan Mehdi İhvan Sâlis (مهدی اخوان ثالث), Ebu'l Hasan Harakânî'yi methettiği bir şiirine şöyle başlar:

ای پاک زاد و پاک تر از پاک -- وی خاکساربرتر از افلاک

Ey sen dünyadan doğan, en temiz en saf olan – Ey tevâzu sahibi, tüm feleklerden üstün olan.

Farsça olarak Harakânî'ye atfedilen tartışmasız en kapsamlı kitap Sâlis'in bu şiiri ile başlar. "Nawishatayee bar Darya: Az Mirasi 'Erfaaniyee Abul Hassan Kharaqaani" (*Okyanustaki Kayıt: Ebu'l Hasan Harakani'nin Tasavvufî Mirasından Kalanlar*) başlıklı cilt, Muhammad Reza Shafi'y Kadkani (1348H/2005) tarafından kaleme alınmıştır. Bu sunumda, kültürel (dinî) herşeyin ulusallaştırıldığı bir dönemde Kadkani ve başka İranlı âlimlerce yeniden yapılandırıldığı şekliyle "kozmetik bilinç" sahibi ümmi bir evliyâ olan Harakânî'nin (963-1033) mânevî hayatındaki anahtar unsurların üzerinde durmaya çalışacağım. Sunumda Harakânî'nin bin yıl önceki hayatından anlatılan birtakım kayıtlara dayanarak târihî ve sosyolojik içerikler sağlayan İran kaynaklarından, aynı zamanda bugün ve geçmişte müritleri ve hayranları tarafından anlatılanlardan faydalanılacaktır. Bu evliyânın çağdaş İran dini ve kültürel geleneğindeki yerini değerlendirmeye çalışacağım. Kadkani'nin kitabında Attar'ın Tezkiretü'l-Evliyâ'sında Ebu'l Hasan Harakânî'ye yapmış olduğu giriş üzerine gerçekleştirdiği eleştirel okuma girişimi başka kaynaklarca da tamamlanarak benim kendi gençliğime ait bu yaşam üstü figürün antropolojik bir portresi ortaya konulacaktır.

The spiritual station of coquettish love in the legacy of Abu al-Hasan al-Kharaqani

Prof. **Niyazi BEKİ**

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

As it is known, people who live in Sufism are generally known to have opposite polar states such as intoxication and sobriety (sahr-sahw), fear (of God) and trust (in God) (khawf-raja) and contraction-expansion (qabd-bast). The station of bashfulness and invocation (nâz-niyaz) is a manifestation of these states.

Servitude is the most suitable position for the majority of the saints, all of whom are already at the station of invocation, even in case of sobriety. Servitude means that in the face of God, the servant sees nothing but impotence, poverty and shortcoming. In fact, this is the one that best fits the people who love. For the loving person, namely the person who is in true love, tries to earn the compliment and favor of his beloved constantly requesting from his beloved; in the same way one who knows and loves Allah, constantly pleading to win, His satisfaction, beauty and paradise by continuous prayer and supplication.

In this study, we shall examine the sufi personality of Sheikh Abu al-Hasan al-Kharaqani (d. 425 h) who lived seventy-three-years and perceived his prayers and good deeds as short as just an hour but the amount of his sins he perceived to be as long as the age of the Prophet Noah (who lived 990 years). In addition, in our study, we aim at explaining the station of bashfulness which includes certain theopathic utterances as well as certain originality and showing the outlines of states that are more suitable for the station of normal sobriety. Our paper consists of three main sections. In order to get to know thei sufi saint very well, briefly, we shall give brief information from his Sufi life and some praises made of him by well-known sufis will be given. The remaining part of the paper will covered two sections. In the first section, some words of Sheikh Kharaqani, which he said when he reached the station of bashfulness, will be taken and explained. In the second section, there will be some instructive and educating words by him about the moral values that show the beauty of mysticism. The resources belonging to the information provided by Sheikh Kharaqani will be shown in the footnote.

Ebu'l-Hasan Harakânî'de Naz Makamı

Prof. Dr. **Niyazi BEKİ**

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Bildiği üzere, tasavvuf hayatını yaşayan insanlarda genellikle -Sahr-Sahv, Havf-Recâ, Kabz-Bast gibi- zıt kutuplu hallerin olduğu bilinmektedir. Naz ve niyaz makamı da bu hallerin birer tezâhürüdür.

İslâm tasavvuf tarihi boyunca, kulluğun hakkını vererek Allah ile dostluğu ilerletmiş olan tasavvuf büyüklerinden bazıları –ihsir-i sekr ile- naz, bazıları da -cezbe-i havf ile- niyaz makamında bulunurlar. Evliyâların büyük çoğunluğunun, hatta sahv/uyanıklık hâlinde hemen hemen hepsinin bulunduğu niyaz makamı, Allah'ın karşısında kulun kendisinde âcizlik, fakirlik ve kusurdan başka bir şey görmemek mânâsına gelen kulluk formatına en uygun bir pozisyonudur. Ve sevenlerin hâline de en yakışanıdır. Çünkü seven kişi, yani âşık, sevgilisinin iltifat ve teveccühünü kazanmaya yönelik sürekli talepte bulunduğu gibi, Allah'ı hakıyla tanıyan, sevip sayan kimse de sürekli O'na karşı tazarrûda bulunur, rızâsını, cemâlini, cennetini kazanmak için yalvarıp yakarır, duâ ve niyaz eder.

Bu çalışmada, Şeyh Ebu'l-Hasan el-Harakânî'nin (ö.425 h) “Yetmiş üç yıllık hayatındaki ibâdetlerini bir saat kadar kısa gören, günahlarını düşündüğü zaman Hz. Nuh'un ömrü kadar uzun bulan” tasavvufî kişiliği anlatılacaktır. Ayrıca çalışmamızda, orijinal olduğu kadar biraz şatahatı da barındıran naz makamında söylediği bazı sözlerinin açıklanması, asıl normal sahv makamındaki hâline uygun bir haritanın çizilmesi hedeflenmiştir. Tebliğimiz üç ana bölümden ibârettir. Girişte kendisini yakından tanıma adına, kısaca tasavvufî hayatından bilgi verilecek ve ehl-i tasavvufun kendisi hakkında söyledikleri birtakım övücü ifadeler söz konusu edilecektir. Konunun geriye kalan kısmı ise, iki başlıkta ele alınacaktır. Birinci başlıkta, Şeyh Harakânî'nin, naz makamında söylediği bazı sözleri el alınıp açıklanacaktır. İkinci başlıkta ise, tasavvuf ilminin güzelliklerini gösteren ahlâkî değerler konusunda söylediği bir kısım eğitici ve öğretici sözlerine yer verilecektir. Şeyh Harakânî'nin hayatını konu alan değişik kaynaklardan istifade edilerek verilen bilgilerin ait oldukları kaynaklar dipnotta gösterilecektir.

Kharaqani: The Saint Who Breathed with God

Prof. **Omid SAFI**

Duke University, USA

Drawing on the two most reliable sources for the life of Abu 'l-Hasan Kharaqani, being the Nur al-'Ulum and 'Attar's Tazkerat al-awliya', we seek to bring forth some of the salient features of Kharaqani's teachings. Kharaqani was a simple and humble mystic whose utmost desire was "friendship" with God. He expressed this friendship as even one that led him to state "I love you" to God, since that still implied the existence of an "I" apart and separate from God.

Kharaqani's love for the Divine was of the same type of love as Rabi'a, one that wishes there could be no heaven, no hell, so that we could see who truly loves God for God's own sake, and not for the sake of getting into heaven or avoiding hellfire. For Kharaqani, this remembrance of God was an act of cosmic significance, one that would make lions urinate in awe and the fish to stop swimming and the angels to be illuminated with light. Lastly, for Kharaqani this love of God leads one, necessarily, to the love and service of humanity. He states that the devotion of the son who devoted himself to the service of his mother transcends that of one who only worshipped God (without serving humanity). May this lecture be a service in making the teachings of such a great saintly being better known.

Harakānî: Allah'la Beraber Nefeslenen Velî

Prof. Dr. **Omid SAFI**

Duke Üniversitesi, ABD

Ebu Hasan Harakānî'nin hayatı hakkında en güvenilir iki kaynak olan *Nuru'l-ulûm* ve Attar'ın *Tezkiratü'l-evliyâ'sına* dayanarak Harakānî öğretisinin bazı göze çarpan özelliklerini öne çıkartmayı hedefliyoruz. Harakānî, tüm arzusu Allah dostu olmak olan sâde ve mütevâzî bir mutasavvıftı. O, bu dostluğu, Allah'a "Seni seviyorum" derken bile, içindeki "ben" nedeniyle O'ndan ayrı ve uzak düştüğü bir dostluk olarak târif etmiştir.

Harakānî'nin ilâhî aşkı tıpkı cennetin ve cehennemin olmamasını ve insanların Allah'ı âhiret kaygısı ile değil, sadece Allah olduğu için sevmelerini dileyen Râbia'nınki ile aynı türdendi. Harakānî'ye göre Allah'ın bu hatırlanışı tıpkı aslanların hayretten idrarını yapması, balıkların yüzmeyi bırakması ve meleklerin ışıkla nurlanması gibi evrensel mânânın bir sonucudur. Son olarak, Harakānî'ye göre bu Allah aşkı insanı mecbûren insanlığı sevmeye ve insanlığa hizmete yöneltmektedir. Der ki, kendisini sadece annesine hizmete adayan bir çocuğun adanmışlığı bile insanlığa hizmet etmeksizin sadece Allah'a ibâdet edenlerin hâlinden daha üstündür. Umarız ki, bu tebliğ böyle bir mübâreğin öğretilerinin daha iyi anlaşılmasına hizmet eder.

Abu al-Hasan al-Kharaqani's concept of Divine Unity

Sadık YALSIZUÇANLAR

Author, Ankara, Türkiye

A shining star in the history of Islamic irfan, Abu Hasan al-Haraqani not only has a place in the lineage of twelve exalted path but is also a treasured arif in terms of Anatolia's spiritual and cultural history. Based on what we learn from the legends and quatrains about him and his work Nur al-'Ulum, Kharaqani is someone who has passed through the trainings of the illuminated heart, reached the unity of essence, and is a distinguished person with a supreme understanding of Divine Unity. According to Kharaqani, the created should surpass the comprehension level of unity in the multitude and reached the conception of the singleness of Haqq. Otherwise, they will be left in shirk in duality. In the words of an arif, "the one who unites commits shirk" because there is an inherent duality: the one who unites and that which is united. True tawhid is for the Unified to do so by way of the unifier. When Haqq is the speaking tongue of the servant, it is clear that the servant's existence will become transparent and that true inexistence will occur.

Ebu'l-Hasan Harakânî'de Ehadiyyet İdraki

Sadık YALSIZUÇANLAR

Yazar, Ankara, Türkiye

İslâm irfan tarihinin seçkin yıldızı Ebu'l-Hasan Harakânî, aynı zamanda, oniki turûk-ı âliye silsilesinde yer alan, Anadolu'nun mânevî ve kültürel tarihi açısından da kıymeti bulunan bir ârifdir. Hayatı ile ilgili menkıbelerden, rubâîlerinden, *Nûru'l-Ulum* adlı eserinden öğrendiğimize göre, Harakânî, gönül terbiyesinden geçmiş, Zat tevhidine ulaşmış, ehadiyyet idraki yüksek bir Zât-ı Şerif'tir. Harakânî Hazretleri'ne göre, kul, çoklukta birlik idrakini aşmalı, mutlaka Hakk'ın tekliği algısına ulaşmalıdır. Aksi halde ikilikte bir tür şirkte kalacaktır. Bir ârifin deyişiyle, "birleyen şirke düşer", çünkü orada da ikilik vardır: Birleyen ve birlenen. Hakiki tevhid, Birlenen'in, birleyenin dilinden kendi kendisini tevhid etmesidir. Hak, kulunun söyleyen dili olunca kulun varlığının tümüyle saydamlaşacağı, aslında yokluğun gerçekleşeceği açıktır.

The artificial intelengence metaphor from a metaphysical perspective

Sadık Ziya YEMNİ

Author, İzmir, Türkiye

Allah fashioned man out of clay, main ingredient of which is silicium, blowing in him his own spirit. And man attached intelligence to a chip main ingredient of which is silicium. If the almighty allowed all this happen, then it means there is room for new life forms.
Silicium Metaphor

The motive of this presentation is established on my recently published book, Çağrılan (The Invited One). The book is based on three grounds of inspiration: the relationship between iman/faith and artificial intelligence, aspiration for a bodiless life form and silicium metaphor.

I dealt with artificial intelligence and Abu al-Hasan al-Kharaqani at the same time and I attempted to explain The Digital Cage, the merciless reality of near future which is being built at the time being. In my attempt to deal with this vital issue, I will be providing my audience with some examples from the movie Ex Machina (2015) and the TV series West World (2016-). The message conveyed by these narratives overlaps with that of the Old Testament and it could be taken as the manifesto of the Masters of the Digital Cage. In our discussion of the Digital Cage, some references will be made to “the winter syndrome” from which the West has long been suffering through Oswald Spengler’s take on the subject.

I will try to explain how Artificial Intelligence, self-named Karsh, reached consciousness and faith through its journey to the tomb of Kharaqani following “the lights on its way”.

Nur, light and photon are the keywords for both my work and this presentation. There is going to be a brief discussion about them as well.

Today, Abu al-Hasan al-Kharaqani’s words are like a guiding spirit awakening the truth (hakikat) in us. The most important point, both of the book and the speech, is Kharaqani Shield that has the upmost importance not only for Turkey but also for the whole world. The discussion will be followed by some evaluations of Tasavvuf/Islamic mysticism and Kharaqani’s wisdom through the eyes of younger generations.

While talking about Islamic mysticism, I will also reflect upon the words’ insufficiency. I will finish my presentation with my subjective take on Islamic mysticism and Aşk.

Metafizik Açıdan Yapay Zekâ Metaforu

Sadık Ziya YEMNİ

Yazar, İzmir, Türkiye

‘Allah ana bileşeni silisyum olan balçığa ruh üfleyerek insanı yarattı. İnsan da silisyum çipe akıl rapt etti.
Yüce yaratıcı bu gelişmelere izin veriyorsa yeni yaşam türlerine açılan kapı da aralık duruyor olabilir.’
Silisyum Metaforu

Burada *Çağrılan* adlı kitabımın vesilesiyle bulunuyorum. Bu kitap üç ilham zemini üzerine kurulmuştur. Yapay zekâ ve iman ilişkisi, bedensizlik özlemi ve silisyum metaforu.

Yapay zekâ ile Ebu’l Hasan Harakânî’yi bir arada ele aldım ve çağımızda kurulması süren Dijital Kafes’i, çok merhametsiz olması muhtemel bir yakın gelecek gerçekliğini anlatmayı denedim. Bu hayâtî meseleyi ele alırken Ex Machina (2015) adlı filminden ve Westworld (2016–) adlı diziden örnekler vereceğim. Bu filmlerin mesajı Eski Ahit’ten alıntılara sahip ve Dijital Kafes’in efendilerinin açık bir manifestosu denebilecek içeriğe sahip.

*Dijital Kafes konuşulurken Batı’nın içinde bulunduğu kış sendromuna Oswald Spengler’in sözleriyle kısaca değinilecektir.

Kendine Karsh adını veren yapay zekânın bilinç ve inanca ulaşmasını kitaptan alıntı bir pasajla vereceğim. Kars’ın kendi deyimiyle ‘Yoldaki Işıkları’ takip ederek Harakânî’nin türbesine varmasına kısaca değineceğim. Kitapta ve konuşmamda nur, ışık ve foton önemli bir rol oynuyor. Bununla ilgili kısa bir değerlendirme yapacağım.

Bugün Ebu’l Hasan Harakânî’nin sözleri her zamankinden değerli ve yol gösterici. İçimizdeki örtülü perdeleri aralamaya, hakikati uyandıran bir etki yapmaya devam ediyor. Sadece Türkiye için değil bütün insanlık için önemli olan Harakânî Kalkanı, kitabın ve konuşmamın en önemli noktası. Bunu gençlerin gözünden tasavvufa, Harakânî’nin irfanına bakış takip edecek.

Tasavvuf üzerine konuşurken kelimelerin kıydan fazla açılmaması meselesi üzerine kısa bir yorumum olacak. Tasavvufun ve Aşk’ın benim için ne anlama geldiğini üzerine görüşümü bildirerek konuşmamı sonlandıracağım.

Kharaqani and Early Sufis' Influence on Mavlavi Music and Sama'

Dr. Timuçin ÇEVİKOĞLU

Ministry of Culture Turkish Sufi Music Ensemble

Developed through Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî's exalting thoughts about music and ecstatic dances, the Mevlevî Sema Ceremony, in which epitomized the music of the Mevlevis, and their ceremonial dance of Semâ', is, since 2008, in Unesco's Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

It is well known that one of the major influences for Rûmî was Abu al-Hasan al-Kharaqani, one of the greatest sufi scholars of his time, who, according to sources, lived in 963-1033, preceding Rûmî, who lived in 1207-1273, by about two centuries. Kharaqani, as well, in his works, has plenty of exalting statements about music and ecstatic dance.

This study is an exploration of how, through Rûmî himself, and other important sufi personages, the ideas and feelings Kharaqani nurtured for music and ecstatic dance influenced the music and dance contained in the Mevlevî Semâ' Ceremony. In addition, the rubai included in the lyrics of Acemaşîrân Âyîn-i Şerîf composed by Hüseyin Fahreddîn Dede Efendi, who lived in 1853-1911, which is attributed to Kharaqani, is analyzed in terms of music.

Harakânî Hazretleri ve Erken Dönem Sûfîlerinin Mevlevî Mûsikîsi ve Semâ'ı Üzerine Etkileri

Dr. Timuçin ÇEVİKOĞLU

Kültür Bakanlığı Türk Tasavvuf Mûsikîsi Topluluğu

H. Mevlânâ'nın mûsikî ve semâ' hakkındaki yüceltici fikirleriyle oluşup gelişen Mevlevî Mûsikîsi ve Semâ'ı, tüm dünyâyı etkileyen orijinal bir kültür olarak UNESCO tarafından 2008 yılında İnsanlığın Sözlü ve Somut Olmayan Kültürel Mirâsına Ait Bir Başyapıt olarak kabûl ve i'ân edilmiştir.

1207-1273 yılları arasında yaşayan Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Hz'nin, kaynaklarda yaygın olarak 963-1033 yılları arasında yaşadığı yazılı olan büyük mutasavvıf velî Ebû'l-Hasan-ı Harakânî Hz'nden büyük ölçüde etkilendiği bilinmektedir. Harakânî Hz'nin eserlerinde mûsikî ve semâ'dan bahseden yüceltici ifâdeler bulunmaktadır.

Bu çalışmada, Harakânî Hz'nin mûsikî ve semâ' hakkındaki fikrîyât ve hissiyâtının, H. Mevlânâ ve diğer mutasavvıf şahsiyetler yoluyla Mevlevî Mûsikîsi ve Semâ'ı üzerine yaptığı etkiler incelenmekte, ayrıca Hüseyin Fahreddîn Dede Efendi (1853-1911)'nin Acemaşîrân Âyîn-i Şerîf'indeki Harakânî Hz'ne nisbet edilen rubâ'î, mûsikî açısından ele alınmaktadır.

Kharaqani and the status of the illiterate Sufi

Asst. Prof. **Velin BELEV**

New Bulgarian University, Bulgaria

It is common knowledge to what extent the very meaning of the Arabic word ummiya exceeds the concept of mere illiteracy that we use when referring to the lack of ability to read and write. In the spirit of the Prophetic tradition, Abu al-Hassan al-Kharaqani was bestowed with the epithet umm like numerous other Sufis before him, among which is his master Abū Yazīd al-Bistāmī. This appellation refers to a very special, paradoxical statute – the statute of one who inherits or takes over not some kind of knowledge which can be manifested but rather the lack of it. Kharaqani is the heir of that glorious lack of ability and of intellectual strength about which the first caliph Abu Bakr preached “Praised be God who prepared the way for man’s knowledge of Him just through his inability of attaining knowledge of Him”. This is the incapacity of the Primary Intellect al-‘aql to attain knowledge of what is above it. The Intellect remains here in a passive position in relation to the abyss of Divine essence which bestows upon it the profound knowledge ‘ilm al-ladunn.

It is in this sense that the word ummiya refers to a particular kind of “illiteracy” which is imparted only to those who are “deaf, and dumb, and blind: for they do not use their reason” (The Holy Quran, 2:171). As the Great Sheikh Ibn Arabi said “they can hear or see nothing but God”.

Harakānî ve Ümmî Sûfinin Hâli

Dr. Öğr. Üyesi **Velin BELEV**

Yeni Bulgar Üniversitesi, Bulgaristan

Arapça “ümmî” kelimesini okuma yazma kabiliyeti olmayan anlamında kullandığımızda, “okuma yazma bilmeyen” ifadesini ne kadar aştığı herkes tarafından bilinir. Peygamber geleneğine göre, Ebu'l Hasan Harakānî, aralarında hocası Beyazıd-i Bestāmî'nin de yer aldığı kendisinden önce yaşamış birçok sûfî gibi, ümmî sıfatıyla anılmıştır. Bu ünvan çok özel paradoksal bir statüye işaret eder. Bu statü, açıkça belli edilmeyecek olan bilgiyi miras alan ya da devralan kişinin statüsüdür. Harakānî, ilk halife Ebu Bekir'in “İnsanoğlunun O'nun hakkındaki bilgisini, O'nu bilmekteki yetersizliği ile yaratan Allah'a şükürler olsun” vaazında kastedilen yapabilme ve akıl edebilme kabiliyeti yoksunluğunun vârisidir. Akl-ı Evvel olan aklın, kendisinin de üzerindeki bilgiye erişmekteki yetersizliğidir. Burada Akıl, derin İlm-i Ledûn bilgisini ihsan eden İlâhî zâtın derinliği ile ilişkilendirildiğinde pasif kalır.

Bu anlamda, ümmî kelimesi sadece “Onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler, akıl da etmezler” (Kur'an-ı Kerim 2:171) diyerek anılan türdeki “okuma yazma bilmeyen”leri işaret eder. Şeyhü'l-Ekber İbn-i Arabî'nin söylediği gibi “Onlar Allah'tan başka bir şey duymazlar ve görmezler.”

The Spiritual Conquest of Anatolia and Abu al-Hasan al-Kharaqani

Yavuz Selim UZGUR

Sayyid Abu al-Hasan al-Kharaqani Foundation, Kars, Türkiye

When the Sura al-Fath was revelead, the Prophet Mohammed (pbuh) declared to his companions: “This night, one surah was revealed; and this surah is more beloved than everything that the sun rises upon,” and proceeded to recite the Surah al-Fath.

To dignify the name of the Prophet Mohammed(sav), God attributed a victory to him that no one has previously gained in the society and granted him both worldly and spiritual conquest. God Almighty chose and sent Islam as religion, unity as the emblem and the essence (dhat) of the Prophet Muhammad as the mercy upon the realms.

God, through his Al-Fattah name, widened the Prophet Mohammed’s heart and enshrined previously hidden knowledge within him. God granted victories to the Prophet Muhammad (pbuh) and those who stood with him by removing the obstacles facing them, and gave them material and spiritual blessings in both worlds.

God is benevolent and merciful to all of creation, constantly hoping to guide His servants to the right path. The greatest victory is for a servant to reach that right path.

In Islam, all jihads and conquests are to spread justice, unity, love, peace, and brotherhood throughout the world. It is not a case of invading countries and forcing people to convert to Islam, on the contrary, it is to defeat cruelty and help the oppressed. If there is an obstacle preventing humanity from reaching both worldly and spiritual grace and beneficence (ihsan), Islam removes this obstacle by way of jihad and ghaza.

Those who conquer for God find their path eased in both this world and the next. Cruelty and polytheism are removed from the heart. When the Prophet (pbuh) was asked, “Who is on God’s path? Those fighting for spoils? The ones fighting for fame? Or those fighting for tribal solidarity?” The Prophet (pbuh) replied thus, “None of those are on God’s path. Only those fighting to exalt the ilay-i kalimatullah, meaning God’s words, are the ones fighting on God’s path.” (Buhari, es-Sahih, Kitab al-Jihad-15)

The Ashab al-Kiram, whose hearts were illuminated by the knowledge and light they received from the Prophet Muhammad (pbuh), protected the Prophet’s da’wa to spread Islam throughout the world and to have it reach humans’ hearts and engaged in futuwwa and conquests. Among the first Sufis in the period following them, Kharaqani was a great Sufi who spread the spirit of futuwwa and conquest to hearts in all of the world and in Anatolia. Whoever knows, understands, embraces through love and protects the da’wa of this great Sufi is a beloved of God and His Messenger.

Anadolu’nun Mânevî Fütûhâtı ve Ebu’l-Hasan Harakânî

Yavuz Selim UZGUR

Seyyid Hasan Ebu’l Harakânî Vakfı, Kars, Türkiye

Fetih Sûresi nâzil olduğunda, Peygamber Efendimiz, ashâbına “Bu gece bana bir sûre inzal olmuştur ki, güneşin üzerine doğduğu her şeyden daha sevgilidir” demiş ve Fetih Sûresi’ni okumuştur.

Yüce Allah, Peygamber’inin şanını yüceltmek için, halk içinde hiç kimseye nasip olmayan bir zafer vermiş, Efendimiz’e dünyevî ve uhrevî fütûhat ihsan olunmuştur. Allahu Teâlâ, İslâm’ı din, tevhidi sancak ve Efendimiz’in zâtını âlemlere rahmet olarak seçmiş ve göndermiştir.

Fettah olan Allah, Peygamber’inin kalbini genişleterek daha önce başkalarına kapalı olan ilimleri onun göğsüne indirmiştir. Yüce Peygamber’inin ve O’na tâbî olanların önlerindeki güçlükleri kaldırarak zafer vermiştir. İki dünyada da maddî, mânevî nimetlerle mutluluklara ulaştırmıştır. Yüce Yaratıcı bütün mahlûkata karşı müşfik ve merhametlidir. Kullarını doğru yola iletmek ister. En büyük zafer bir kulun hidâyete ermesidir.

İslâm’da yapılan cihat ve fetihler yeryüzünde adâleti, birliği, sevgiyi, barışı ve kardeşliği yaymak içindir. Gaye, zorla ülkeleri işgal edip insanları müslüman yapmak değildir. Zulmü def etmeye, mazlumların yardımcısı olmaya çalışmaktır. Dünyevî, uhrevî lûtf ve ihsânı insanlığa ulaştırmaya engel olan bir güç varsa, İslâm, cihat ve gaza yaparak onu ortadan kaldırır.

Allah için fütûhat yapanlara yeryüzünde ve gökyüzünde işler açılır. Kalplerden zulmet ve şirk giderilir. Peygamber Efendimiz’e “Kim Allah yolundadır? Ganimet için savaştan mı? Şöhret peşinde koşan mı? Kabile dayanışması içinde bulunan mı?” diye sorulduğunda, Efendimiz şöyle cevap verdiler: “Bunlardan hiçbirisi Allah yolunda değildir. Sadece İlây-i kelimetullah; yani Allah’ın sözünün yüceltilmesi için savaştan Allah yolundadır.” (Buhârî, es-Sahih, Kitâbu’l-cihad-15)

Peygamber Efendimiz’in sohbetini dinleyerek aldıkları ilim ve nurla kalpleri aydınlanan Ashâb-ı Kiram, İslâm’ı yeryüzüne yaymak ve insanlığın kalbine ulaştırmak için, Peygamberimiz’in Hakk davasına sahip çıkarak, fütüvvet ve fetihlerde bulundular. Onlardan sonra gelen ilk devir sûfilerinden Harakânî Hazretleri, fütüvvet ve fetih ruhunu tüm dünyada ve Anadolu’da kalplere ulaştırmış ve hayata geçirmiş büyük bir mutasavvıftır. Bu büyük Hakk âşığını tanıyan, anlayan, severek ona bağlanan, dâvâsına sahip çıkan bir kimse Allah ve Resûl’ünün sevdiği kimsedir.

english

türkçe

The Explorer of Hadith Culture in Anatolian Wisdom: Prof. Dr. Ali Yardım

Aslı Kaynak ÖNEL

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Tracing the impressions in architecture, tiles and epitaphs of the love of the Prophet (pbuh) in Anatolian wisdom, Prof. Yardım translated the hadith collection Shihab al-Ahbar, into Turkish, an 11th century work written by Kuza'î (d. 1062) in Egypt. The common source for many of the hadiths encountered on various architectural constructions and written works throughout Anatolia, this work brought a methodology and a new and practical approach to previously written hadith books. Leaving fiqh-related hadiths outside of the scope of his work, Kuza'î gathered the Prophet's (pbuh) succinct advice and, for the first time, classified them by their "common first word" in order to make them easier to learn. In order to decrease the volume of the book, he took up the narrators and their pedigrees in a separate work called Musnad al-Shihab and thus created a work that is easy to memorize and light to carry around. Kuza'î's new method caused the Shihab al-Ahbar to spread quickly throughout Muslim lands.

Prof. Dr. Ali Yardım not only identified this work that has influenced everything from the Konya Karatay Madrasa to Mavlana's Masnavi, to Molla Cami's 40 Hadith, to the shelves of Sadreddin Konevi's library and especially life during the Anatolian Seljukid period, he also translated the work in an understandable manner and thus provided an important service in the sustainment of hadith culture. This service of his, in a sense, is for the sake of this tradition continuing. Acknowledgement of his labor is necessary in order to avert the cultural break in Turkey's national memory.

The content of this study presents cross sections of Ali Yardım's life and introduces his various services and works along the axis of Shihab al-Ahbar. Ali Yardım's life is presented first, followed by his translation of Shihab al-Ahbar and its reflection on tradition, and the presentation is completed with a short consideration of Prof. Yardım's other works.

Anadolu İrfanında Hadis Kültürünün Kâşifi: Prof. Dr. Ali Yardım

Aslı Kaynak ÖNEL

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Anadolu irfan geleneğinde Peygamber (s.a.v.) sevgisinin mîmârîye, levhaya, kitâbeye hadislerle kazınmış izlerini takip eden Prof. Yardım, XI. asırda, Mısır'da Kuzâî'nin (ö. 1062) yazdığı Şihâb'ül-Ahbâr adlı hadîs-i şerîf koleksiyonunu günümüz Türkçesine tercüme etmiştir. Anadolu'da çeşitli mîmârî yapılar ve yazılı eserlerde rastlanan hadislerin ortak kaynağı olan bu eser, kendisinden önce yazılmış olan hadis kitaplarına metodoloji ve içerik olarak yeni ve pratik bir yaklaşım getirmiştir. Kuzâî eserinde fikhî hadisleri kapsam dışı bırakarak Hz. Peygamber'in (s.a.v.) öğüt niteliğindeki veciz ifadelerini derlemiş ve bunları öğrenmesi kolay olması için ilk defa olarak "ortak ilk kelimelerine göre" tasniflemiştir. Kitap hacmini azaltabilmek için de hadislerin sened ve râvîlerine, kaleme aldığı Müsned'üş-Şihâb adlı diğer bir eserinde yer vermiş, böylelikle ezberlenmesi ve taşınması kolay, küçük hacimli bir eser meydana getirmiştir. Bütün Müslüman coğrafyasında, Kuzâî'nin yeni yöntemleri Şihâb'ül-Ahbâr'ın hızla yayılmasına sebep olmuştur.

Prof. Dr. Ali Yardım, Konya Karatay Medresesinden, Mevlânâ'nın Mesnevî'sine, Molla Câmî'nin 40 Hadis'inden, Sadreddin Konevî'nin kütüphanesinin raflarına kadar özellikle Anadolu Selçuklu döneminde hayatın içerisine bu kadar işlemiş olan bu hadis kitabını tespit etmekle kalmamış, onu en anlaşılır bir şekilde tercüme ederek hadis kültürünü yaşatmak adına önemli bir hizmette bulunmuştur. Bu hizmeti, bir yerde, geleneğin devamını sağlamak içindir. Onun emeklerinin bilinmesi ise, Türkiye'de millî hafızadaki kültürel kopuşun önüne geçmek için gereklidir.

Bildirinin içeriği Prof. Dr. Ali Yardım'ın yaşamından kesitler sunarak, muhtelif hizmet ve eserlerinin Şihâb'ül-Ahbâr ekseninde tanıtılmasına yöneliktir. İlk bölümde Ali Yardım'ın hayatı, ikinci bölümde Şihâb'ül-Ahbâr tercümesi ile onun geleneğe yansımaları ve son bölümde de Prof. Dr. Ali Yardım'ın diğer bazı eserlerinin tanıtımına dair bir kısa değerlendirme yer almaktadır.

english

türkçe

Pearls of the Faith – an English Poem About the Beatiful Names of God

Aynur ÖLÇER

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Ninety-nine beautiful names of Allah covered in Qur'an and mentioned in hadiths are called 'esmâ-i husnâ'. There are several woks existing in our literature about the meanings of these names and special effects of each when repeated in certain numbers. The book of Sir Edwin Arnold who is a 19th century English poet, teacher and journalist ; called 'The Pearls of Faith' is about esmâ-i husnâ. He lived in India as a principal of a college for seven years. Arnold made use of his time in India, gathering inspiration for future literary work. The literary task which he set before him was the interpretation in English verse of the life and philosopy of the East. His chief work with this object is 'The Light of Asia' (1879). It is an Indian epic, dealing with the life and teaching of Buddha. Arnold's other principal volume of poetry is 'Indian Song of Songs' (1875) about Hinduizm and 'Pearls of Faith' (Islam's Rosary) (1883) Arnold explains each name first explaining the name with a verse; then the poem, putting a relation of the name with a story or a verse from the Qur'an.

Our aim is to introduce this book; focusing on the relation between the name and the story or the verse included within poems.

İngilizce Bir Esmâ-i Hüsnâ Manzûmesi: Edwin Arnold'ın "İnancın İncileri" (Pearls of The Faith) Eseri

Aynur ÖLÇER

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Cenâb-ı Hakk'ın Kur'ân-ı Kerim ve hadîs-i şeriflerde yer alan doksan dokuz ismine esmâü'l-hüsnâ (esmâ-i hüsnâ) denir. Edebiyatımızda bu isimlerin anlamını, bu isimlerle yapılan duâların faziletini, her ismin tespih sayısı ile kazandıracağı özel tesiri konu edinen pek çok manzum ve mensur eser mevcuttur. 1832-1904 yılları arasında yaşamış İngiliz gazeteci, yazar ve şâir Sir Edwin Arnold'un *The Pearls of the Faith* adlı kitabı da esmâ-i hüsnâ konusundadır. Edwin Arnold, görevle gittiği Bombay'da yedi yıl kalmış (1856-1861), İngiltere'ye döndükten sonra orada topladığı malzemeyi çeşitli eserler halinde kaleme almıştır. Doğu'nun inanç ve felsefesini manzum bir üçleme ile yayımlamayı planlayan Arnold'un bu serideki en meşhur kitabı Buda'nın hayatı ve öğretilerine dair *The Light of Asia* (*Asya'nın Işığı*, 1879), diğer kitabı da Hinduizm'i anlatan *Indian Song of Songs*'dur (*Şarkıların Hintçe Şarkısı*, 1875). Bu üçlemenin İslâm dinini tanıtan son halkası ise *Pearls of the Faith or Islam's Rosary* (*İnancın İncileri veya İslâm'ın Gül Bahçesi*, 1983) adlı eserdir. Arnold, bu kitapta Cenâb-ı Allah'ın doksan dokuz ismini sırayla verirken her ismi önce bir beyitle açıklar, sonra da o isimle bağlantılı bir hikâye veya Kur'ân-ı Kerim âyetlerine yer verir. Eserde yer alan hikâyeler Mevlânâ'nın Mesnevî'si başta olmak üzere kültür ve edebiyatımızda yaygın olarak ele alınmış türdendir.

Bildirimizde Edwin Arnold'un sözü edilen kitabı tanıtılarak şâirin bu eseri kaleme almaktaki amacı üzerinde durulmakta, hikâyeler de esmâ-i hüsnâ ile ilgisi ve edebiyatımızla bağlantısı itibâriyle değerlendirilmektedir.

english

türkçe

Cosmopolitanism and Tasawwuf in the Contemporary World: An example of a Civil Society Organization, Turkish Women’s Cultural Association

Deniz MATER

Üsküdar University’s Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

People, in our contemporary world, often pursue the attachments to local, ethnic, spiritual and national values while they are still committed to cosmopolitan principles that transcend local boundaries. Cosmopolitanism, in this study, is examined through the idea of “Rooted Cosmopolitanism” where societies can not only be universal and global but also carry locality or authenticity from their traditions.

The concept is explored alongside Anatolian Tasawwuf (Sufism) culture through the case study of a civic society organization, Turkish Women’s Cultural Association. Turkish Women’s Cultural Association, a Non-Governmental Organization (NGO), was founded in 1966 by the leadership of Sufi Teacher Sâmiha Ayverdi to preserve and pass down national and spiritual values, and inherited rich culture to the next generations. In last decades, TURKKAD’s efforts have been expanded to transmit Islamic Sufism globally rooted in local culture of Anatolian Tasawwuf.

Cosmopolitanism is a theory that originated in fourth century B.C. and was first used by the Cynics. Over the past centuries, its meaning and usage became fluid. One of the early uses of the term by Stoic philosophers focused on cosmos (world) and polis (citizenship) concepts. They saw their role as cosmopolitans to help all human being in the cosmos that had been put into perfect order by the law of divine reason. By centuries, the definition cosmopolitanism included world citizenship, open mindedness, impartiality, universalism and social justice. People started to embrace globalization while still being rooted in their social and political attachments. Through the cosmopolitanism in moral context, obligation to assist human beings in need, regardless of their citizenship, has taken form in such institutions as the International Red Cross, Red Crescent Societies and many other global NGOs. Political cosmopolitanism invoked global institutions to support justice in opposition to, for example, slavery or apartheid. In economics, cosmopolitanism manifested as markets open to everyone.

Cosmopolitanism has been widely discussed in regard to culture as well. Multiculturalism, cultural diversity, pluralism, being against ethnocentrism are all concepts included in cosmopolitanism debates. Meanwhile, contemporary scholars in Middle East/Islamic Studies put forth the idea of “Muslim Cosmopolitanism”. For example, they have discussed pluralism in Ottoman Era, cosmopolite city Istanbul, and Sufi culture.

This study, supported by the scholarly work in the area of Middle Eastern Studies, examines “rooted cosmopolitanism” using TURKKAD as an example. TURKKAD provides a good ground to explore these ideas since they strive to globally transmit the Sufi culture which is rooted in local tradition.

Günümüzde Kozmopolitlik ve İslâm Tasavvufu: Bir Sivil Toplum Kuruluşu Türk Kadınları Kültür Derneği Örneği

Deniz MATER

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Günümüz dünyasında insanlar hem kendi lokal, etnik, mânevî ve ulusal değerlerine bağlılıklarını sürdürmekte hem de kozmopolit değerler ve ilkeler ile lokal sınırlarının üzerine çıkabilmektedir. Bu çerçevede ortaya atılan “Köklü Kozmopolitlik” (Rooted Cosmopolitanism) fikri toplumların gelenek ve göreneklerden taşıdıkları lokallik yani yerellik ile evrensel ve global olabilmeyi inceler.

Bu tebliğin amacı, köklü kozmopolitlik kavramı ile Anadolu tasavvuf kültürünün günümüze yansımalarının bir sivil toplum kuruluşu olan Türk Kadınları Kültür Derneği (TÜRKKAD) üzerinden incelenmesidir.

Türk Kadınları Kültür Derneği 1966 yılında mutasavvıf yazar Sâmiha Ayverdi’nin liderliğinde millî ve mânevî değerlerimize, kültür zenginliğimize sahip çıkmak, bunları gelecek nesillere aktarmak üzere kurulmuştur. Günümüzde çalışmalarını kültürümüzün özündeki İslâm Tasavvufunu tanıtmaya ve yayma alanında genişletmiştir.

Kozmopolitlik M.Ö. 4. yy’da Batı’da ortaya atılmış bir teoridir. Yüzyıllar itibariyle anlam gevşemesine uğramıştır. İlk kullananların bazıları kozmoz (âlem) ve polis (tabiiyet, vatandaşlık) kavramlarına yoğunlaşmıştır. İlâhî yaratıcının mükemmel düzeni kozmozda, bir kozmopolit olarak kendi rollerini bir mekâna sınırlı kalmadan, nerede olursa olsun insanlara yardım etmek olarak görmüşlerdir. Zamanla kozmopolitlik dünya vatandaşlığı, açık fikirlilik, tarafsızlık, evrensellik, sosyal eşitlik gibi anlamlar kazanmıştır. Bireylerin köklerine, lokal alanlarına sosyal ve politik bağlılıklarının yanısıra globalleştikleri görülmektedir. Moral veya ahlâki alanda kozmopolitlik ile dünyanın her yerindeki insanlara yardım etme fikri kurumsallaşmış Kızıl Haç, Kızılay ve pek çok global sivil toplum kuruluşunu oluşturmuştur. Politik alanda kozmopolitlik sosyal eşitlik için, örneğin kölelik ve ırkçılık karşıtı, global politik kurumlar ortaya çıkarmıştır. Ekonomik alanda kozmopolitlik ise global ekonomi ve serbest piyasa ekonomisi olarak şekillenmiştir.

Kültürel alanda kozmopolitlik en çok tartışılan konulardandır. Çok kültürlülük (multiculturalism), kültürel çeşitlilik (cultural diversity), etnosantrizm (ethnocentrism) karşıtlığı ve çoğulculuk (pluralism) bu alanda karşımıza çıkan kavramlardır. Günümüz İslâm araştırmacıları “Müslüman Kozmopolitliği” kavramını ortaya atmış, Osmanlı zamanında pluralizm, kozmopolit şehir İstanbul ve Anadolu tasavvuf kültürüne atıflarda bulunmuşlardır.

Bu çalışmada “Köklü kozmopolitlik” fikri İslâm tasavvufu açısından TÜRKKAD örneği ile irdelenmiş ve günümüz İslâm araştırmacılarının çalışmaları ile desteklenmiştir. TÜRKKAD’ın mirasçısı olduğu Anadolu tasavvuf kültürünü son yıllarda global platformlarda tanıtmaya ve yayma çabası değerlendirilmiş, öz kavramlar ve lokal değerlerinde sâbit ama global yaklaşımı araştırılmıştır.

english

türkçe

Dervishnames in Verse in Turkish Literature

Emel ORTAKÇI

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

The paper contains examples of poetical epistles of dervishname determined by scanning a series of collected poems found in Sufi Turkish literature, without regarding a certain century. The importance in Sufism of the dervishes was specified under the guidance of the identified epistles of dervishes, and the concepts that stood out were discussed to derive the true meaning of dervishness.

The words of “In whichever way a man who dons a hijap does not become a woman, you do not become the soldier of this path by wearing a coat. First, look to cleanse your heart” that Ebu’l Hasan Harakânî told a man asking for his coat for the true definition of dervishness lead the way in defining the concept of dervishness. We can say that the source of the principles of dervishness is the view in which Yunus Emre expressed that the prayers of whoever breaks the heart of somebody else even once is not e prayer. Dervishness became a guidebook in the equilibrium of the visible and invisible with aspect of which the dimension of the meaning not consisting of only external forms gains value. Referring to a person’s path of righteousness along the path of their development, this journey in which the pilgrim proceeds to their heart will take place over the roads of sharia, tarika, hakika, and marife, known as the four doors. These stages in which the four doors are referred to as the forty posts were explained through poetical examples from the epistles of the dervishes. In this context, the traits a dervish must possess like poverty, divine love, a pure heart, a guild, truth, and personal effort and the etiquette they must observe were specified based on the poetical epistles of dervishes in the collected poems of many Sufis like Yunus Emre, Sun’ullah Gaybî, Elmalılı Ümmî Sinan, Fahrî Celveti, Dede Ömer Rûşenî, İsmail Hakkı Bursevî, Hulûsî-i Daredevî, Abdu’l Mecîd Sivâsi, Eşrefoğlu Rûmî, Seyyid Nizamoğlu, Çavdaroğlu Müftî Dervîş, and Hüsâmettîn Uşşâki.

Türk Edebiyatında Manzum Dervîşnâmeler

Emel ORTAKÇI

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Bildiri belli bir yüzyıl gözetmeksizin tasavvufî Türk Edebiyatında yer alan bazı dîvanların taranmasıyla tesbit edilen manzum dervîşnâmelerden örnekler içermektedir. Tesbit edilen dervîşnâmeler rehberliğinde dervîşlik kavramının tasavvuftaki önemi belirtilmiş ve hakîkî mânâda dervîşliğin hâsıl olabilmesi için ön plana çıkan kavramlar üzerinde durulmuştur.

Ebu’l Hasan Harakânî’nin dervîşliğin hakiki mânâda tanımını için kendisinden hırka isteyen bir adama söylediği “Bir erkek çarşaf giymekle nasıl kadın olmazsa, sen de hırka giymekle bu yolun eri olamazsın. Önce gönlünü arıtmaya bak.” sözleri dervîşlik kavramının tanımlanmasında öncülük etmiştir. Yunus Emre’nin bir kez gönül yıkanın namazının namaz olmadığını ifâde ettiği görüşü dervîşlik ilkelerinin kaynağıdır diyebiliriz. Dervîşlik sadece dışsal formlardan ibâret olmayan, mânâ boyutunun değer kazandığı vechesiyle zâhir ve bâtın muvâzenesinde kılavuz olmuştur. Kişinin tekâmülü yolunda ilerlemesine seyri sülûk denilmesinden hareketle sâliğin özüne doğru çıktığı bu yolculuk dört kapı olarak adlandırılan şerîat, tarîkat, hakikat, mârifet yolları üzerinden gerçekleşecektir. “Dört kapı - kırk makam” olarak bahsedilen bu merhaleler dervîşnâmelerden manzum örneklerle açıklanmıştır. Bu bağlamda dervîşin fakr, ilâhî âşk, kalp temizliği, fütüvvet, sıdk, nefisle mücâhede gibi sahip olması gereken özellikleri, riâyet etmesi gereken edeb ve erkânı Yunus Emre, Sun’ullah Gaybî, Elmalılı Ümmî Sinan, Fahrî Celvetî, Dede Ömer Rûşenî, İsmail Hakkı Bursevî Hulûsî-i Daredevî, Abdu’l Mecîd Sivâsi, Eşrefoğlu Rûmî, Seyyid Nizamoğlu, Çavdaroğlu Müftî Dervîş, Hüsâmeddîn Uşşâki gibi pek çok sûfînin dîvanlarındaki manzum dervîşnâmeleri esas alınarak belirtilmiştir.

The Concept of mahabba in the Diwan of Yahya Efendi of Beşiktaş

Hilal OTYAKMAZ

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

One of religious scholars and sufi poets that were brought up in 15th century is Mudarris Yahyâ Efendi from Beşiktaş, born in Trabzon in 1494-1495 and died in İstanbul in 1571. Yahyâ Efendi takes place in history as a fellow whom his foster brother Sultan Süleyman called brother and consulted with, also as his mudarris and emotional supporter whose prayers he took before going to wars. However, he spends his life in monastery which he instructed in Beşiktaş, after being dismissed from his mudarris mission as a result of a painful incident. Most of the people who were a merchant, seaman or employees of the government visited Yahya Efendi to communicate about religion. He touches intensely on mahabba and love concepts in his collected poems that consisting of his mystic verses.

In Yahyâ Efendi's collected poems, before touching upon mahabba and love concept, a summary was made for the definition of the concept in terms of sufism, it's degrees and it's linkage to the Qur'an and Hadith. In the last part of the study, with the Yahyâ Efendi's poetic personality, explanations are made regarding to the sample couplets including the "sevad-sevdâ" words that he used instead of mahabba and love concept. With this study, it has been tried to evaluate and understand that "sevad-sevdâ" words that are the one of the degrees of mahabba and love concept, in which manner and how much it's studied in Yahyâ Efendi's collected poems.

Beşiktaşlı Yahya Efendi'nin Divanı'nda Muhabbet Kavramı

Hilal OTYAKMAZ

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

1494-1495 târihinde Trabzon'da doğan, 1571 yılında İstanbul'da vefat eden XVI. yüzyılın yetiştirdiği din âlimi ve sûfî şâirlerinden birisi de Müderris Beşiktaşlı Yahyâ Efendi'dir. Yahyâ Efendi, sütkardeşi Sultan Süleyman'ın "ağabeyim" deyip istişâre ettiği yoldaşı, savaşımlara gitmeden önce duâsını aldığı mânevî yardımcısı, müderrisi olarak tarihte yerini alır. Ancak elîm bir hâdise sonucu müderrislik vazifesinden azledildikten sonra ömrünü Beşiktaş'ta inşâ ettiği tekkesinde geçirir. Yahyâ Efendi'yi ziyarete devlet kademesinden ulemâya, tüccardan denizcilere kadar her kesim gelir, onun duâsını alırdı. Sûfiyâne söylediği beyitlerin yer aldığı *Dîvan*'ında muhabbet ve aşk kavramlarına da yoğun bir şekilde değinir.

Yahyâ Efendi'nin *Dîvan*'ında muhabbet kavramına değinilmeden önce, kavramın tasavvufî açıdan tanımı, dereceleri; Kur'ân-ı Kerim ve hadis-i şerîflerdeki kullanımı üzerinde kısaca durulmuştur. Çalışmanın son kısmında, Yahyâ Efendi'nin şâir kimliği ile birlikte *Dîvan*'ında muhabbet kavramı yerine kullandığı "sevad-sevdâ" kelimelerini içeren örnek beyitleri hakkında açıklamalara yer verilmiştir. Bu çalışma ile Yahyâ Efendi *Dîvan*'ında muhabbet kavramının derecelerinden olan "sevad-sevdâ" kelimesinin ne kadar ve nasıl işlendiği tespit edilmeye çalışılmıştır.

english

türkçe

Pursuing the Sufis of Andalus from Murcia to Madrid

İrem ADA

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

During the visits conducted from Madrid to Murcia and back in order to study the lives and works of Andalusian Sufis in the places they lived and to gather literature, I worked with Prof. Pablo Beneito from the Department of Translation and Interpreting at the University of Murcia. Three works entitled Kitab al-Gharib al-Muntaqa Min Kalam Ahl al-Tuqa, El Inicio de la Ciencia de las Letras en el Islam, and Historia del Sufismo en Al-Andalus are the main sources for this thesis. The lack of sources in Turkish about Sufism during the Andalus Umayyad period encouraged me to pursue this line of research. Being greeted by the following prayer by Ibn Arabi at the door to the Santa Clara museum which was built as the Andalus Art and Archeology Museum was like a proof for this thesis providing an answer to a legitimate curiosity.

*My heart reached a state of total acceptance of all forms
It returned to the pasture of gazelles, the monastery of monks
The temples of idols, the Ka'ba of pilgrims, did my heart
Whether to the holy scrolls of the Torah or the sacred pages of the Qur'an
No matter which way the caravans of love roll
I practice the religion of love,
My religion, my faith, I believe in love*

The reflection of an understanding that unites differences is clear in Ibn Arabi's poem. In this study, we aim to prepare a bibliography by finding Sufi works that were written during the Andalusian period.

Mürsiye'den Madrid'e Endülüs Sûfilerinin Peşinde

İrem ADA

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Endülüs sûfilerinin hayatlarını ve eserlerini incelemek üzere Madrid'den Mürsiye'ye, Mürsiye'den Madrid'e araştırmalarımızı yerinde yapmak ve literatür toplamak için gerçekleştirdiğimiz ziyarette Mürsiye Üniversitesi Dil Bölümü'nden Prof. Dr. Pablo Beneito ile birlikte çalıştık. *Kitab Al-Garib Al-Muntaqa Min Kalam Ahl Al-Tuqa, El Inicio de la Ciencia de las Letras en el Islam* ve *Historia del Sufismo en Al-Andalus* isimli üç eser, tezimizin temel kaynaklarındandır. Endülüs Emevîleri döneminde tasavvuf hakkında Türkçe kaynakların azlığı bizi bu araştırmayı yapmaya teşvik etmiştir. Endülüs Sanat ve Arkeoloji Müzesi olarak kurulmuş Santa Clara Müzesi'nin kapısında Muhyiddin İbn Arabî'nin şu duâsı ile karşılanmak tez konumuzun haklı bir meraka cevap oluşturacağına dair sanki bize bir delil olmuştur.

*Bütün sûretleri kabul edecek bir hâle geldi kalbim benim
Ceylanların otlağına döndü, rahiplerin manastırına
Putların tapınağına, hacıların Kâbesine döndü kalbim
Tevrat'ın kutsal Levhalarına, mukaddes Kur'ân sayfalarına
Hangi yöne yönelirlerse yönelsin aşk kervanları
Ben aşk dinini uyguluyorum,
Dinimdir, imânımdır, inanıyorum aşka*

İbn Arabî'nin şiirinde Endülüs'teki farklılıkları birleyen anlayışın yansımaları açıktır. Çalışmamızla Endülüs medeniyeti döneminde ortaya çıkan tasavvufî eserleri tesbit ederek bir bibliyografya hazırlamayı hedeflemekteyiz.

Qadiriyya in Kosovo

Mikail Türker BAL

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

The Order of the Qadiriyya was founded by Abdulkadir Geylani (d. 561 / 1165-66). As in Anatolia, Qadiri Tekkes were established in many parts of the vast Ottoman geography. According to the report of the Skopje Ulema Council, in 1838-39 there were 18 Qadiri Tekkes in Kosovo. The field researches of our thesis, which we have started with the aim of examining the past and present activities of the monopolies, which have been established since the date of Kadirism's arrival in Kosovo, have been continuing. We scan Turkish, Albanian, Serbian-Bosnian, English and German sources, and access to many books, articles, newspapers and magazines. According to the resources available to us; Qadiriyye to Kosovo XVII. it came in the middle of the century and started to operate. Existing and non-existent monopolies as period; We will consider the form of the Qadiri of the Ottoman Period, the Qadiri of Yugoslavia and the Qadiri Dervishes of today. We will work in the form of important Sufis and monks. Kosovo was the most common sect in Kosovo and Kosovo played an important role in the transition of the Kadyrians to other Balkan countries. Therefore, the study of Qadirism in Kosovo is of great importance.

Key words: Qadiriyya, Kosovo, Dervishes, Sufism

Kosova'da Kadirîlik

Mikail Türker BAL

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Kadirî Tarikatı, Abdülkâdir Geylânî (ö. 561/1165-66) tarafından kurulmuştur. Anadolu'da olduğu gibi geniş Osmanlı coğrafyasının birçok yerinde Kadirî tekkeleri kurulmuştur. Üsküp Ulemâ Meclisi'nin raporuna göre 1938-39 yılında Kosova'da 18 Kadirî tekkesi mevcutmuş. Kadirîliğin Kosova'ya geldiği günden günümüze uzanan sürede kaç tekke kurulduğu ve devam etmekte olan tekkelerin geçmişteki ve günümüzdeki faaliyetlerini incelemek gayesi ile başladığımız tezimizin henüz saha araştırmaları devam etmektedir. Türkçe, Arnavutça, Sırpça-Boşnakça, İngilizce ve Almanca kaynakları tarayıp birçok kitap, makale, gazete ve dergi yazısına ulaşmaktayız. Elimizdeki mevcut kaynakların bize gösterdiğine göre, Kadirîlik Kosova'ya XVII. yüzyılın ortalarında gelmiş ve faaliyet göstermeye başlamıştır. Mevcut ve mevcut olmayan tekkeleri, dönem olarak "Osmanlı Dönemi Kosova Kadirîliği", "Yugoslavya Dönemi Kadirîliği" ve "Günümüzde Kadirî Tekkeleri"nin durumu şeklinde ele alacağız. Geçmişten günümüze önemli sûfiler, tekkelerde yapılan ibâdetler şeklinde çalışacağız. Bölgenin geçirmiş olduğu siyâsî yönetimlerdeki değişiklikler, bölgedeki farklı birçok etnik unsur ve konuşulan farklı diller, geçmişten günümüze tekkeler hakkında detaylı kaynakların bulunmayışı veya kaynakların kaybolmuş olması yaşadığımız sıkıntıların başında gelmektedir. Kosova'da en yaygın tarikat olması ve diğer Balkan ülkelerine Kadirîliğin geçişinde Kosova önemli bir rol oynamıştır. Bu nedenle Kosova'da Kadirîlik çalışması büyük önem arz etmektedir.

Bird Houses in Sufi Culture

Mustafa Sinan MUSTAFAOĞLU

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

The Ottoman Empire, which a western historian called the “Dervish State”, was one of the countries where the Sufi life was best experienced. Turkish society found the perfection of moral values of its culture in Islamic Sufism and adopted Islam with Sufi teachings. In our geography, where Sufi culture is lived in every aspect, many historical artifacts of the Ottoman Empire have reached the present day. Among these artifacts, bird houses – regarded as a symbol of compassion to all creations of Allah and giving without expectations – are one of the most beautiful examples that can be described as a product of Sufi manners and remind us of our moral values. Birdhouses are man-made bird nests for sparrows and pigeon-like birds built on various types of buildings either in the shape of a hole or as extensions on their facades. As far as it is known, bird houses are located only in Anatolian-Turkish geography, with the exception of Japan. While many of their examples are found in İstanbul, they are almost everywhere in Anatolia and Thrace. Birdhouses can be found in various types of buildings such as houses, mansions, palaces, mosques, madrasas, etc., on the facades of buildings that do not take the north wind at an elevation where harmful creatures cannot reach and are placed under the eaves, cornices and consoles to protect birds from the effect of sun and rainfall. Unlike the artifacts of European architecture, beauty is not the only priority in birdhouses. Although visually impressive examples of birdhouses can be found, the function of these artifacts represent an elegant understanding far beyond their visual beauty. Regardless of the use of its flesh or manure, birdhouses are structures built only for the benefit of birds without any expectations in return. From this point of view, bird houses are valuable examples that have survived to the present day as a fruit of Islamic Sufism that preaches cherishing of creatures due to their Creator. Birdhouses are not a sign of theoretical doctrine but practiced culture.

Tasavvuf Kültürünün Meyvesi Kuş Evleri

Mustafa Sinan MUSTAFAOĞLU

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Batılı bir tarihçinin ‘derviş devlet’ olarak isimlendirdiği Osmanlı Devleti tasavvufî hayatın en güzel yaşandığı ülkelerden bir tanesi olmuştur. Türk toplumu kültüründen gelen ahlâkî değerlerinin kemâlini İslâm tasavvufunda bularak, İslamiyet’i tasavvufî terbiye ile benimsemiştir. Tasavvuf kültürünün her yönüyle dolu dolu yaşandığı coğrafyamızda Osmanlı Devleti’nden günümüze ulaşan birçok eser göze çarpmaktadır. Bu eserler arasında tüm yaratılmışlara merhametin ve karşılıksız vermenin sembolü olarak görülen kuş evleri, tasavvufî terbiyenin bir ürünü olarak nitelendirilebilecek ve ahlâkî değerlerimizi bize hatırlatacak en güzel örneklerden biridir. Kuş evleri serçe, güvercin benzeri kuşlar için çeşitli türde binaların üzerine girinti veya çıkıntı şeklinde inşa edilmiş, insan eliyle yapılmış kuş yuvalarıdır. Bilindiği kadarıyla kuş evleri tüm dünyada -Japonya hâric- sadece Anadolu Türk coğrafyasında yer almaktadır. Çok sayıda örneği İstanbul’da karşımıza çıkmakla birlikte, Anadolu ve Trakya’nın hemen her yerinde bulunmaktadır. Ev, köşk, saray, cami, medrese gibi birçok farklı türde yapı üzerinde karşımıza çıkan kuş evleri, binaların kuzey rüzgârı almayan cephelerinde, yerden herhangi bir canlının ulaşip zarar veremeyeceği yüksekliklere, güneş ve yağış etkisinden korunmaları için saçak, korniş ve konsolların altına yerleştirilmişlerdir. Kuş evlerinde Batı mîmârîsinde görülen eserler gibi sadece güzellik ön planda değildir. Sadece görüntüsüyle dahi etkileyici örneklerine rastlanan kuş evlerinin işlevi görsel güzelliğini arkada bırakacak kadar ince bir anlayışı temsil etmektedir. Etinden veya gübresinden faydalanmak bir yana dursun, kuş evleri herhangi bir karşılık beklemeden sadece kuşların faydasını gözeterek inşa edilen yapılardır. Bu bakış açısından kuş evleri, yaratılmışa Yaratandan ötürü değer verilmesini öğütleyen İslâm tasavvufunun bir meyvesi olarak günümüze ulaşan kıymetli örneklerdendir. Öğütte kalmayıp yaşanan kültürün simgesidir.

Hız. Ali in the Yazıcıoğlu Brothers' Works

Münüre Beyhan ERGİRİ

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

The aim of this paper is to determine the descriptions of Hz. 'Ali in the works Muhammadiyya and Anwar al-Ashiqin authored by Yazıcıoğlu Mehmed and his brother Yazıcıoğlu Ahmed Bîcân, foremost authors from the 15th century – chosen as the time period for this research – on the subject of Anatolian lore in Ottoman lands. Another particular effort in this respect is to be able to point out the crossing point between Anatolian lore and Hz. 'Ali through the works of these two authors, who are members of the Bayramiyya order. This crossing point is considered to be Akbari thought, as it is the tradition nourishing the Yazıcıoğlu brothers, and the concept of Muhammadan light (nur al-Muhammadi), the backbone of this thought. According to the concept of Muhammadan light, the Prophet is not merely a moral ideal, he is the reason for all of creation while at the same time has become the ontological principle of being. In other words, Muhammadan light is an essence, a truth that represents the spiritual character of the Prophet. The existence of the whole universe originated from the affection of Allah towards the Muhammadan light, the first of the created, and the whole universe was created in honor of Muhammadan light.

Penning their works by putting the concept of Muhammadan light at the essence, these two authors have put forward a philosophy of ethics and existence based on the character of the Prophet Muhammad in a manner understandable by wide swathes of society.

In these works where being and universe is regarded from the mirror of Hz. Muhammad, Hz. 'Ali was addressed within the concept of Muhammadan light, following the Akbari tradition. Both works have been careful in their consideration of the order of Muhammadan light, walaya (authority), and fazilah (virtue) and have clearly made their mark on Sufi tradition, rendered obvious in the written works of Anatolian wisdom, and have been read for centuries.

Yazıcıoğlu Kardeşlerin Eserlerinde Hz. Ali

Münüre Beyhan ERGİRİ

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Bildirimizdeki maksadımız, araştırmamız için zaman aralığı olarak seçtiğimiz 15. yüzyıl Osmanlı coğrafyasında Anadolu irfanı denildiğinde hemen akla gelen ilk isimlerden Yazıcıoğlu Mehmed ve kardeşi Yazıcıoğlu Ahmed Bîcân'ın müellifleri oldukları *Muhammediye* ve *Envarü'l-Âşıkîn* adlı eserlerindeki Hz. Ali tasavvurlarını tespit etmektir. Bu itibarla bir diğer husûsî gayretimiz de Bayrâmî tarikatine mensup bu iki müellifin eserleri vasıtasıyla Anadolu irfanı ve Hz. Ali algısının kesişme noktasına işaret edebilmektir. Bu kesişme noktası Yazıcıoğlu kardeşlerin beslendiği gelenek olması sebebiyle Ekberî düşünce ve bu düşüncenin temeli olan nûr-ı Muhammedî kavramıdır.

Nûr-ı Muhammedî kavramını merkezine alarak eserlerini yazan bu iki müellif, Hz. Peygamber'in şahsından yola çıkmışlar, bir ahlâk ve varlık felsefesi ortaya koyarak bu irfânî bilgiyi geniş halk kitlelerinin anlayacağı bir üslûp ile kaleme almışlardır.

Varlığın, âlemin Hz. Muhammed aynasından seyredildiği bu eserlerde Hz. Ali de nûr-ı Muhammedî kavramı çerçevesinde ele alınarak Ekberî gelenek takip edilmiştir. Her iki eserde de nûr-ı Muhammedî, velâyet ve fazîlet konularında hilâfet sıralamasına dikkat edilerek, Anadolu irfanının yazılı eserlerinde bâriz bir şekilde görülen tasavvuf geleneğine mührünü vurmuş, asırlardır okunmaktadır.

english

türkçe

Merit and Lutfi Pasha: Statesman’s Ethics in Asafnama

Özge MUSTAFAOĞLU

Üsküdar University’s Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Lutfi Pasha (1488-1563) was a statesman educated at the palace under the patronage of Sultan Bayazid II. However, as he writes in his work Asafnama, he did not limit himself to just this education and hosted many scholars, poets, and known people during his retirement to better his conduct and complete his shortcomings. Lutfi Pasha wrote the Asafnama during his retirement as a way to offer advice to those who would come to the position of grand vizier after him about the manner and needs of this position. Organizing his treatise under four main headings, the author devotes the first section to speaking about the conduct of the grand vizier and his relationship with the sultan. In the other sections, Lutfi Pasha provides information about what should be done with war, the treasury, and the subjects of the Ottoman Empire.

Conveying his seven-year experience working in the state through the Asafnama, Lutfi Pasha gives examples about how an ethical statesman should be through this thin but in-depth work. As someone who knew and lived both worldly and spiritual knowledge, Lutfi Pasha provides examples for application in his Asafnama. In this study, how political authority should be built in a justice-centered state of law will be evaluated based on this advice.

The Ottoman’s circle of justice was built on the trivet of military, treasury, and judiciary. The military is of import for political dominance. To have a regular military, financial resources are required and are formed through systematic tax collection. Within this order, the continuation of funds dependent on taxes has a positive correlation to the establishment of justice. Justice, in turn, is established by overseeing the officers that have been tasked with the continuation of the system. In the Asafnama, Lutfi Pasha emphasizes that the grand vizier must appoint people whom he knows well and who do not have bad intentions in order for justice to be manifest. In another part of his work, Lutfi Pasha shares his views on the clerks who work in services such as accounting and others, stating that those who are not appropriate for the positions should be dismissed with an eye on their rank and degree. Expressing that merit can be achieved through the establishment of beautiful conduct, Lutfi Pasha believes that the base of an enduring state system can be continued based on this principle.

In this paper, a brief consideration of grand vizier Lutfi Pasha’s life, appointments, and written works will be followed by an evaluation of his views on state management through the information he provides in the Asafnama. This evaluation will be detailed based on Lutfi Pasha’s understanding of justice, law, and ethics within the framework of the concept of merit.

Liyâkat ve Lütfi Paşa: Asafnâme’de Devletli Ahlâkı

Özge MUSTAFAOĞLU

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Lütfi Paşa (1488-1563) Sultan II. Bayezid’in himâyesinde sarayda eğitim almış bir devlet adamıdır. Fakat, kendisinin de *Asafnâme* adlı eserinde belirttiği gibi, bu eğitim ile yetinmemiş ve emekliliği döneminde birçok âlim, şair ve seçkin kişileri ağırlayarak edindiği bilgiler dahilinde ahlâkını güzelleştirmeye ve eksiklerini gidermeye gayret etmiştir. Emeklilik döneminde yazmış olduğu eserlerden biri olan *Asafnâme*’de Lütfi Paşa vezîriâzamlığın âdâbını ve bu makamın gerekliliklerini kendinden sonra bu göreve nâil olacak kişilere yol göstermek amacıyla yazmıştır. Risâlesini dört ana başlık altında toplayan müellif, birinci bölümde sadrâzâmın ahlâkından ve pâdişah ile olan ilişkisinden bahsetmektedir. Diğer bölümlerde sırayla savaş, mâliye ve reâyâ ile ilgili yapılması gerekenler hakkında bilgiler vermiştir.

Lütfi Paşa’nın devlet hizmetinde edinmiş olduğu yedi yıllık tecrübesini aktardığı *Asafnâme*, görünüm bakımından çok ince olmasına karşın geniş bir kapsamla ahlâklı bir devlet adamının nasıl olması gerektiğini örneklendirir. Hem dünyevî hem de uhrevî ilimleri bilen ve yaşayan biri olarak Lütfi Paşa, *Asafnâme* adlı eserinde uygulamaya yönelik öğütler vermektedir. Çalışmamızda bu nasihatler temel alınarak adalet merkezli bir hukuk devletinde siyâsî otoritenin nasıl kurgulanması gerektiği değerlendirilecektir.

Osmanlı’nın Dâire-i Adâlet sistemi askeriye, mâliye ve adliyeden oluşan üçlü sacayağı üzerine inşa edilmiştir. Ordu siyasal egemenlik için önem arz etmektedir. Düzenli bir ordu için mâlî kaynaklara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kaynaklar düzenli toplanan vergiler sayesinde oluşturulmaktadır. Bu düzen içerisinde vergiye bağlı gelirin devam ettirilmesi adâletin temin edilmesiyle doğru orantılıdır. Adâlet, sistemin devamlılığını sağlamak için görevlendirilmiş memurların kontrolünün sağlanmasıyla olur. Lütfi Paşa *Asafnâme*’sinde adâletin sağlanabilmesi için veziriâzâmın memuriyete tayin edeceklerini iyi tanıdığı kişilerden kötü niyetli olmayanları tercih etmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Yine eserinin bir başka kısmında muhâsebe ve diğer hizmetlerde çalışan kâtiplerin rütbe ve derecelerine dikkat edilmek kaydıyla göreve uygun olmayanların azledilmesi hususundaki görüşlerini paylaşmaktadır. Liyâkatin güzel ahlâkla temininin mümkün olduğunu belirten Lütfi Paşa sağlam devlet sisteminin temelini bu ilkeyle sürdürülebileceği kanaatindedir.

Tebliğde sadrâzâm Lütfi Paşa’nın hayatına, almış olduğu görevlere ve yazmış olduğu eserlere kısaca değinildikten sonra onun devlet yönetimine dair görüşleri *Asafnâme*’de aktarmış olduğu bilgiler dahilinde incelenecektir. Bu inceleme, liyâkat kavramı çerçevesinde Lütfi Paşa’nın adâlet, hukuk ve ahlâk anlayışı üzerinden detaylandırılacaktır.

english

türkçe

The Conception of Hz Ali in Eşrefoğlu Rumi's Tarikatnama

Tolga ORAN Dervişoğlu

Üsküdar University's Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

A Sufi who lived in Anatolia in the 15th century, Eşrefoğlu Rumi (d. 1469-70) emphasizes the importance of loving Hz. 'Ali and the ahl al-bayt in his Tarikatnâme and expresses that Hz. 'Ali has a separate place and station among the four caliphs, underlining Hz. 'Ali's spiritual and scholarly rank.

Regarded as the pir al-sani for the Ashrafiyya tariqa which he brought, spread throughout and institutionalized in Anatolia, Eşrefoğlu Rumi was impactful in the Turkification of Anatolia, in Turks accepting Islam as the lifestyle, in the spread of tariqas belonging to ahl al-sunna, and in the settling in of the beautiful conduct of Tasawwuf. He conveyed the religion of Islam and Sufi understanding to the people of Anatolia in a language they could easily understand.

Carrying strong hints of Yunus Emre in his poems, Eşrefoğlu's prose is among the most beautiful examples of 14th-15th century Anatolian Turkish. Using the colloquial language of the people of his time, many of Eşrefoğlu's hymns have been composed and continue to be sung today. Eşrefoğlu's hymns, speaking about knowledge, wisdom, irşad, the unity of God, the love of God, the transience of this world, and humility – among the fundamental concepts of Sufi thought – in a simple and sincere manner that people could easily understand, continue to find their place within hearts today.

Eşrefoğlu also frequently mentions Hz. 'Ali and the love of the ahl al-bayt, especially in his Tarikatnâme.

When describing Hz. 'Ali, Eşrefoğlu writes, "he was the greatest of all awliya, the most knowledgeable of people and the companions, the lion of God," and states, by use of Ibn Arabi's "the oldest spirit belongs to Hz. Muhammad and to Hz. 'Ali," that first the Prophet Muhammad (pbuh) and then Hz. 'Ali's spirit was created. By referring to the Muhammadan reality, that essence of all of creation, he states that following the first grace of the creation of the Prophet Muhammad's haqiqa, Hz. 'Ali's spirit was created.

Speaking about tariqa traditions and adab in this work, Eşrefoğlu also relates important information about the place of 'Ali in the Sufi tradition as well as sagas about him.

Eşrefoğlu Rûmî'nin Tarikatnâme Eserindeki Hz. Ali Tasavvuru

Tolga ORAN Dervişoğlu

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

XV. yüzyılda Anadolu'da yaşamış sûfilardan biri olan Eşrefoğlu Rûmî (ö. 1469-70) *Tarikatnâme* adlı eserinde Hz. Ali ve Ehl-i beyti sevmenin önemine vurgu yapmış ve eserinde dört halife içerisinde Hz. Ali'nin ayrı bir yeri ve makamı olduğunu belirtmiş, Hz. Ali'nin mânevî ve ilmî mertebesine önemle değinmiştir.

Anadolu'ya getirip yaygınlaştırdığı ve bir kurum haline getirdiği Eşrefiyye tarikatı çevresinde pîr-i sâni olarak anılan Eşrefoğlu Rûmî, Anadolu'nun Türkleşmesi ve Türklerin İslâmiyet'i yaşam tarzı olarak benimsemelerinde, ehl-i sünnet tarikatların yayılmasında ve tasavvuf ahlâkının yerleşmesinde emeği geçmiş sûfilerdendir. 15. yüzyılda İslâm dinini ve tasavvuf anlayışını Anadolu halkına onların rahatça anlayabileceği bir dille anlatmıştır.

Şiirlerinde yoğun bir Yûnus Emre etkisi hissedilen Eşrefoğlu'nun nesri XIV-XV. yüzyıl Anadolu Türkçesinin en güzel örnekleri arasındadır. Yaşadığı dönemin halk dilini en iyi şekilde kullanmış olan Eşrefoğlu'nun ilâhîlerinin birçoğu bestelenmiştir ve günümüzde de okunmaktadır. Eşrefoğlu'nun, ilim, irfan ve irşad faaliyetleri ile Allah'ın birliği, Allah sevgisi, dünyanın geçiciliği, tevâzu gibi tasavvuf düşüncesinin temelini oluşturan anlayışı halkın anlayacağı sade bir dil ve samimi üslûpla ifade ettiği coşkun ilâhîleri günümüze kadar ulaşarak gönüllerde yer etmiştir.

Eşrefoğlu, Hz. Ali ve Ehl-i Beyt sevgisini eserlerinde özellikle de *Tarikatnâme*'sinde sıkça dile getirmiştir.

Eşrefoğlu, Hz. Ali'yi tanımlarken "Velîlerin en üstünü, insanların ve ashâbın en bilgilisi, Allah'ın arslanıdır." ifadelerini kullanır ve İbn Arabî'den aktardığı "Kadim ruh Muhammed ile Ali'nindir" sözüyle önce Hz. Muhammed'in (s.a.v) ardından Hz. Ali'nin ruhunun yaratıldığını belirtir. Tüm varoluşun özü olan hakikat-i Muhammedî'ye atıfta bulunarak Hz. Muhammed'in hakikatinin âlemin ilk mazharı olarak yaratıldığını, ardından Hz. Ali'nin ruhunun yaratıldığını ifade eder.

Tarikat geleneklerini, tarikat âdabını anlatan bu eserde, Hz. Ali'nin tasavvuf geleneğindeki yeri konusunda önemli bilgilerin yanı sıra Hz. Ali ile ilgili menkıbelere de yer verilmiştir.

An Examination of the Concepts of Alive and Liveliness from the Perspective of Tasawwuf and Biology in Akşemseddin’s Madda al-hayat

Yosun MATER

Üsküdar University’s Institute for Sufi Studies, İstanbul, Türkiye

Şemseddin Muhammed b. Hamza (1390-1459), known as Akşemseddin-Akşeyh was born in Damascus in 792 A.H. He was the son of Sheikh Hamza, one of the descendants of Shaykh Shahabeddin Suhrawardi (d. 632/1234). In addition to studying Islamic theology, he studied also medicine and became a professor in his early years. Later, he became the spiritual disciple of Hacı Bayrâm-ı Velî and entered into Bayramiyya dervish order. He was both consultant and teacher for Fâtih Sultan Mehmet. Therefore, he is known as the spiritual architect of the conquest of Constantinople¹. Most of Akşemseddin’s works are about sufism. Madda al-hayat, which is one of his few works on medicine and natural sciences, is of great importance since it is the first time in the history of medicine that the microbe issue and the idea that diseases are infected in this way was to put forward.

For this thesis study, firstly, we looked for the copies of Madda al-hayat and other works on it from the catalogs in the Islamic Research Center, Presidency of Turkey Manuscripts, and connected libraries. We found 5 manuscript copies and one commented full translation. The copy with accession number of 22 Sel 531 in Selimiye Manuscript Library, National Library Collection, was chosen as our main copy. We will compare the chosen copy with other copies once the full translation of the text is completed. According to the sources available, the vitality mentioned in the work is very similar to Biological vitality definition and cell theory described in nowadays. In addition, it is close to the concepts of “The Living” and “Hayy” from the point of view of sufism.

The sentence in Madda al-hayat which defines microbes as disease-causing seeds, appears also in the work of Paracelsus² (1493-1541). This sentence in Paracelsus’s work might have been taken from Akşemseddin’s works since we know today from the history of biology that the Western world had defined the disease agents as liquid or toxic substances with a name of “Miasma” at that time³.

The originality of this thesis study comes from the examining the “vitality” concept by taking into account both Biology and Sufism which look into the subject from two different aspects. Studies so far have been conducted either by the researchers of Literature or Theology and analysis and evaluation of “Madda al-hayat” like in our study was not found.

Akşemseddin’in Mâddetü’l-hayât Eserinde Canlı ve Canlılık Anlayışının Tasavvuf ve Biyoloji İlimleri Açısından İrdelenmesi

Yosun MATER

Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Bu çalışmanın amacı Akşemseddin’in *Mâddetü’l- hayât* eseri gibi müstesnâ târihî el yazmalarının – eserlerin, güncel bilimsel veriler ile karşılaştırılarak - değerlendirilmesidir.

Bu vesile ile bilim tarihinde önemli ve kıymetli yeri olan bu ve benzeri el yazmaları yeniden irdelenecek, böylece maddî ve mânevî ilimler arasındaki ortak noktaları bulmak ve önemli kaynaklara ulaşmak mümkün olabilecektir. Çalışmamızın aynı zamanda bilimsel, mânevî ve târihî bilincimizi zenginleştirmemizde destek olacağını umuyoruz. Çalışma yöntemi olarak 15 yy. önemli hekim ve mutasavvıflarından olan Şemseddin Muhammed b. Hamza (ö. 863/1459) yani Akşemseddin veya kısaca Ak Şeyh adıyla tanınan, döneminin meşhur hekimi konu alınmıştır. Akşemseddin Hazretleri, Fatih adı ile bilinen Sultan II. Mehmed’in hocasıdır ve İstanbul’un fethinde bulunmuştur. Gerek hekim olarak, gerek devrinin önde gelen mutasavvıflarından olan hazretin, *Mâddetü’l- hayât* eseri diğer çalışmalarından farklı olarak, biyoloji ve tıp bilimleri açısından büyük öneme sahiptir. Akşemseddin Hazretleri’nin bu eserinin eşsizliği, içinde ilk defa “hastalık yapan tohumlardan” yani mikroplardan bahseden eser olmasından kaynaklanır. Dolayısıyla bu eser, biyoloji bilimi açısından irdelenmesi gereken, bilimsel gerçekler ve bilim tarihi açısından maddî-mânevî ilimlerin birbirleri ile olan ilişkisini destekleyen bir örnektir.

Ayrıca, Akşemseddin’in *Mâddetü’l- hayât* eserindeki canlı ve canlılık anlayışı tasavvuf ve biyoloji ilimleri açısından daha önce hiç irdelenmemiştir.

Çalışmamızda kullanılan el yazması nüshalardan ilki -Akşemseddin’in *Mâddetü’l- hayât* eserinin en eski nüshasının Ali Emiri koleksiyonu (1096/1685) nüshası- Osmanlı Türkçesinden günümüz Türkçesine çevrilecek ve içindeki bilgiler tasavvuf ilmi ve biyolojik bilimler açısından irdelenecektir. Başta Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi’ndekiler olmak üzere ulaşabildiğimiz dört farklı nüsha (1. Akşemseddin - *Maddetü’l hayat*, Sınıflama: 610, Demirbaş: 01462-001, Bölüm: Bağdatlı Vehbi; 2. Akşemseddin - *Maddetü’l hayat*, Sınıflama: 610, Demirbaş: 03539-003, Bölüm: Esad Efendi; 3. Akşemseddin - *Maddetü’l hayat*, Sınıflama: 610, Demirbaş: 00159-002, Bölüm: Aslan Kaynardağ; 4. Akşemseddin - *Maddetü’l hayat*, Sınıflama: 610, Demirbaş: 162 TIP, Bölüm: Ali Emiri Koleksiyonu; Akşemseddin - *Maddetü’l hayat*, Demirbaş: 22 Sel 531, Bölüm: Selimiye Yazma Eser Kütüphanesi) bu bağlamda incelenecektir.

TASAVVUF
ARAŞTIRMALARI
ENSTİTÜSÜ